

2008. évi XLVI. törvény

Hatályos: 2015.06.19 -

2008. évi XLVI. törvény

az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről¹

Az Országgyűlés felismerve, hogy az emberek biztonságos élelmiszerrel történő ellátásához a teljes élelmiszerlánc egységes és folyamatos hatósági felügyelete szükséges, az Európai Unió szabályozásával összhangban a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § A törvény célja az élelmiszerlánc szereplőire vonatkozó követelmények megfogalmazásával és egységes hatósági felügyeletének megteremtésével

a) a végső fogyasztók egészségének, a fogyasztók és az élelmiszer-vállalkozások érdekeinek védelme, valamint a biztonságos, illetve a megfelelő minőségű élelmiszer előállításához, továbbá az élelmiszerek nemzetközi kereskedelméhez szükséges garanciák biztosítása;

b) az élelmiszerláncban a lehetséges kockázati tényezők számának csökkentése érdekében – figyelemmel a lakosság egészséges és biztonságos élelmiszerrel való ellátására – a helyi, illetve regionális kistermelői élelmiszer- előállítás és értékesítés elősegítése;

c) az állatok egészségének megőrzése, az emberek egészségét is veszélyeztető, valamint nagy gazdasági kárt okozó járványos állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének biztosítása, az élő állatok és állati eredetű termékek nemzetközi kereskedelmének biztosításához szükséges garanciák elérése, továbbá az állatgyógyászati termékek biztonságos előállításának, kereskedelmének, felhasználásának biztosítása;

d) a növények, növényi termékek megóvása a károsító szervezetektől, valamint a növényvédelemmel kapcsolatos veszélyek megelőzése, illetve elhárítása az ember és az állat egészségét, a környezet és a természet védelmét szolgáló intézkedések elsőbbségének biztosításával, valamint a növényvédelemmel összefüggő biztonsági szabályok betartásával;

e)² az emberi fogyasztásra kerülő, valamint az élelmiszerek alapanyagául szolgáló, továbbá a takarmányozásra szánt növények szennyezésektől mentes mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szerinti mező- és erdőgazdasági hasznosítású földön (a továbbiakban: föld) történő termesztésének elérése;

f) az állatok, közvetve az ember egészségét nem veszélyeztető, biztonságos és megfelelő minőségű takarmány felhasználása révén a takarmányfelhasználók érdekeinek, a végső fogyasztók biztonságának védelme, a környezetvédelmi szempontok érvényre jutásának elősegítése;

g)³ haszonállatok tenyésztése során egészséges utódállomány létrehozásának biztosítása.

A törvény hatálya és alkalmazási köre

2. § (1)⁴ E törvény hatálya kiterjed mindazon természetes személyre, jogi személyre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, aki (amely) az élelmiszerlánc szereplője.

(2) A törvény alkalmazási köre kiterjed

a)⁵ az élelmiszer – beleértve a borászati terméket, az ízesített bort, ízesített boralapú italokat és az ízesített boralapú koktélokot, a pálinkát és a törkölypálinkát – termelésére, előállítására, szállítására, tárolására és forgalomba hozatalára;

b) a vadon élő növény begyűjtésére, a kifogott hal és az elejtett vad szállítására és felhasználására;

c)⁶ az élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyag, tárgy, eszköz és gép előállítására, higiéniai alkalmasságának, megfelelőségének ellenőrzésére és forgalomba hozatalára;

d) az élelmiszer-, takarmány és élőállat-szállító járművekre, azok fertőtlenítésére;

e)⁷ az állat tartására, tenyésztésére, forgalomba hozatalára, szállítására, levágására, leölésére, gyógykezelésére, egészségi állapotának vizsgálatára, valamint az állatszaporítási létesítmények és technológiák higiéniai körülményeire;

f)⁸ az engedélyköteles termék, állatgyógyászati termék, külön jogszabály szerint bejelentési kötelezettség mellett forgalomba hozható élelmiszer importálására, előállítására, kiszerelésére, forgalomba hozatalára, raktározására, tárolására, szállítására, felhasználására, valamint az ezekkel összefüggésben történő szaktanácsadásra;

g) az élő állat, növény, ezek szaporítóanyagának, állati vagy növényi terméknek, takarmánynak az ország területére történő behozatalára, az ország területéről történő kivitelére, valamint az ország területén – a leszállás nélküli légi forgalom kivételével – történő átvitelére;

h)⁹ a föld, vagy olyan dolog (eszköz, berendezés) birtoklására, használatára, amelyben növény fenntartható, továbbá az ezeken történő növénytermesztésre, növény, növényi termék hasznosítására (beleértve a legeltetést is), feldolgozására, forgalomba hozatalára, tárolására, szállítására és felhasználására;

i) a növényi, valamint állati eredetű melléktermék birtoklására, gyűjtésére, tárolására, ártalmatlanítására, szállítására, kezelésére és forgalomba hozatalára;

j) a laboratóriumok tevékenységére, valamint az állatbetegségeket, illetve az élelmiszer-fertőzéseket okozó kórokozókkal folytatott egyes tevékenységekre;

k) a növényvédelmi gép, növényvédő szer kijuttatására szolgáló szóróberendezés (a továbbiakban együtt: növényvédelmi gép) forgalomba hozatalára és üzemeltetésére;

l) az állatok etetésére szánt takarmány előállítására, tárolására, szállítására, forgalomba hozatalára, felhasználására;

m) az élelmiszerlánc-eseményekkel összefüggő tájékoztatásra.

(3)¹⁰ Nem terjed ki a törvény alkalmazási köre az élelmiszerek magánfogyasztásra történő előállítására, valamint – takarmányhigiéniai szempontból – a takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2005. január 12-i 183/2005/EK rendelete 2. cikke (2) bekezdésének a)–d) pontjában szabályozott tevékenységekre.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában a *mellékletben* szereplő kifejezések alatt az ott meghatározott fogalmakat kell érteni.

Az élelmiszerlánc hatósági felügyelete

4. § Az élelmiszerlánc hatósági felügyelete kiterjed

a)¹¹ a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvényben, valamint a termőföld védelméről szóló törvényben nem szabályozott, élelmiszer-biztonsággal összefüggő tevékenységekre;

b)¹² az engedélyköteles termékek gyártására, kiszerelésére, szállítására, forgalomba hozatalára, tárolására és felhasználására;

c) a növények termesztésére, a növények, növényi termékek és egyéb anyagok hasznosítására, feldolgozására, tárolására, szállítására és forgalomba hozatalára;

d) a növényvédelmi gépek forgalomba hozatalára és működtetésére;

e) a zöldség és gyümölcs termesztésére, tárolására és forgalomba hozatalára;

f) a takarmányok előállítására, tárolására, szállítására, forgalomba hozatalára és felhasználására;

g)¹³ az állatok tartásának, szaporításának, tenyésztésének, szállításának és forgalomba hozatalának állat-egészségügyi vonatkozásaira, valamint az állatok egységes azonosítási és nyilvántartási rendszerére,

h) az állatok állat-egészségügyi ellátására és felügyeletére;

i) az élelmiszer-termelés, -előállítás, -feldolgozás, -tárolás, -szállítás és -forgalomba hozatal minden szakaszára;

j) az állatgyógyászati termékek előállítására, kereskedelmére, és felhasználására;

k) a növényi és állati eredetű melléktermékek gyűjtésére, kezelésére, tárolására, szállítására, forgalomba hozatalára, felhasználására;

l)¹⁴ az ökológiai gazdálkodással és integrált gazdálkodással kapcsolatos felügyeleti feladatok ellátására;

m)¹⁵ a géntechnológiával módosított szervezetek előállítására és forgalomba hozatalára, valamint a géntechnológiával módosított összetevőt tartalmazó termékek ellenőrzésére;

n)¹⁶ az élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyag, tárgy, eszköz és gép előállítására és forgalomba hozatalára;

o)¹⁷ az élelmiszerláncban felhasználásra szánt takarító- és fertőtlenítőszer előállítására, forgalmazására, felhasználására;

p)¹⁸ az élelmiszerláncra kiterjedő vizsgálatokat végző laboratóriumokra;

q)¹⁹ az e törvény hatálya alá tartozó termék előállítására, forgalmazására vonatkozó ellenőrzési és felügyeleti feladatok ellátására;

r)²⁰ az e törvény hatálya alá tartozó termékkel kapcsolatos tanúsítványokra vonatkozó ellenőrzési és felügyeleti feladatok ellátására.

Alapvető rendelkezések

5. § (1)²¹ Élelmiszerként, illetve takarmányozási célra használt növény termesztése nem folytatható az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti szennyezettségi határértéket meghaladó koncentrációban toxikus anyagot tartalmazó talajon és természetközegben.

(2) Az integrált növényvédelem gyakorlatának betartása, az ember és az állat egészségének, valamint a környezet és a természet védelmének szigorú figyelembevételével és a technológiai előírások betartása mellett a növényvédelmi tevékenység célja

a) a növények egészségének és a növényi termékek minőségének megőrzése

aa) megelőző intézkedésekkel,

ab) a károsítók behurcolásának vagy elterjedésének megakadályozásával,

ac) a károsítók elleni hatékony védekezéssel;

b) az olyan veszélyek elhárítása, amelyek a növényvédő szerek alkalmazása, tárolása és az azokkal való egyéb tevékenység miatt léphetnek fel;

c) a növények, illetve a növényi eredetű élelmiszer közvetlenül emberi fogyasztásra, illetve élelmiszer-előállításra alkalmassá tétele.

(3) A növényvédelmi tevékenységet a károsítóra célzottan, térben és időben okszerű módon és eszközzel kell végezni. Ennek során tilos a gazdasági növényekre veszélyt nem jelentő szervezetek pusztítása, életterük rombolása, elterjedésük növényvédelmi eszközökkel való akadályozása. A növényvédelmi szempontból hasznos élő szervezetek (beleértve a méheket is) minden fejlődési alakját védeni kell.

(4) Tilos forgalomba hozni olyan növényt, növényi terméket, amely a megengedett határértéknél magasabb növényvédőszer-maradékot vagy toxikus vegyi anyagot tartalmaz.

(5) Növények termesztése során növénytáplálási, illetve talajvédelmi céllal csak az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott mértéket meg nem haladó szennyezőanyag-tartalmú terméknövelő anyag használható fel.

(6)²² Engedélyköteles terméket Magyarországon csak az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által kiadott engedély alapján, e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint lehet forgalomba hozni és felhasználni.

(7)²³ A növényvédelmi gépeket az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint típusminősítés alá kell vetni forgalomba hozatalukat megelőzően, továbbá a használatuk során időszaki felülvizsgálatnak kell alávetni.

6. § (1) Állatot tartani csak az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírtaknak megfelelő helyen és módon szabad. Az állati eredetű élelmiszer előállítása céljából az állattartáshoz olyan, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti állattartó helyet kell létesíteni, továbbá olyan állattenyésztési és állattartási technológiát kell alkalmazni, amely lehetővé teszi az állatok egészségének megóvását, valamint azt, hogy az így nyert állati eredetű élelmiszer emberi fogyasztásra, illetve élelmiszer- előállításra alkalmas legyen.

(2) Az állatok tartása nem veszélyeztetheti az emberek és állatok egészségét, jólétét, nem károsíthatja a környezetet.

(3) Az állat itatására csak az állat és közvetve az ember egészségét nem veszélyeztető minőségű vizet szabad felhasználni.

(4) E törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban foglalt kivételekkel tilos az állat tartása során – különösen az állat szaporodási vagy termelési eredményeinek növelésére – hormontartalmú, -hatású vagy más olyan anyagot felhasználni, amely az ember vagy az állat egészségére káros.

(5) Állat tartását csak állat-egészségügyi, közegészségügyi, állatjóléti, környezetvédelmi, illetve természetvédelmi indokkal lehet korlátozni.

(6)²⁴ Mezőgazdasági haszonállat tartása önkormányzati rendeletben nem korlátozható.

7. § A takarmány előállítása, forgalomba hozatala és felhasználása során a takarmány

a) az állat termelőképességét károsan nem befolyásolhatja, közvetlenül az állat vagy közvetve az ember egészségét nem veszélyeztetheti, illetve károsíthatja;

b) e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott tiltott anyagot, illetve e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott mennyiségnél nagyobb mértékben nemkívánatos anyagot nem tartalmazhat;

c) minőségét, illetve az állat termelőképességét károsan befolyásoló, valamint a takarmány nem megfelelő minőségét elfedő technológia vagy anyag nem alkalmazható.

8. § (1) Élelmiszer-vállalkozás csak olyan helyen és módon létesíthető, amely esetében biztosított, hogy az élelmiszer az élelmiszer-biztonsági és élelmiszer-minőségi előírásoknak, valamint a környezet és az állatok védelmére vonatkozó külön jogszabályok szerinti követelményeknek megfelel. Az élelmiszer-vállalkozás működéséhez az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti élelmiszer-ipari szakképesítés megléte szükséges.

(2) Hatósági eljárás során az élelmiszernek az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban

foglaltak szerinti emberi fogyasztásra való alkalmasságára vonatkozó hatósági döntést csak az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hozhat.

8/A. §²⁵ (1) Vadon termett gombát étkezési céllal forgalomba hozni vagy feldolgozni csak az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerinti gombaszakellenőri minősítést követően lehet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti gombaszakellenőri tevékenységet üzletszerű gazdasági tevékenység keretében az a személy végezheti, aki rendelkezik az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott képesítéssel és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) Aki az (1) bekezdés szerinti gombaszakellenőri tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(4)²⁶ A gomba-szakellenőr jogosult lefoglalni

a) a mérgező, valamint emberi fogyasztásra alkalmatlan gombát,

b) a mérgező, valamint emberi fogyasztásra alkalmatlan gombától egyértelműen nem elkülöníthető gombatételt,

valamint intézkedni annak megsemmisítéséről.

8/B. §²⁷ (1)²⁸ Ionizáló energiával kezelt élelmiszert Magyarország területén első alkalommal forgalomba hozni az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélyével lehet.

(2) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni az Európai Unió valamely tagállamában (a továbbiakban: tagállam) vagy az Európai Gazdasági térség valamely szerződő államában jogszerűen forgalomba hozott termékre.

(3) Élelmiszernak ionizáló energiával történő kezelését az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélyével rendelkező élelmiszer-vállalkozás végezheti.

9. § Élő állatot, növényt vagy ezek szaporítóanyagát, állati eredetű vagy növényi terméket harmadik országból az ország területére behozni, onnan kiszállítani – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott feltételekkel és kivételekkel – csak állat-egészségügyi, illetve növény-egészségügyi határállomáson keresztül lehet.

Tájékoztatási szabályok

10. § (1) Az élelmiszer csak akkor hozható forgalomba, ha jelölése magyar nyelven, közérthetően, egyértelműen, jól olvashatóan tartalmazza az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott információkat az ott meghatározottak szerint (a továbbiakban: élelmiszer-jelölési előírások).

(2)–(4)²⁹

(5)³⁰ Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdése a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezésnek minősül.

10/A. §³¹ Az ökológiai termelésre utaló kifejezéssel csak olyan élelmiszer vagy takarmány hozható forgalomba, amely rendelkezik a termelési módszereknek az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: Öko EK rendelet) szerinti tanúsítvánnyal, és megfelel az e törvényben, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott feltételeknek.

11. § Takarmány csak akkor hozható forgalomba, ha csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányon, jól láthatóan, olvashatóan és eltávolíthatatlanul – a Magyarországon forgalomba hozatalra kerülő takarmányok esetén magyar nyelven is – feltüntetésre kerülnek az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott információk az ott meghatározottak szerint (a továbbiakban: takarmányjelölési előírások).

12. § (1)³² Engedélyköteles termék csak akkor hozható forgalomba, ha a terméken, annak csomagolásán vagy a termékhez egyéb módon, attól elválaszthatatlanul rögzített csomagolóeszközön magyar nyelven feltüntetésre kerülnek az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott információk az ott meghatározottak szerint. Ömlesztett áru esetében fenti adatokat az áruval együtt mozgó, a beazonosítást lehetővé tevő kísérőokmányoknak kell tartalmaznia.

(2) A növényvédő szer (1) bekezdés szerinti jelölése nem tartalmazhat olyan kifejezést vagy megjelölést, amely a termék veszélyességének nem megfelelő értékelését eredményezheti, így különösen nem utalhat a termék ártalmatlanságára vagy veszélytelenségére.

A reklámozásra vonatkozó különös szabályok

13. § (1) A növényvédő szer reklámjának tartalmaznia kell a reklámozott termék emberi egészségre vagy a környezetre gyakorolt veszélyének egyértelmű megjelölését. Mérsékelt környezeti veszélyességre kizárólag az ökológiai természetben engedélyezett vagy az integrált, környezetkímélő növényvédelemben alkalmazhatónak besorolt készítmény vonatkozásában lehet utalni.

(2)³³ Az engedélyköteles termék reklámjának összhangban kell lennie az engedély tartalmával.

Forgalomba hozatali és felelősségi rendelkezések

14. § (1) A takarmány biztonságosságáért és minőségéért a takarmány előállítója, nem hazai előállítású takarmány esetében pedig az első magyarországi forgalomba hozó – az etethetőségi, illetve a minőségmegőrzési időtartam lejártáig – felelős.

(2) Az élelmiszer biztonságosságáért és minőségéért az élelmiszer előállítója, nem hazai előállítású élelmiszer esetében pedig az első magyarországi forgalomba hozó – a fogyaszthatósági, illetve a minőségmegőrzési időtartam lejártáig – felelős.

(2a)³⁴ Az (1) és (2) bekezdés alá nem tartozó termék biztonságosságáért és minőségéért a termék előállítója, nem hazai előállítású termék esetében pedig az első magyarországi forgalomba hozó a felelős.

(3)³⁵ Az (1)–(2a) bekezdés nem alkalmazható, ha a hibát az előállító által javasolt tárolási és raktározási feltételek be nem tartásával más okozta.

(4)³⁶ Az élelmiszer-, illetve a takarmány-vállalkozás felelős a takarmány, illetve az élelmiszer biztonságosságáért és minőségéért, valamint jelöléséért, amennyiben a forgalomba hozatalt kizáró vagy jelölési hibát ő okozta, vagy az általa is felismerhető lett volna. A hibáért a magyarországi első forgalomba hozó akkor is felelős, ha azt nem ő okozta, amennyiben a forgalomba hozatalt kizáró vagy jelölési hiba a magyarországi első forgalomba hozatalt megelőzően keletkezett.

(5) Az élelmiszer, illetve a takarmány e törvényben, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó vonatkozó jogi aktusában előírt, az élelmiszerbiztonsági, élelmiszerminőségi, takarmánybiztonsági, illetve takarmányminőségi előírásoknak való megfelelését igazoló okiratok hiánya esetén vélelmezni kell, hogy a forgalmazó a forgalomba hozatalt kizáró hibát felismerhette.

(6)³⁷

(7) A 11. § rendelkezéseinek betartásáért felelős a takarmány előállító vagy az a takarmány-vállalkozás, amelynek neve a jelölésen kötelezően feltüntetendő adatok között szerepel, illetve a takarmány valamennyi forgalmazója.

(8) A 12. § rendelkezéseinek betartásáért az első magyarországi forgalomba hozó felelős.

(9) A 13. § rendelkezéseinek betartásáért a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvényben meghatározott reklámozó felel.

(10)³⁸ A törvény hatálya alá tartozó termék forgalmazását, szállítását vagy raktározását végző személy felelős a termék biztonságosságáért és minőségéért, amennyiben a felelős személye az (1)–(9) bekezdésben meghatározottak szerint nem állapítható meg.

(11)³⁹ A 14/A. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott termék forgalomba hozataláért az előállító, nem hazai előállítású termék esetében az első magyarországi forgalomba hozó felelős.

14/A. §⁴⁰ (1) A hamisított termék előállítása és forgalomba hozatala tilos.

(2)⁴¹ Hamisított terméknek minősül az a termék,

a) amelynek minőségmegőrzési, fogyaszthatósági, illetve felhasználhatósági idejét jogellenesen meghosszabbították,

b) amelyet nem megengedett összetevő felhasználásával állítottak elő,

c) amelynek átcímkezése vagy átcsomagolása jogsértő módon történt,

d) amelyet emberi fogyasztásra nem alkalmas anyagokból vagy termékekből állítottak elő emberi fogyasztás céljára,

e) amelynek emberi fogyasztásra való alkalmatlanságát elfedik,

f) amelynek rendeltetésszerű használatát elfedik,

g) amelyet lényeges külső tulajdonságának jogellenes megváltoztatásával állítottak elő,

h) amelyet az előállításra kizárólagosan jogosult hozzájárulása nélkül állítottak elő, vagy

i) amelyet lényeges tulajdonságára vonatkozó félrevezető megjelöléssel hoztak forgalomba

gazdasági előny vagy haszonszerzés céljából.

(3)⁴² A hamisított termék előállítása, illetve forgalmazása tekintetében – amennyiben az ügyfél az ellenkezőjét nem bizonyítja – vélelmezni kell a gazdasági előnyre vagy haszonszerzésre irányuló célzatot.

(4)⁴³ Tilos olyan

a) élelmiszer előállítása, illetve forgalomba hozatala, amelyet a rá vonatkozó előírásokban, engedélyekben vagy a gyártmánylapban meghatározott minőségi előírásoknak nem megfelelően állítottak elő,

b) élelmiszer előállítása, illetve forgalomba hozatala, amelyet részben vagy egészben lejárt minőségmegőrzési, illetve fogyaszthatósági idejű anyagokból állítottak elő,

c) termék előállítása, illetve forgalomba hozatala, amelyet az adott tevékenység vonatkozásában nem engedélyezett, illetve nem nyilvántartott módon állítottak elő, illetve hoztak forgalomba.

15. § (1) Az élelmiszer fogyaszthatósági vagy minőségmegőrzési időtartamának megállapítása az előállító felelőssége.

(2)⁴⁴ Lejárt fogyaszthatósági vagy minőségmegőrzési idejű élelmiszer nem hozható forgalomba élelmiszerként.

(3) A takarmányt külső behatásoktól védetten, olyan módon (csomagolóeszközben, tartályban vagy ömlesztve) lehet forgalomba hozni, hogy az biztosítsa a takarmány állat-egészségügyi szempontból biztonságos felhasználhatóságát és a takarmány minőségének megóvását.

(4) Az etethetőségi, felhasználhatósági vagy minőségmegőrzési idő lejártja után a takarmány az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélyével hozható forgalomba.

(5)⁴⁵ A felhasználhatósági idő lejártja után a növényvédő szer az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott eljárása szerint hozható forgalomba.

(6) Növényvédő szer csak az ember egészségét, valamint a környezet veszélyeztetését kizáró biztonságos csomagolásban hozható forgalomba.

II. Fejezet

AZ ÉLELMISZERLÁNC SZEREPLŐINEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

A nyomon követhetőség rendszere

16. § (1) Az élelmiszer-előállítás folyamatának nyomon követhetősége és – a szükséges esetekben – az élelmiszer forgalomból történő visszahívhatósága

érdekében az élelmiszerlánc valamennyi szereplőjének az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott nyomon követhetőségi eljárást kell létrehoznia, és ahhoz kapcsolódóan naprakész dokumentációs rendszert kell működtetnie az élelmiszerek, a takarmányok, az élelmiszertermelésre szánt állatok, valamint az élelmiszerbe vagy takarmányba bekerülő vagy vélhetően bekerülő egyéb anyagok tekintetében.

(2)⁴⁶ Az élelmiszerlánc valamennyi szereplője köteles az (1) bekezdés szerinti dokumentációs rendszer adatait felhívásra haladéktalanul az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv rendelkezésére bocsátani a járványügyet, az élelmiszerbiztonságot és azzal összefüggésben az állatvédelmet közvetlenül vagy közvetve befolyásoló veszélyelemzés és a nyomon követés biztosítása érdekében.

(3)⁴⁷ Az állatgyógyászati készítmény forgalomba hozója az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott tartalmú nyilvántartást köteles vezetni, amely az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény hatálya alá tartozó adatkörben tartalmazza az állatgyógyászati készítmény beszállítójának és vevőjének nevét és címét.

A termelő, a földhasználó és a növényvédőszer-engedély jogosultjának kötelezettségei

17. § (1) A termelő, illetve a földhasználó köteles

a) a zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítókat elpusztítani, azok behurcolását, meghonosodását, terjedését megakadályozni;

b) a zárlati károsítók okozta fertőzést vagy annak gyanúját haladéktalanul az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni;

*c)*⁴⁸ az *a)* pont alá nem tartozó egyéb károsítók ellen védekezni, ha azok más, különösen a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyeztetik, valamint figyelembe venni az integrált gazdálkodás alapelveit, továbbá a környezet és a természet védelmét.

(2) A termelő, illetve a földhasználó köteles

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti nyilvántartásba vételi, valamint a tevékenységével összefüggő nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségeinek eleget tenni;

b) az állami és közérdekű védekezéssel megbízott személyek munkavégzését tűrni és elősegíteni.

(3) A termelő, illetve a földhasználó tevékenysége során köteles

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban számára előírt, a méhek védelmére vonatkozó előírásokat betartani és ezekkel kapcsolatos bejelentési és tájékoztatási kötelezettségének eleget tenni;

*b)*⁴⁹ a földet a talaj szennyezését okozó anyagoktól megóvni, a földhasználat során környezetkímélő tápanyag-gazdálkodást folytatni.

(4) A földhasználó köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.

(5) A növényvédő szer felhasználására és forgalomba hozatalára vonatkozó engedély jogosultja (a továbbiakban: engedélyes) évenként március 1-jéig az előző naptári évre vonatkozóan magyarországi növényvédőszer-forgalmáról jelentést köteles készíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére. A jelentésnek tartalmaznia kell a növényvédő szer tételes megnevezését és mennyiségét, a felhasznált csomagolóeszköz mennyiségét és fajtáját.

(6) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint az (5) bekezdés szerinti jelentéstételi kötelezettséget írhat elő egyes termésnövelő anyagokra vonatkozóan is.

(7) Az engedélyezett engedélyköteles termékkel kezelt növényt, növényi terméket élelmezési és takarmányozási célra csak az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírt élelmezés-egészségügyi várakozási idő lejártát követően szabad betakarítani, forgalomba hozni és felhasználni, kivéve, ha az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az általa végzett vizsgálat alapján igazolta, hogy a növény, illetve növényi termék megfelel a forgalomba hozatal követelményeinek. Harmadik országba a vizsgálatköteles szemes termények az élelmezés-egészségügyi várakozási idő letelte előtt kivitel céljából feladhatók, amennyiben a célország előírásai azt lehetővé teszik.

(8)⁵⁰ A termelő az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megkeresésére elektronikus úton adatot szolgáltat a növényvédő szerek felhasználásáról az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint.

Az állattartó és az állatorvos jogai és kötelezettségei

18. § (1) Az állattartó köteles

a) állata rendszeres ellátásáról és felügyeletéről gondoskodni;

b)⁵¹ e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott fajú és létszámú állat tartása esetén állomány-nyilvántartást vezetni, továbbá e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint az állatok állat-egészségügyi felügyeletét szolgáltató állatorvossal kötött írásbeli szerződéssel biztosítani;

c)⁵² az állat állat-egészségügyi felügyeletét ellátó szolgáltató állatorvost a tartott állatok fajáról, létszámáról, az állatok tartási helyéről az állattartó tevékenység megkezdésétől számított öt napon belül tájékoztatni;

d) az egyedi jelölésre kötelezett állatok esetében az egyedi jelölésről az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott határidőn belül és módon gondoskodni;

e) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetekben az állatok tartását, tartási helyét, jelölését és mozgását bejelenteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek;

f)⁵³ állata betegségéről vagy annak gyanújáról haladéktalanul értesíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, illetve a szolgáltató állatorvost, a beteg, illetve betegsége gyanús állatát megvizsgáltatni, járványos állatbetegség esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak az állat (állomány) kezelésére és a betegség továbbvitelének megakadályozására adott utasításait végrehajtani, az elrendelt járványügyi intézkedésben foglalt kötelezettségeket teljesíteni;

g) állatának az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt vizsgálatát, kezelését, védőoltását, elszállítását, levágatását, illetve leölését tűrni, ezen feladatokat ellátó állatorvos részére segédszemélyzetről gondoskodni, és a kárenyhítési kötelezettségének megfelelően közreműködni;

h)⁵⁴ az állat elhullását vagy kényszervágását az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint – bejelenteni, és az állati testet vizsgálatra bemutatni;

i)⁵⁵ az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban meghatározottak szerint a levágott állatát az élelmiszerlánc-felügyeleti szervvel, illetve a szolgáltató állatorvossal megvizsgáltatni;

j) állatának az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott állategészségügyi vizsgálata elvégzéséről – amennyiben jogszabály másként nem rendel – saját költségén gondoskodni.

(2) Az (1) bekezdés *f)* pontjában meghatározott kötelezettség vonatkozik

a) az állattenyésztésre, szaporításra, vadászatra, halászatra jogosult személyre, illetve szervezet vezetőjére; továbbá arra, aki

b) a tulajdonos képviselőjében az állattartó telepet (üzemet) vezeti;

c) az állatot felügyeli;

d) az állatot gondozza, ápolja, takarmányozza, őrzi;

e) szállításkor az állatot kíséri.

(3) Az állat levágása, valamint az állat, az állati eredetű termék vagy az állati eredetű melléktermék szállítása alkalmával az állattartó köteles a közreműködő állatorvost a forgalomba hozatal befolyásoló körülményekről, így különösen az állat egészségi állapotáról, gyógykezeléséről, takarmányozásáról megfelelően tájékoztatni, valamint az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályok, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban előírt nyilvántartásokat bemutatni.

(4) Az (1) bekezdés *f)* és *h)* pontjában előírt tájékoztatási, illetve bejelentési kötelezettség vonatkozik minden olyan – nem állatorvos – személyre, aki állatok gyógykezelésével, vizsgálatával, mesterséges termékenyítéssel, embrióátültetéssel, állatszállítással, állatkereskedelemmel, húsvizsgálattal, a levágott, leölt vagy elhullott állatok, illetve a belőlük vagy tőlük származó termék értékesítésével, szállításával, feldolgozásával, ártalmatlanná tételével foglalkozik, vagy ezekben közreműködik.

(5) Az állattartó az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott fajú és létszámú állat tartása esetén köteles bejelenteni az állattartó hely meghatározott adatait az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek engedélyezés, illetve nyilvántartásba vétel céljából.

(6) A méhészköteles a méhállományok tartásának helyét, vándoroltatását nyilvántartásba vétel céljából az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint bejelenteni a letelepedés helye szerint illetékes élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél.

19. § (1) Az állati eredetű melléktermék – így különösen az elhullott állat tetemének – tulajdonosa saját költségén köteles annak elszállításáról, ártalmatlanná tételéről az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban előírt módon gondoskodni, az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet – annak felhívására – az állati eredetű melléktermék ártalmatlanná tételének jogszabályban meghatározott módon történő végrehajtásáról e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint tájékoztatni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség

a)⁵⁶ ha az állati eredetű melléktermék tulajdonosa ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, az állati eredetű melléktermék fellelési helye szerint illetékes települési (fővárosban a kerületi, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi) önkormányzatot,

b)⁵⁷ közterületen a települési (fővárosban a kerületi, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi) önkormányzatot,

c) közúton a közút kezelőjét terheli.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a tulajdonos a felmerült költségeket köteles az önkormányzatnak, illetve a közút kezelőjének megtéríteni.

(4) Bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség (a továbbiakban: bejelentendő állatbetegség) megelőzése, felderítése és felszámolása során keletkezett állati eredetű melléktermék ártalmatlanná tételéről az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv intézkedik.

20. § (1)⁵⁸ Az állattartó – e törvény végrehajtására kiadott jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – eldöntheti, hogy az állatorvosi szolgáltató tevékenységet mely – arra működési engedéllyel rendelkező – szolgáltató állatorvostól veszi igénybe.

(2)⁵⁹ A szolgáltató állatorvos köteles az állattartó részére az állat tartásával, takarmányozásával, egészségi állapotával, a megteendő intézkedésekkel, ezek várható anyagi és jogi kihatásával kapcsolatos legjobb tudása szerint felvilágosítást adni.

(3)⁶⁰ A szolgáltató állatorvos köteles tőle elvárható módon elsősegélyt nyújtani, és az állattartót a további állatorvosi szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről, illetve kötelezettségéről tájékoztatni.

(4) Az állatorvos az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint jogosult a törzskönyvezett, valamint a hatályos Európai, illetve a Magyar Gyógyszerkönyvben szereplő készítmények és anyagok rendelésére.

21. § (1) Az állattartó az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktsaiban meghatározott esetekben állata forgalomképességének igazolására köteles az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott okiratot (marhalevelet) kiállíttatni és érvényesíttetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti okirat (marhalevél) kiállítása előtt az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktsaiban előírtak szerint az állatot tartósan meg kell jelölni.

Az élelmiszer- és takarmány-vállalkozások kötelezettségei

22. § (1) Az élelmiszer-vállalkozás működése során

a)⁶¹ a külső és a belső környezetnek, az elhelyezésnek, az elrendezésnek, a méreteknek, a berendezéseknek, az eszközöknek, a technológiáknak, a termelési és tárolási kapacitásnak, a felhasznált élelmiszer, illetve élelmiszer-összetevők biztonságosságának, minőségének, az alkalmazott csomagolóanyagok és fertőtlenítőszer megfelelőségének, illetve biztonságos alkalmazásának, a rovarok és rágcsálók elleni védekezésnek, az alkalmazott személyek egészségének, szakképesítésének, illetve szaktudásának alkalmasnak kell lennie az élelmiszer-biztonsági és élelmiszer-minőségi előírások betartásának folyamatos garantálására;

b) olyan önellenőrzési, minőségbiztosítási, nyomonkövetési, termék-visszahívási rendszereket vagy ilyen rendszerek olyan elemeit kell működtetni, amelyekkel biztosítható az élelmiszer biztonságossága, megfelelő minősége, azonosíthatósága és nyomon követhetősége;

c) az üzemelés teljes időtartama alatt jelen kell lennie egy – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott élelmiszer-biztonsági szaktudással rendelkező – azonnali intézkedésre feljogosított, felelős személynek.

(2) Az élelmiszer-, illetve takarmány-vállalkozás az élelmiszer, illetve a takarmány előállítását, valamint forgalomba hozatalát megelőzően az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott részletes, írásos dokumentációt (így különösen gyártmánylapot, anyaghányad-nyilvántartást) köteles készíteni és vezetni.

23. § (1)⁶² Az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott esetekben, továbbá az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban – az emberi vagy állati egészség védelme céljából – előírt esetekben az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélye szükséges az élelmiszer- vagy takarmánylétesítmény működtetéséhez, illetve az élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási tevékenység folytatásához.

(2)⁶³ Az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott – az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó – esetekben az élelmiszer-, illetve a takarmányvállalkozás köteles az élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási

tevékenység folytatására irányuló szándékát az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni.

(3)⁶⁴ Az élelmiszer-, illetve takarmányvállalkozó haladéktalanul köteles bejelenteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, ha tudomására jut, hogy az általa előállított vagy forgalomba hozott termék megbetegedést okozott, vagy ennek gyanúja áll fenn, és köteles a hatósági vizsgálatokhoz szükséges élelmiszereket, takarmányt, más egyéb anyagokat a vizsgálatig megőrizni, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti szervvel a kivizsgálásban együttműködni.

(4)⁶⁵ Az az élelmiszer-vállalkozás, amely egy tagállamok közötti kereskedelemről vagy harmadik országból szerez be terméket vagy ilyen termék szétosztását végzi, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívására köteles bejelenteni a más tagállamból származó állati eredetű élelmiszerek első betárolási helyre történő beszállítás megtörténtét.

A szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltatóra vonatkozó rendelkezések⁶⁶

23/A. §⁶⁷ (1)⁶⁸ A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató az e törvény szerint engedélyköteles vagy bejelentés-köteles tevékenység határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő folytatására irányuló szándékát köteles az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni. A bejelentés – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl – tartalmazza a természetes személy bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(2) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az (1) bekezdés szerinti tevékenység folytatására jogosult, az (1) bekezdés szerinti bejelentést tevőkről nyilvántartást vezet, amely – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl – tartalmazza a természetes személy bejelentő természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag az érintett tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatatható adat.

III. Fejezet

AZ ÉLELMISZERLÁNC-FELÜGYELETI ÁLLAMI FELADATOK ELLÁTÁSÁNAK RENDSZERE

Az állam felelőssége az élelmiszerlánc-felügyelet terén

24. § (1) Az állam az élelmiszerlánc felügyeletéért, valamint azzal összefüggő állami feladatok ellátásáért való felelőssége körében

a)⁶⁹ létrehozza és működteti az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet valamint biztosítja függetlenségét;

b) működteti az élelmiszerek és takarmányok vonatkozásában hatékony gyorsriasztási rendszert;

c) az e törvény szerinti hatósági intézkedések megalapozása céljából állami laboratóriumokat működtet;

d) a költségvetési törvényben külön alcímen az állami kártalanítás, az állami, valamint a közérdekű védekezés céljára, továbbá a járványügyi intézkedés során keletkezett állati vagy növényi eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának, valamint a rendkívüli élelmiszerlánc-esemény elhárítása során a hatóságnál felmerülő költségek fedezetére, továbbá az egyéb jogszabályban állami feladatként meghatározott vizsgálatok fedezetére célelőirányzatot biztosít.

(2)⁷⁰ Az állam az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – az éves költségvetési törvényben meghatározott módon – a központi költségvetésben biztosítja az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv nemzeti és nemzetközi követelményeknek megfelelő szintű működésének fedezetét.

(3) Az állam az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő feladata ellátásáért való felelőssége körében, különösen a végső fogyasztók egészségének és az élelmiszerlánc valamennyi szereplője érdekének védelme, valamint a biztonságos, illetve a megfelelő minőségű élelmiszer előállításának és forgalmazásának elősegítése érdekében, az ehhez szükséges ismeretek széles körű terjesztésével, tájékoztatások, képzések, oktatás biztosításával járul hozzá a tudatos felhasználói szemlélet kialakításához.

Az állami feladatok szervezése és irányítása

25. § (1) Az élelmiszerlánc hatósági felügyeletét e törvény szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv látja el.

(2)⁷¹

(3)⁷² Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben (a továbbiakban: Fttv.) meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

(4)⁷³ Élelmiszer-jelölési előírások megsértésének észlelése esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, illetve a fogyasztóvédelmi hatóság egymást haladéktalanul értesíti az eljárás megindításáról az eljárás tárgyát képező tényállás ismertetésével, melynek során az ügy érdemi azonosíthatóságához szükséges adatokat – így különösen az érintett élelmiszer-vállalkozás azonosításához szükséges adatokat, az eljárás tárgyát képező termék azonosításához szükséges adatokat, valamint az ellenőrzés helyére és idejére vonatkozó adatokat – a másik fél rendelkezésére bocsátja.

(5) A (4) bekezdésben szabályozott esetben, ha a fogyasztóvédelmi hatóság folytatja le az eljárást, és – a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény rendelkezésének megsértésén túlmenően – észleli e törvény, e törvény végrehajtására kiadott jogszabály, valamint az Európai

Unió, vonatkozó közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa rendelkezésének az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatáskörébe tartozó megsértését, erről haladéktalanul értesíti az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet a (4) bekezdésben szereplő adatok egyidejű rendelkezésre bocsátásával.

26. § (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv tevékenysége magában foglalja

a) a növény-, talaj- és agrárkörnyezet-védelem élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos feladatait,

b) a zöldség- és gyümölcs-ellenőrzési feladatokat,

c) a takarmány-ellenőrzési feladatokat,

*d)*⁷⁴ az állat-egészségügyi, állatvédelmi, állattenyésztési, élelmiszerbiztonsági- és élelmiszerminőség-ellenőrzési feladatokat.

(2) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott feladatokat ellátó szervezeti egységeinek összefoglaló elnevezése növény- és talajvédelmi szolgálat, az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontjában meghatározott feladatokat ellátó szervezeti egységeinek összefoglaló elnevezése állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző szolgálat.

27. § (1) E törvény szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti állami feladatokat látják el

a) az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter),

b) az élelmiszerlánc-felügyelettel kapcsolatos vizsgálatot végző laboratóriumok,

*c)*⁷⁵

d) az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv,

*e)*⁷⁶ az országos főállatorvos.

(2)⁷⁷ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv egyes állami feladatainak megbízási jogviszony keretében történő elvégzésére kormányrendelet feljogosíthatja a szolgáltató állatorvost.

(3)⁷⁸ Az állami feladatok elvégzésére feljogosított szolgáltató állatorvos állami feladatainak végzése közben az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv nevében, az e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény⁷⁹ szabályainak alkalmazásával jár el, ezen tevékenységéért az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint díjazás illeti meg.

(4)⁸⁰ Az állami feladatok elvégzésére feljogosított szolgáltató állatorvos a feladatkörébe tartozó eljárásokért köteles az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírt igazgatási szolgáltatási díjat beszedni, és a külön jogszabályban meghatározott befizetési határidőben az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv számlájára befizetni.

(5)⁸¹ A 10/A. § szerinti tanúsítványt és az integrált gazdálkodási tanúsítványt az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint – elismert tanúsító szervezet (a továbbiakban: tanúsító szervezet), vagy tanúsító szervezet hiányában az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv adja ki.

(5a)⁸² Akinek a tanúsító szervezet döntése jogát vagy jogos érdekét sérti, a tanúsító szervezet döntésével szemben a döntésről való tudomásszerzést követő tizenöt napon belül, de legkésőbb az intézkedéstől számított három hónapon belül

az élelmiszerlánc-felügyeleti szervhez kifogást terjeszthet elő. A kifogást az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv tizenöt napon belül bírálja el. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kifogásról hozott döntésével szemben jogorvoslatnak van helye.

(6)⁸³ Az e törvényben szabályozott tanúsítványra és tanúsító szervezetre, valamint annak elismerésére nem kell alkalmazni a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről szóló törvény⁸⁴ rendelkezéseit.

A miniszter feladatai

28. § A miniszter az élelmiszerlánc-felügyelet területén

a) ellátja a növényi károsítók előfordulásának, járványos fellépésének leküzdésével kapcsolatos, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feladatokat;

b) az Európai Unió Bizottságánál kezdeményezi az állat- és növény-egészségügyi határállomások kijelölését;

c)⁸⁵ kezdeményezheti rendkívüli élelmiszerlánc-események esetén a térítés ellenében történő közcélú munkavégzés, a létesítmény, a szállító-, növényvédő és más eszközök, valamint anyagok igénybevételének, továbbá a rendvédelmi szervek, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve közreműködésének elrendelését;

d) nagy nemzetgazdasági kárral fenyegető vagy közegészségügyi szempontból veszélyes állatbetegségek felszámolására állami pénzeszközökkel támogatott, az állatállományoknak a betegségtől való mentesítésére országos programot, valamint a betegség előfordulásának felmérésére ellenőrző, illetve monitoring-vizsgálati programot rendelhet el;

e) működteti a FAO/WHO Codex Alimentarius nemzeti rendszerét;

f) kiadja az élelmiszerkönyvi irányelveket, és gondoskodik a Magyar Élelmiszerkönyv összeállításáról és közzétételéről;

g) kiadja a takarmánykódex-irányelveket, és gondoskodik a Magyar Takarmánykódex összeállításáról és közzétételéről;

h) gondoskodik az Állat-egészségügyi és Állatvédelmi Kódex összeállításáról és közzétételéről;

i) gondoskodik a Növényvédelmi Módszertani Gyűjtemény összeállításáról és közzétételéről;

j) meghatározza a nemzetközi kötelezettségekkel, valamint az ország agrárgazdaságának céljaival összhangban az élelmiszerlánc-ellenőrzés feladatait;

k)⁸⁶ kinevezi, illetve felmenti a közvetlen irányítása alá tartozó országos főállatorvost és annak helyettesét;

l)⁸⁷ az országos főállatorvos útján ellátja az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv szakmai irányítását.

29. §⁸⁸ Az országos főállatorvos

a) előkészíti a nemzeti középtávú élelmiszerlánc-biztonsági stratégiát (a továbbiakban: élelmiszerlánc-biztonsági stratégia);

- b) kiadja a 47/A. § szerinti többéves tervet, irányítja annak végrehajtását, továbbá ellátja annak vonatkozásában a koordinációs és kapcsolattartói feladatokat;
- c) ellátja az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv operatív irányítását;
- d) szakmai útmutatót adhat ki az élelmiszerlánc egységes felügyeletének elősegítése céljából;
- e) tájékoztatást ad a közvélemény részére az élelmiszerláncot érintő, országos vagy kiemelt jelentőségű ügyekről;
- f) kijelöli a nemzeti referencialaboratóriumokat.

Az élelmiszerláncban működő laboratóriumok feladatai⁸⁹

30. § (1) Az állami laboratóriumok feladatai különösen

- a) a károsítók folyamatos előrejelzése, diagnosztikai vizsgálatok végzése, zárlati károsítók azonosítása, szaporítóanyagok növény-egészségügyi vizsgálata;
- b) a termésközelítő anyagok vizsgálata a hazai fogyasztásra vagy exportra szánt mezőgazdasági termékekben;
- c) a talaj- és a felszíni víz minták növényvédőszer-maradék tartalmának monitoring-vizsgálata, továbbá a talajokban, talajvízben toxikus elemtartalom és egyéb szennyezőanyag-vizsgálat;
- d) a növényvédő szerek és termésközelítő anyagok minőségének hatósági vizsgálata;
- e) a növényi termények, illetve a növényi alapú feldolgozott termékek növényvédőszer-maradék tartalmának vizsgálata termőhelyen, tároló-, elárúsítóhelyeken és a határállomásokon vett mintákból;
- f) tételes, felmérő, monitoring- és célvizsgálatok végzése az élelmiszerlánc-felügyeleti tevékenység kapcsán;
- g) az egészségügyi határértékek megállapításában való közreműködés;
- h) a vizsgálati eredmények adatbázisban történő kezelése és az országos adatbázisba történő folyamatos továbbítása;
- i) kijelölés alapján referencialaboratóriumi feladatok ellátása, körvizsgálatok szervezése és azok eredményeinek értékelése;
- j) a nemzetközi követelményekkel összhangban álló vizsgálati módszerek alkalmazása érdekében diagnosztikumok és eszközök előállítás, illetve ezek beszerzése, készleten tartása;
- k) részvétel a kutatásban, a vizsgálati módszerek kialakításában és fejlesztésében;
- l) a laboratóriumi vizsgálatok nemzetközi szabványainak véleményezése, a vizsgálati módszerek érvényesítése, valamint gondoskodás az átvett vizsgálati módszerek hazai elterjesztéséről;
- m) elsősorban diagnosztikai és más szakmai vizsgálatokkal közreműködés az állatbetegségek okainak megállapításában, a fertőzöttség felderítésében, a helyi és országos mentesítési és betegségfelszámolási programok végrehajtásában, közreműködés a diagnosztikai módszerek folyamatos korszerűsítésében;
- n) a jogszabályokban meghatározott radiokémiai vizsgálati feladatok ellátásának szervezése és végzése az élelmiszerláncban;

o) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály alapján közreműködés a különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek, étrendkiegészítők előállításával, adalékanyagok és technológiai segédanyagok, élelmiszer-csomagolóanyagok, élelmiszeriparban felhasznált mosó- és fertőtlenítőszer gyártásával, felhasználásával és az új élelmiszerekkel, valamint takarmány-adalékanyagokkal kapcsolatos engedélyezési eljárásban.

(2)⁹⁰ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a hivatalból indított eljárásában hozott döntéseinek megalapozásához szükséges laboratóriumi vizsgálathoz állami laboratóriumot vehet igénybe. Amennyiben kapacitás hiánya miatt nem vehető igénybe állami laboratórium, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az adott vizsgálatra akkreditált nem állami laboratóriumot is igénybe vehet laboratóriumi vizsgálat elvégzéséhez.

31. §⁹¹ (1) Ha az e törvény hatálya alá tartozó termék előállításának vagy forgalomba hozatalának feltétele a termék valamely tulajdonsága vonatkozásában laboratóriumi vizsgálat végzése, az csak állami laboratóriumban vagy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által engedélyezett nem állami laboratóriumban végezhető.

(2) Jogvita eldöntésére nem állami laboratóriumban végzett vizsgálat csak akkor használható fel, ha a nem állami laboratórium működését az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélyezte.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés szerint tevékenységet végző nem állami laboratóriumnak a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről szóló 2009. évi CXXXIII. törvény rendelkezéseitől eltérően e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételeknek kell megfelelnie.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv feladatai

32. § (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv általános szervezési, irányítási, felügyeleti feladatkörében

a) e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint szervezi, irányítja, felügyeli az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő állami feladatok ellátását;

b)⁹² gondoskodik az élelmiszerlánc területén az iskolarendszeren kívüli hatósági jellegű képzések és vizsgáztatás szervezéséről, illetve végzéséről, továbbá az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok egységes végrehajtásához szükséges szakmai továbbképzésekről, valamint a hatósági szakemberek képzéséről, részt vesz az élelmiszerlánc-csal kapcsolatos kutatásban;

c) végzi az ellenőrzések során vett minták vizsgálati eredményeinek országos értékelését az élelmiszerlánc-felügyelet, élelmiszer- és takarmányminőség vonatkozásában;

d) laboratóriumokat működtet, illetve kijelöli az e törvény szerinti hatósági ellenőrzések során vett minták vizsgálatait végző állami laboratóriumokat, és ezek jegyzékét honlapján közzéteszi;

e) egyes állat- és növénybetegségek területenkénti vagy országos előfordulásának és a fertőzöttség mértékének tisztázására, továbbá az élelmiszerek és takarmányok

biztonságának és minőségének laboratóriumi vizsgálatára felmérő (monitoring) rendszert működtet, valamint ellenőrző, illetve engedélyezési eljárást megalapozó vizsgálatokat végeztet;

f) szervezi és felügyeli az állatbetegségek megelőzését, felderítését és felszámolását, az elrendelt mentesítési és monitoringprogramok végrehajtását, továbbá az integrált többéves nemzeti ellenőrzési tervvel összhangban az élelmiszerlánc-felügyeleti és élelmiszer- és takarmány-minőségi ellenőrzések egységes végrehajtását;

g)⁹³ végzi az Európai Unió élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó gyorsriasztási rendszerének (RASFF) hazai működtetését és a rendszeren keresztül Magyarországra érkező bejelentés alapján, továbbá a Magyarországon észlelt veszély esetén megteszi a szükséges intézkedéseket;

h)⁹⁴ ellátja az ökológiai gazdálkodással és integrált gazdálkodással, az ahhoz kapcsolódó élelmiszer-előállítással és forgalomba hozatallal, valamint a géntechnológiával módosított szervezetekkel, szaporítóanyagokkal, élelmiszerekkel és takarmányokkal kapcsolatos, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feladatait;

i)⁹⁵ feladatai ellátására ügyeleti és készenléti szolgálatot szervez, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint kezeli a rendkívüli élelmiszerlánc-eseményeket;

j)⁹⁶ az integrált többéves nemzeti ellenőrzési terv alapján kidolgozza az élelmiszerlánc valamennyi elemére kiterjedő, kockázat alapú, területi éves ellenőrzési tervet, irányítja, szervezi és ellenőrzi annak végrehajtását;

k) ellát az egyes élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok végrehajtását segítő hazai és nemzetközi informatikai rendszerek használatával és működtetésével kapcsolatos feladatokat;

l) feladatainak ellátása során folyamatosan kapcsolatot tart és együttműködik a települési önkormányzatokkal, a társhatóságokkal, valamint a civil szervezetekkel;

m) élelmiszer-fertőzés és -mérgezés, valamint emberről állatra vagy állatról emberre terjedő betegségek fellépése, illetve gyanúja esetén kölcsönös tájékoztatás mellett együttműködik az egészségügyi államigazgatási szervvel;

n)⁹⁷ szakmai segítséget nyújt a nemzeti stratégiák kialakításában, valamint a laboratóriumok fejlesztési irányának meghatározásában;

o)⁹⁸ adatok és információk összegyűjtésével és elemzésével lehetővé teszi az élelmiszerláncot közvetlenül vagy közvetve befolyásoló veszélyek azonosítását és jellemzését;

p)⁹⁹ egységes elveken alapuló kockázatbecslési eljárásokat dolgoz ki;

q)¹⁰⁰ kockázatbecslést végez, illetve felkérésre közreműködik más szervek által végzett kockázatbecslésben;

r)¹⁰¹ koordinálja az érintett hatóságok között az ellenőrzési tervek, illetve módszerek egyeztetését, összehangolását, és az ellenőrzési tapasztalatok közös értékelését, illetve közös ellenőrzési jelentések készítését;

s)¹⁰² ellátja az e törvény hatálya alá tartozó termékekkel kapcsolatos tanúsítványok ellenőrzési és felügyeleti feladatait;

t)¹⁰³ központi kockázatkezelési rendszert működtet a járványos állatbetegségek, zárlati károsítók, illetve élelmiszerlánc-események megelőzése, felszámolása, utókezelése, valamint a hatósági intézkedések koordinációja érdekében;

u)¹⁰⁴ a 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti állami laboratóriumokra alapozva létrehozza és működteti a nemzeti élelmiszerlánc-minősítési és eredetvizsgálati rendszert.

(2) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv állat-egészségügyi feladatkörében

a) a korábban ismeretlen betegség közvetlen veszélye, előfordulása esetén megteszi az annak megelőzéséhez, felderítéséhez, felszámolásához szükséges intézkedéseket;

b) járványos állatbetegségek elleni védekezéshez szükséges készenléti tervet készít;

c) gondoskodik a járványos állatbetegség megelőzéséhez, illetve felszámolásához szükséges ingyenes oltó- és kórjelző anyagokról, továbbá a járványok megelőzéséhez és elfojtásához szükséges műszaki, technikai feltételek, védőfelszerelések biztosításáról, valamint folyamatos karbantartásáról és cseréjéről;

d) azonosítja és elemzi az állatgyógyászati termékekkel kapcsolatos kockázatokat, és kidolgozza a kockázat kezeléséhez szükséges intézkedéseket.

(3) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv élelmiszer-biztonsági feladatkörében nyilvántartja a bejelentett és kivizsgált élelmiszer-mérgezéseket és -fertőzéseket, továbbá azok adatait rendszeresen értékeli és közzéteszi.

(4) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növény- és talajvédelmi feladatkörében

a) működteti a vetési, szaporítási és ültetvénytelepítési célra szolgáló növények növény-egészségügyi követelményeinek ellenőrzési rendszerét;

b) meghatározza a növényvédelmi, növény-egészségügyi eljárások vizsgálati és diagnosztikai módszereit;

c) gondoskodik a zárlati károsítók felderítéséről, megelőzéséhez, illetve felszámolásához szükséges intézkedések megtételéről;

d) működteti a növényvédelem, továbbá a talaj- és agrárkörnyezet-védelem élelmiszerbiztonsággal és növényvédelemmel kapcsolatos monitoring- és információs rendszerét.

(5)¹⁰⁵ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv országos hatáskörben a több megyét érintő vagy nemzetközi vonatkozásokkal bíró, a nagy gazdasági kárral járó, a fogyasztók széles körét veszélyeztető, élelmiszerlánc-események kivizsgálása, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti díj megfizetésének ellenőrzése során

a) ellenőrzi a kockázatbecslés alapján kiemelten kockázatosnak minősített, élelmiszerláncot érintő tevékenységet végzőket, és azok létesítményeit;

b) ellenőrzi e törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok előírásainak betartását;

c) jogszabálysértés észlelése esetén e törvényben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részletes hatósági feladatai

33. § Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint engedélyezi, nyilvántartja és ellenőrzi a nem állami laboratóriumokat;

b) az állat-, valamint a növény-egészségügyi – illetve a *ba)* és *bb)* alpontok esetében az egyéb – határállomásokon

ba) ellenőrzi az élelmiszer-, illetve takarmánybiztonsági, -minőségi, állat-, és növény-egészségügyi rendelkezések megtartását;

bb) végrehajtja az áru okirat-ellenőrzését, azonosságvizsgálatát és fizikális ellenőrzését, valamint a monitoringtervben vagy a jogszabályokban előírt mintavételét;

bc) ellenőrzi az állatok szállításra való alkalmasságát, a kísérő dokumentációt, valamint a szállítóeszközt;

bd) ellenőrzi az Európai Unió jogi aktusaiban teljeskörűen nem szabályozott (a továbbiakban: nem harmonizált) állatfaj és állati eredetű termék harmadik országból más tagállamba magyar határállomáson keresztül beléptetéssel történő szállítása során a rendeltetési hely szerinti tagállam által meghatározott feltételek teljesülését;

be) ellenőrzi a vizsgálatköteles áruk növény-egészségügyi előírásoknak való megfelelőségét;

c) az élelmiszerláncban az élelmiszerek vonatkozásában kivizsgálja és felderíti az élelmiszer-mérgezéseket és -fertőzéseket, feltárja azok okait, nyilvántartja, összegzi és elemzi az eseményeket, és megteszi a szükséges intézkedéseket azok megelőzése érdekében, továbbá adatot szolgáltat az egészségügyi államigazgatási szerv részére;

*d)*¹⁰⁶ működteti az – e törvény hatálya alá tartozó engedélyköteles vagy nyilvántartásba vételi kötelezettség alá vont növények, növényi termékek, állatok, egyéb termékek, létesítmények, eszközök, természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, illetve tevékenységek e törvényben, valamint az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott adatait tartalmazó – élelmiszerlánc-felügyeleti adatbázist.

*e)*¹⁰⁷ engedélyezi a növényvédő szerek és termésközelítő anyagok engedélyezési célú biológiai hatásvizsgálataihoz a Helyes Kísérleti Gyakorlat (GEP) alkalmazását.

34. § (1)¹⁰⁸ Állat-egészségügyi feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban foglaltak szerint engedélyezi vagy nyilvántartásba veszi

*a)*¹⁰⁹ járművek élőállat-szállítás céljára történő használatát, illetve ezen járművek mosását és fertőtlenítését végző helyeket, valamint az állati eredetű mellékterméket szállító járműveket;

b) a gyepmesteri, illetve ebrendészeti tevékenység végzését;

c) az idegen állományból származó állatok fogadására kiválasztott elkülönítőt (karantén), valamint dönt az állatok elkülönítésének (karanténozásának) feltételeiről;

d)¹¹⁰ az állat-egészségügyi szolgáltató létesítmények, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott fajú és létszámú állatot tartó gazdaság, gyepmesteri telep, ebrendészeti telep, állatmenhely, állatpanzió, állatrakodó, gyűjtőállomás, kereskedői telep, etető-itató állomás, pihentetőállomás, valamint állati eredetű melléktermék kezelését, feldolgozását, hulladékként történő ártalmatlanítását végző vállalkozás működését;

e) az élelmiszert előállító üzemekből származó, takarmányként felhasználható melléktermékek kezelését, felhasználását, további feldolgozását;

f)¹¹¹ az állatok jelölésére szolgáló mikrochip forgalomba hozatalát;

g)¹¹² az állatgyógyászati készítmények és hatóanyagaik üzemi méretű előállítását, egyes állatgyógyászati termékek gyakorlati kipróbálását;

h)¹¹³ egyes állatgyógyászati termékek első forgalomba hozatalát, országba történő behozatalát; valamint

i)¹¹⁴ az állatgyógyászati termékekkel végzett forgalomba hozatali tevékenységet.

(2) Állat-egészségügyi feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint ellenőrzi

a)¹¹⁵ törvényességi szempontból a szolgáltató állatorvosok tevékenységét;

b) az állati eredetű melléktermék kezelését, a járványügyi szempontból szigorúbb eljárást igénylő állati eredetű melléktermék, anyag, eszköz ártalmatlanná tételét;

c) állat-egészségügyi és takarmányhigiéniai szempontból az állatok etetésére felhasználandó takarmányt, a legelőt, az itatóvizet, az állatok elhelyezésére szolgáló épületet, az állattartás során használt gépet, berendezést, valamint alkalmazott technológiát;

d) az állat-egészségügyi szabályok megtartását, így különösen az állatok egészségi állapotát, az előírt dokumentációt az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint állat-egészségügyi felügyelet alá tartozó helyeken;

e) a jogszabályban előírt állat-egészségügyi vizsgálatok, kezelések végrehajtását;

f)¹¹⁶ az állatok tenyésztésének, szaporításának, szaporítóanyag előállításának, raktározásának, forgalmazásának állat-egészségügyi körülményeit;

g) az állatgyógyászati termékek kereskedelmi forgalomba hozatalának körülményeit, valamint az állatgyógyászati készítmények felhasználását;

h)¹¹⁷ az állatgyógyászati termékek gyakorlati kipróbálását és hitelesíti annak vizsgálati jegyzőkönyvét;

i) a gyógyszeres takarmány előállítását, forgalomba hozatalát és felhasználását;

j) az állatgyógyászati készítmények és hatóanyagaik előállító helyeit, előállítási körülményeit és az állatgyógyászati, illetve gyógyhatású készítmények forgalomba hozatalának körülményeit;

k) a gyógyszergyártás céljára alkalmas állati szövetek és szervek gyűjtését;

l) az élő állat kereskedelmét, szállítását, szállításra való alkalmasságát, a kísérő dokumentációt és a szállítóeszközt.

(3) Állat-egészségügyi hatósági feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint elrendeli:

a) a járványveszély esetén szükséges járványügyi intézkedéseket, továbbá a közcélú igénybevételt;

b) az emberre is veszélyes betegségben elhullott vagy emiatt leölt állatok tetemei, valamint a járványügyi szempontból szigorúbb intézkedést igénylő állati eredetű melléktermékek, fertőzött anyagok, eszközök ártalmatlanná tételét és meghatározza annak módját;

c) az állat-egészségügyi programok végrehajtását.

(4) Állat-egészségügyi feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv

a) vezeti az állatgyógyászati készítmények törzskönyvét;

b) részt vesz az állatok azonosítási és nyilvántartási rendszerének kialakításában és működtetésében, valamint ellátja az állatok azonosításával és nyilvántartásával kapcsolatos ellenőrzési feladatait;

c) az állat szállításának megkezdése előtt megvizsgálja a származási hely állatállományát, a szállítandó állatokat, a szállítóeszközt, igazolja az állat állat-egészségügyi forgalomképességét és kiállítja a szállításhoz szükséges okiratot;

d) igazolja az állatállomány betegségektől, fertőzésektől való mentességét;

e) kiállítja az áru nemzetközi kereskedelméhez szükséges állat-egészségügyi bizonyítványt, egyéb okiratot;

f) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint megtilthatja áru behozatalát, Magyarország területéről történő kiszállítását, vagy az ország területén történő átszállítását;

g) részt vesz az állatgyógyászati készítmények előállításának, forgalomba hozatalának, országba történő behozatalának ellenőrzésében;

h) irányítja és ellenőrzi a jogszabályokban előírt állat-egészségügyi feladatok végrehajtását, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetben részt vesz a végrehajtásban;

i) elvégzi az állatgyógyászati készítmények – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban előírt – vizsgálatát, kivizsgálja az állatgyógyászati készítmények minőségi problémáit és feltételezett mellékhatásait, és intézkedik azok megelőzése és megszüntetése érdekében;

j) működteti az államilag előírt állat-egészségügyi feladatok ellátásához szükséges oltó- és kórjelző anyagok központi tárolóját és elosztóját.

35. § (1)¹¹⁸ Élelmiszer-biztonsági feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban foglaltak szerint engedélyezi a 23. § (1) bekezdése szerint engedélyköteles élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási tevékenységet, illetve élelmiszer- vagy takarmánylétesítményt.

(2)¹¹⁹ Élelmiszer-biztonsági feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv nyilvántartásba veszi az engedéllyel rendelkező vagy bejelentett élelmiszer-

vagy takarmányvállalkozásokat, illetve az engedélyezett vagy bejelentett élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási létesítményeket.

(3) Élelmiszer-biztonsági feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv ellenőrzi

a) az élelmiszer-vállalkozások tevékenységét;

b) az élelmiszer-előállító, -elosztó, és -forgalomba hozó létesítmény harmadik országba irányuló exportra való alkalmasságát a nemzetközi előírásoknak megfelelően;

c) rendszeres jelleggel a járványügyi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági és élelmiszer-minőségi előírások betartását az élelmiszerek termelésének, előállításának, feldolgozásának, tárolásának, szállításának és forgalomba hozatalának bármely szakaszában, illetve az ennek során közreműködő személyekre vonatkozó egészségügyi alkalmassági és higiénés előírások betartását;

d) az élelmiszer-vállalkozásoknál bevezetett „Jó Higiéniai Gyakorlatot”, a nyomkövetési, az élelmiszer-visszahívási és a „veszélyelemzés, kritikus szabályozási pontok”-ra (HACCP) vonatkozó rendszerek, valamint az élelmiszer-vállalkozásoknál felhasznált tisztító- és fertőtlenítőszeres, fertőtlenítő eljárások megfelelőségét, beleértve a rovar- és rágcsálóirtást is;

e)¹²⁰ az emberi fogyasztásra szánt állatokat és élelmiszereket kísérő bizonyítványokat, okiratokat;

f) és irányítja az élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos állami feladatokat végző személyek munkáját, folyamatos továbbképzését.

(4) Élelmiszer-biztonsági feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv

a) elvégzi, illetve felügyeli a vágóállat-vizsgálatot és – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott kivételekkel – a közfogyasztásra, illetve az egyéb okból levágott (elejtett, kifogott, gyűjtött) állatok húsvizsgálatát;

b) elbírálja és igazolja az egyes élelmiszerek feldolgozásra és emberi fogyasztásra való alkalmasságát;

c) vizsgálja az élelmiszer-ipari gépek, berendezések higiéniai alkalmasságát;

d)¹²¹ értékeli, elemzi, és közzéteszi az élelmiszerek okozta megbetegedésekkel kapcsolatos információkat;

e)¹²² az egészségügyi államigazgatási szerv szakvéleménye alapján elvégzi az új élelmiszerre vonatkozó kérelem elsődleges értékelését;

f)¹²³ tájékoztatást nyújt az élelmiszer-biztonsággal kapcsolatban felmerülő aktuális kérdésekről, problémákról, megelőzésük módjáról.

(5)¹²⁴ Élelmiszer-biztonsági és minőség-ellenőrzési feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv vizsgálja és értékeli a higiéniai, élelmiszer-biztonsági és élelmiszer-minőségi szempontok szerint a vendéglátó-ipari létesítményeket (beleértve a közétkeztetést végző létesítményeket).

(6)¹²⁵ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az (5) bekezdés szerinti értékelés alapján hatósági bizonyítványt ad ki a vendéglátó-ipari létesítményeknek az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer adatai alapján.

35/A. §¹²⁶ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv elismeri a tanúsító szervezetet.

36. § (1) Takarmány-ellenőrzési feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározottak szerint engedélyezi

- a) a takarmány-előállító és takarmányt forgalomba hozó létesítményeket;
- b) eseti jelleggel az új takarmányok előállítását, felhasználását és behozatalát;
- c) a lejárt etethetőségi, felhasználhatósági, illetve minőségmegőrzési idejű takarmány forgalomba hozatalát, valamint a minőségében károsult takarmány felhasználását.

(2) Takarmány-ellenőrzési feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározottak szerint nyilvántartásba veszi az (1) bekezdés a) pontja szerinti engedélyezési kötelezettség hatálya alá nem tartozó takarmány-vállalkozási létesítményt.

(3) Takarmány-ellenőrzési feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv ellenőrzi

- a) a takarmányt előállítóknál, tárolóknál, felhasználóknál, forgalomba hozóknál és a szállítóknál a járványügyi és takarmányhigiéniai előírások megtartását, a takarmányok biztonságosságát, összetételét, garantált beltartalmát, mikrobiológiai állapotát, tiltott anyagoktól való mentességét, nemkívánatosanyag-tartalmának mértékét, csomagolásának megfelelőségét, a takarmányjelölési előírások betartását;
- b) a takarmányok felhasználását és szállítását;
- c) a takarmányokra vonatkozó nyilvántartásokat, dokumentációkat és a nyomon követhetőséget;
- d) a takarmányok exportját és importját;
- e) a takarmány-vállalkozási létesítményekben bevezetett HACCP-rendszereket;
- f) a takarmány-vállalkozási létesítményeket, azok működési engedélyében foglaltak betartását.

37. § (1) Növény- és talajvédelmi feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai szerint engedélyezi

- a) a határon feltartóztatott szállítmányok növény-egészségügyi beléptetését, és meghatározza a forgalomba hozataluk szakmai feltételeit;
- b) a növények, növényi termékek behozatalát;
- c) az engedélyköteles termékek forgalomba hozatalát és felhasználását;
- d)¹²⁷ a megváltozott minőségű növényvédő szerek forgalomba hozatalát, illetve használatát – ide nem értve a lejárt felhasználhatósági idejű növényvédő szereket.

(2) Növény- és talajvédelmi feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai szerint ellenőrzi

a) a termelők károsítók ellen folytatott növényvédelmi tevékenységét, a kijuttatástechnikai, az egészségügyi és a kémiai biztonságot, az engedélyköteles termékek felhasználásához rendelt szakképesítés meglétét, a növényvédő szer felhasználási és vásárlási engedély érvényességét;

b)¹²⁸ az engedélyköteles termékek, valamint az EK-műtrágyák gyártási, kiszerezési, nyilvántartási, jelölési, csomagolási, címkézési, szállítási, forgalombahozatali, raktározási, tárolási, minőségi, felhasználhatósági és alkalmazási előírásainak megtartását, illetve az ezek céljára szolgáló helyiségeket, berendezéseket és felszereléseket, valamint a biztonsági adatlapok meglétét;

c) növény-egészségügyi szempontból a növények, növényi termékek előállítását, raktározását, szállítását és forgalmazását;

d) a vetőmag, a szaporító- és ültetvényanyag előállítást és forgalomba hozatalt, valamint az egyéb szemleköteles növények termő-, tároló-, berakó-, feladó- és forgalmazó helyeit;

e) az engedélyköteles termékekből származó növényvédőszer-maradék, nitrát-, nitrit-, nehézfém- és egyéb toxikus anyagok, szennyeződések mennyiségét a növényben, növényi termékben, azok felületén, a környezetben, a termelési folyamatban és export, import és kereskedelmi forgalomban;

f) a termelő, illetve földhasználó növényvédelmi kötelezettségének teljesítését az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott károsítók ellen;

g) a növény-egészségügyi szempontból nyilvántartott termelőknél a nyilvántartási feltételek megtartását;

h) a zöldséget, gyümölcsöt, és az előállításukkal, forgalomba hozatalukkal kapcsolatos követelmények betartását;

i) a növényvédelmi gépek alkalmasságát igazoló forgalomba hozatali engedély, valamint a kijuttatástechnikai alkalmasságát igazoló működési engedély érvényességét.

(3) Növény- és talajvédelmi feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint

a) intézkedik a zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítókon kívüli egyéb, a gazdasági növényekre ártalmas szervezetek okozta különleges veszély vagy erős mértékű fertőzöttség esetén;

b) figyelemmel kíséri a gazdaságilag jelentős károsítók előfordulását, terjedését, felszaporodását, az ellenük alkalmazott termelői védekezések területi alakulását és eredményességét;

c) előírhatja vagy betilthatja egyes növények szaporításához vagy termesztéséhez meghatározott termesztőközegek felhasználását;

d)¹²⁹ intézkedik a talajszennyezést eredményező, illetve a nem engedélyezett anyagok földön történő felhasználása, továbbá földön történő lerakása esetén;

e) ellátja a talaj- és agrárkörnyezet-védelem élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos egyes feladatait;

f) engedélyezési vizsgálatokat végez az engedélyköteles termékekkel;

g) kérelemre vizsgálja a lejárt felhasználhatósági idejű engedélyköteles termékek minőségét;

h) kiadja az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti I. és II. forgalmi kategóriába sorolt növényvédő szerek vásárlására, illetve felhasználására jogosító engedélyt;

i) részt vesz a növényvédelmi szakemberképzésben, és véleményezi az iskolarendszeren kívüli oktatási pályázatok tematikáját.

38. § (1)¹³⁰ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az élelmiszerlánc hatósági felügyeletével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint nyilvántartást vezet

- a) az állatorvosokról;
- b) a termelőkről, állattartókról, állattartó tenyészetekről, állatkereskedőkről;
- c) az élelmiszer- és a takarmány-vállalkozásokról;
- d) a közúti élőállat-szállításra engedélyezett gépjárművezetőkről, az állatkísérőkről, állatszállítókról, állatszállítmányozókról;
- e) az élelmiszer-biztonsági felügyelet alá tartozó helyekről;
- f) az állat-egészségügyi felügyelet alá tartozó helyekről;
- g) a takarmányozási hatósági felügyelet alá tartozó helyekről;
- h) a növényvédelmi felügyelet alá tartozó helyekről, eszközökről;
- i) a nem állami laboratóriumokról;
- j) az állat-egészségügyi szolgáltató létesítményekről;
- k)¹³¹ a közúti élőállat-szállításra engedélyezett gépjárművekről;
- l)¹³² az állatgyógyászati terméket forgalomba hozókról, illetve gyártókról;
- m)¹³³ az engedélyköteles termék magyarországi forgalomba hozatali és felhasználási engedélyéről;
- n) az engedélyköteles termékek vásárlási és felhasználási engedélyeiről;
- o)¹³⁴ az engedélyezett állatgyógyászati termékekről, az engedélyezett mikrochipekről;
- p) az egyedi azonosítású állatokról;
- q) a Növényvédelmi Gépek Jegyzékében azokról a növényvédelmi géptípusokról, amelyekre a benyújtott nyilatkozat alapján forgalomba hozatali engedélyt adott ki;
- r)¹³⁵ a tanúsító szervezetekről;
- s)¹³⁶ a gombaszakellenőrökről;
- t)¹³⁷ élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallására, illetve fizetésére kötelezettekről;
- u)¹³⁸ a légi permetezés iránti kérelmekről és az ezzel kapcsolatos döntésekről;
- v)¹³⁹ a növényorvosokról és a növényvédelmi szolgáltatási tevékenységet végzőkről.

(2)¹⁴⁰ Az (1) bekezdésben megjelölt nyilvántartás tartalmazza

a) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs számot, illetve technikai azonosítót,

b) a nyilvántartásba vétel alapjául szolgáló hatósági engedély, bizonyítvány, határozat számát, továbbá

c) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény hatálya alá tartozó adatkörben

ca)¹⁴¹ természetes személyek esetén a természetes személyazonosító adatokat, lakcímet, telephelyet, elérhetőséget, adóazonosító jelet,

cb)¹⁴² jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a (cég)nevet, adószámot, székhelyet, telephelyet, statisztikai számjelet, elérhetőséget.

(2a)¹⁴³ Az (1) bekezdés *c), l), m), n), o), q)* és *r)* pontja szerinti nyilvántartás a (2) bekezdés *b)* pontjában szereplő adatok vonatkozásában közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3)¹⁴⁴ Élelmiszer-, illetve takarmányvállalkozások, valamint a növényvédelmi szolgáltató vállalkozások működési engedélyének kiadásáról, visszavonásáról vagy módosításáról szóló határozatot az élelmiszerlánc-felügyeleti szervvel is közölni kell, azok nyilvántartásba vétele céljából.

(4)¹⁴⁵ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja szerinti adatokat a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény szerinti ügyfél-nyilvántartási rendszerből veszi át.

(5) A vámhatóság az országos vámadatbázishoz hozzáférést biztosít az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére, annak hatósági eljárásához szükséges mértékben, melynek során a személyes adatok körébe tartozó adatok közül az érintett nevét, címét is hozzáférhetővé teszi.

(6)¹⁴⁶ Az állami adóhatóság megkeresésre adatot szolgáltat az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek elektronikus úton a felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének ellenőrzésével, továbbá a felügyeleti díj bevallására kötelezettek nyilvántartása céljából, a felügyeleti díj bevallására kötelezett adózó

a) nevééről (cégnevééről), lakcíméről (székhelyéről, telephelyéről, fióktelepéről), adóazonosító jeléről (adószámáról), születési helyéről és idejéről,

b) társasági adóbevallás szerinti éves nettó árbevételének összegéről, az egyszerűsített vállalkozási adó alapját képező bevételének összegéről, magánszemélyek esetében az önálló tevékenységből származó jövedelem és árbevétel összegéről az egyéni vállalkozói tevékenységből, illetve a mezőgazdasági őstermelői tevékenységből származó jövedelem és árbevétel vonatkozásában,

c) által végzett tevékenységekről.

(7)¹⁴⁷ Az állami adó- és vámhatóság megkeresésre tájékoztatja az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet az adó- és vámtitkot képező adatról vagy információról, ha az az ügyfél személyének azonosításához vagy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatósági feladatának ellátásához szükséges. Az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott, az állami adó- és vámhatóság által működtetett EKAER-ben a 4. § szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felügyeleti hatáskörébe tartozó termékekkel összefüggésben rögzített adatokat a rögzítést követően haladéktalanul, elektronikus úton továbbítja az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére az ügyfél személyének azonosítása és az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatósági feladatának ellátása céljából.

38/A. §¹⁴⁹ (1) Az élelmiszerlánc-felügyelet megalapozott irányítása, valamint az Európai Unió követelményeinek teljesítése érdekében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv létrehozza és működteti az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszert (a továbbiakban: FELIR).

(1a)¹⁵⁰ A FELIR a természetes személy ügyfél személyes adatai, jogi személy és szervezet esetén a cégjegyzékbe bejegyzett adatai kivételével a (2) bekezdés szerinti adatok vonatkozásában közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2)¹⁵¹ A FELIR tartalmazza

a) az e törvény hatálya alá tartozó

aa) ügyfélre vonatkozóan az egységes ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott adatokat;

ab) ügyfél által végzett tevékenységre vonatkozó adatokat;

ac) ügyfél által végzett tevékenység helyére vonatkozó adatokat (beleértve a térinformatikai leíró adatokat);

b) az állatok elektronikus nyilvántartási rendszereit;

c) az élelmiszerlánc-felügyelet keretében elvégzett valamennyi ellenőrzés és vizsgálat eredményét elektronikusan olyan módon, hogy az ügyfélhez köthető legyen;

d) az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által vezetett nyilvántartások adatait;

e) az ökológiai gazdálkodás tanúsításával, ellenőrzésével kapcsolatos adatokat;

f) az élelmiszerlánc-szereplők által bejelentett élelmiszerlánc-biztonsági problémák adatait;

g) a 47/A. § (5) bekezdés szerinti intelligens élelmiszerlánc-elemzési rendszert.

(3) A FELIR kialakításához és működtetéséhez az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kezeli

a) a természetes személy ügyfél természetes személyazonosító adatait, lakcímét, elérhetőségét, adóazonosító jelét, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs számát, illetve technikai azonosítóját, bankszámlaszámát;

b)¹⁵² jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a (cég)nevét, adószámát, székhelyét, telephelyét, elérhetőségét, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs számát, illetve technikai azonosítóját, bankszámlaszámát.

(3a)¹⁵³ Az erdészeti hatóság az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 18. § (6) bekezdés a) pont aa)–af) és ah) alpontjában, valamint a b) pontba)–bf) alpontjában levő adatokat a FELIR segítségével kezeli.

(4) Az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére e törvényben meghatározott feladatai ellátása érdekében megkeresésre adatokat kell átadni:

a) az egyéni vállalkozók nyilvántartásából,

b) a szőlőültetvény-kataszterből,

c) a védett és védelemre tervezett természeti területek nyilvántartásából,

- d) az Országos Támogatási Monitoring Rendszer nyilvántartásából,
- e) az elismert ökológiai termelést ellenőrző tanúsító szervezet által vezetett, az ökológiai gazdálkodással összefüggő nyilvántartásból,
- f)¹⁵⁴
- g) a cégnyilvántartásból,
- h) az Országos Halászati Adattárból,
- i) az Országos Vadgazdálkodási Adattárból,
- j) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nyilvántartási rendszereiből,
- k) az e törvény hatálya alá tartozó vállalkozók, tevékenységi helyek, illetve tevékenységek vonatkozásában jogszabályi kötelezettség alapján vezetett országos hatósági nyilvántartásokból.

(4a)¹⁵⁵ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból az (1) bekezdésben meghatározott feladata ellátása céljából a FELIR-ben nyilvántartott természetes személy ügyfél természetes személyazonosító adatai, lakcíme, külföldön történő letelepedésére, elhalálozására vonatkozó adata igénylésére jogosult.

(5) A statisztikailag megalapozott adatgyűjtés érdekében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv együttműködik az agrárgazdasági adatbázist működtető szervvel és a Központi Statisztikai Hivatallal.

(6) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a közös ügyfél törzsadat-kezelő rendszeren keresztül biztosítja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére a 38. § (1) bekezdésének *b)*, *c)*, *f)–h)* pontjában meghatározott esetekben az ügyfél törzsadatokhoz való folyamatos hozzáférést.

(7)¹⁵⁶ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megkeresésre az adó- és vámhatóság törvényben meghatározott feladatai ellátása céljából elektronikus úton átadja az adó- és vámhatóság részére a FELIR-ben regisztrált élelmiszer vállalkozókkal kapcsolatban nyilvántartott, a (2) bekezdés *a)*, *c)* és *d)* pontja szerinti, valamint a bejelentett első magyarországi tárolási helyekre vonatkozó adatokat, illetve ezen adatok tekintetében hozzáférést biztosít az adó- és vámhatóság részére a FELIR-hez.

(8) Az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a közös ügyfél törzsadat-kezelő rendszer működtetéséről írásban állapodnak meg, melynek ki kell terjednie a közös ügyfél törzsadatok körének meghatározására, működtetéssel kapcsolatos feladatok elvégzésének, valamint a költségek viselésének megosztására.

(9)¹⁵⁷ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére e törvényben meghatározott feladatai ellátása – különösen az e törvény hatálya alá tartozó termékek nyomon követhetősége – érdekében az elektronikus útdíjszolgáltatók nyilvántartásából folyamatosan, elektronikus úton adatokat kell átadni.

38/B. §¹⁵⁸ (1)¹⁵⁹ Az a

a)¹⁶⁰ természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

b) mezőgazdasági őstermelő és a családi gazdálkodó,

aki a 47/B. § (2) bekezdése *a)–k)* pontjában meghatározott tevékenységek valamelyikét Magyarország területén végzi, köteles a 38. § (2) bekezdés *c)* pontja szerinti adatait, a ténylegesen végzett élelmiszerlánc-felügyelet alá tartozó tevékenységét (tevékenységeit), továbbá a tevékenység végzésének helyét (helyeit) az élelmiszerlánc-felügyeleti szervhez nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni. A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik a 2. § (3) bekezdése szerinti tevékenységekre.

(2)¹⁶¹ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az ügyfél bejelentése alapján veszi nyilvántartásba az (1) bekezdés szerinti adatokat, és egyidejűleg FELIR azonosító számot (a továbbiakban: FELIR azonosító) állapít meg a nyilvántartásba vétel igazolására. Amennyiben a FELIR azonosítóval rendelkező ügyfél a továbbiakban nem végez a 47/B. § (2) bekezdése szerinti tevékenységet, vagy a 47/B. § (8) bekezdése szerinti bevallási kötelezettségének nem tesz eleget, vagy hivatalbóli intézkedés alapján a FELIR azonosítóra való jogosultságát elveszti, akkor a FELIR azonosító egyidejű visszavonásával a nyilvántartásból törölni kell. A nyilvántartásból törölt élelmiszerlánc-szereplő adatait az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv élelmiszerlánc-biztonsági célból 10 évig köteles megőrizni.

(3) A FELIR azonosítóval rendelkező ügyfél köteles bejelenteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, ha csődeljárás, felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, valamint a jogutódlással történő vagy jogutód nélküli megszűnését is.

(4) A regisztrált élelmiszerlánc-szereplő köteles az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni az (1) és a (3) bekezdés szerinti adataiban bekövetkezett változást, annak bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül.

(5) A (4) bekezdés szerinti kötelezettség elmulasztása esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a regisztrált élelmiszerlánc szereplőt a kötelezettség teljesítésére hívja fel. A változásbejelentési kötelezettség teljesítésének ismételt elmaradása esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az ügyfelet az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból törli.

(6) A FELIR azonosítóhoz tartozó, nyilvántartásba vett adatokat az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a következők szerint igazolja:

a) igazolást állít ki, melyen szerepel a FELIR azonosító, az ügyfélnyilvántartási szám vagy technikai azonosító, valamint

aa) természetes személy esetében az ügyfél neve és születési dátuma,

*ab)*¹⁶² jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a cégnév és az adószám;

b) honlapján elektronikusan hitelesített módon közzéteszi az *a)* pontban szereplő adatok mellett az ügyfél által bejelentett tevékenységek és tevékenységi helyek listáját;

c) ügyfélkapun keresztül történő ügyintézés esetén a nyilvántartásba vétel, illetve az adatok módosítása esetén a közigazgatási felhasználásra vonatkozó követelményeknek megfelelő elektronikus aláírással ellátott, az *a)* és *b)* pont szerinti adatokat tartalmazó dokumentumot küld az ügyfél központi elektronikus szolgáltató rendszerben fenntartott ügyfélkapus tárhelyére;

d) az ügyfél írásbeli kérelmére az a) és b) pont szerinti adatok igazolására, a külön jogszabályban foglalt díj ellenében papír alapú igazolást állít ki.

38/C. §¹⁶³ (1) E törvény hatálya alá tartozó terméket nyilvántartásba nem vett élelmiszerlánc szereplőtől tilos vásárolni, illetve átvenni értékesítésre, szállításra és tárolásra. E rendelkezés megsértése esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a vásárló, illetve az átvevő vonatkozásában is alkalmazza az 57. § és a 63/A. § szerinti jogkövetkezményeket.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak a tagállamok közötti kereskedelemről vagy harmadik országból származó termékek tekintetében az első magyarországi tárolási helyre történő beszállítást követően alkalmazandóak.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak arra az esetre, amikor a vásárlás vagy átvétel magánjellegű felhasználás vagy fogyasztás céljából történik, illetve a vásárló vagy átvevő az élelmiszer végső fogyasztója.

Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum¹⁶⁴

38/D. §¹⁶⁵ (1) Az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: ÉBC) az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok ellátásának támogatása érdekében az az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által alapított, az állam 100%-os tulajdonában álló társaság, amelynek üzletrésze forgalomképtelen.

(2) Az ÉBC nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősül.

(3) Az ÉBC tekintetében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv egyetértése szükséges:

- a) a társaság cégnevének és székhelyének meghatározásához;
- b) az ügyvezető kinevezéséhez, illetve visszahívásához;
- c) a felügyelőbizottság tagjainak kinevezéséhez, illetve visszahívásához;
- d) a társaság főtevékenységének, illetve egyéb tevékenységének meghatározásához;
- e) a társaság törzstőkéjének meghatározásához;
- f) az éves beszámoló elfogadásához;
- g) a társaság megszűnésének elhatározásához.

(4) Ha a törvény vagy kormányrendelet valamely közigazgatási hatósági feladat ellátására az ÉBC-t jelöli ki, az eljárásában ügyintéző, illetve döntéshozó csak olyan személy lehet, aki a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény alapján kormánytisztviselőnek – nyilvántartás vezetése esetén kormányzati ügykezelőnek – kinevezhető lenne. A döntéshozóra és az ügyintézőre a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény összeférhetlenségi szabályait kell alkalmazni.

(5)¹⁶⁶ Az ÉBC az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok ellátásának támogatása érdekében:

- a) közreműködik az éves ellenőrzési tervben foglalt ellenőrzéseknél;
- b) végrehajtja a monitoringtervben vagy a jogszabályokban előírt mintavételt;
- c) a hatósági feladatok ellátását támogató, kiegészítő tevékenységet végez.

(6)¹⁶⁷ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az ÉBC-vel az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatokkal kapcsolatos közreműködés érdekében megállapodást köthet, amelyben rendelkezik egyúttal a pénzügyi fedezet biztosításáról, a szakmai teljesítés és az elszámolás rendjéről, illetve a feladatellátáshoz eszközöket biztosíthat.

IV. Fejezet

HATÓSÁGI ELJÁRÁS

Különös eljárási szabályok

39. § (1)¹⁶⁸ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv eljárására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit a 39. § (2)–(4) bekezdésében, a 42. §-ban, a 44. §-ban, a 49–50. §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2)¹⁶⁹ Az ügyintézési határidő a laboratóriumi vizsgálat elvégzéséhez elengedhetetlenül szükséges időtartammal, de legfeljebb két hónappal meghosszabbítható.

(3) Ha a hatósági ellenőrzés keretében történő monitoringvizsgálat során a vizsgálati eredmény alapján nem állapítható meg jogsértés, a hatóság a vizsgálati jegyzőkönyvet nem küldi meg az ügyfél részére.

(4) Az élelmiszerlánc felügyelete során

a) a 33. § a) és az 57. § d) pontjában leírt;

b) a 42. § (4) bekezdésében leírt;

c) az országos monitoringvizsgálatot elrendelő;

d)¹⁷⁰ az engedélyköteles termék és az állatgyógyászati készítmény forgalomba hozatalával és nagykereskedelmi forgalomba hozatalával kapcsolatos engedélyezési, engedély- módosítási, illetve visszavonási;

e) az állatok jelölésére szolgáló elektronikus jelölőeszközök (mikrochipek) forgalomba hozatalával kapcsolatos engedélyezési;

f) az engedélyköteles termék és az állatgyógyászati készítmény behozatalával kapcsolatos engedélyezési;

g) az engedélyköteles termék, és az állatgyógyászati készítmény eseti felhasználásával kapcsolatos engedélyezési;

h) a még nem engedélyezett engedélyköteles termékkel folytatott szabadföldi kísérletek nyilvános bemutatásával, illetve a vizsgálati eredmények ismertetésével kapcsolatos engedélyezési;

i) az új takarmánnyal kapcsolatos engedélyezési;

j) az állat-, illetve növény-egészségügyi ellenőrzésre kötelezett áruk behozatalával kapcsolatos engedélyezési;

k) az országhatáron élelmiszerlánc-felügyeleti okból feltartóztatott áruk beszállításának engedélyezésével kapcsolatos;

l) a Magyarországon nem engedélyezett, egyébként engedélyköteles termékkel kezelt növény, növényi termék behozatalával kapcsolatos engedélyezési;

m) az országban nem honos zárlati károsító megjelenése miatt több megyére, illetve országosan kiterjedő állami védekezést elrendelő;

n)¹⁷¹ a tanúsító szervezet vonatkozásában a 27. § (5) bekezdése szerinti;

o)¹⁷² országos illetékességgel az a)–n) pontokban meghatározottaktól eltérő eljárásban hozott döntés ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek helye nincs.

40. § (1)¹⁷³ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a növényvédő szerek, valamint a növényvédő szernek nem minősülő növényvédelmi hatású termékek, védőanyagok, kölcsönhatás-fokozók, segédanyagok, hatásjavítók, növényvédelmi célú eszközök és anyagok, makroszervezetek forgalomba hozatali, felhasználási engedélyezési és engedélymódosítási eljárása során az engedély megadásáról tizennyolc hónapon, mikroorganizmusok esetén tizenkét hónapon belül dönt.

(2)¹⁷⁴ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az engedélyköteles növény- és talajkezelő termékek eseti, százhusz napos és kísérleti engedélyeinek megadásáról két hónapon belül dönt. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a növényvédő szerek címkétől eltérő felhasználásának engedélyezési és engedélymódosítási eljárásában döntését tizenkét hónapon belül hozza meg. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a növényvédő szerek párhuzamos behozatalának engedélyezési eljárásában az engedély megadásáról negyvenöt munkanapon belül dönt.

(3)¹⁷⁵ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a termésnövelő anyagok engedélyezési és engedélymódosítási eljárásában az engedély megadásáról hat hónapon belül dönt.

(4)¹⁷⁶ A növényvédő szer forgalomba hozatali és felhasználási engedélyezési eljárásában a hiánypótlási felhívás kibocsátásának határideje két hónap, a termésnövelő anyagok engedélyezési eljárásában pedig harminc nap.

(5)¹⁷⁷ Az állatgyógyászati termék laboratóriumon kívüli gyakorlati kipróbálásának, gyártásának, ideiglenes jellegű felhasználásának, valamint az állatgyógyászati készítmények hatóanyaga gyártásának engedélyezéséről és az engedély módosításáról, a rendszeres gyógyszerbiztonsági jelentések értékeléséről szóló döntést kilencven napon belül, az állatgyógyászati termék és az állatgyógyászati készítmény forgalomba hozatalának engedélyezéséről és megújításáról szóló döntést kétszázötven napon belül kell meghozni.

(6)¹⁷⁸ A növényvédő szer besorolásában vagy címkézésében az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásai által bekövetkezett változásokat tartalmazó módosított címketerv engedélyes által történő benyújtását követően az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 90 napon belül dönt a módosítás elfogadhatóságáról. Amennyiben az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 90 napon belül nem utasítja el a javasolt módosítást, akkor az engedélyes jogosult a módosított címkeszöveg használatára.

41. § (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a növényvédő szer forgalomba hozatali és felhasználási engedélyezési eljárása során ha az e törvény végrehajtására

kiadott jogszabályban meghatározott védelmi célok érdekében szükséges, elrendelheti, hogy az engedélyezési eljárás ideje alatt a növényvédő szerek alkalmazásáról meghatározott ismereteket kell nyerni, gyűjteni és értékelni. Az eredményeket az engedélyező hatóságnak meghatározott időn belül meg kell küldeni, felhívásra a megfelelő dokumentumokat és mintákat be kell mutatni.

(2) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a már engedélyezett növényvédő szer esetében az engedélyestől adatokat és mintákat kérhet be, amennyiben új ismeretek az engedély felülvizsgálatát teszik szükségessé.

42. § (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv

- a) védekezést;
- b) állami védekezést;
- c) közérdekű védekezést;
- d) járványügyi intézkedést;
- e) ¹⁷⁹ az emberi egészséget veszélyeztető élelmiszerlánc-esemény elhárítása érdekében hozott intézkedést

elrendelő határozata fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható.

(2) ¹⁸⁰ A védekezésre kötelező, valamint a közérdekű védekezést elrendelő határozat hirdetmény útján közölhető akkor is, ha a termelő, illetve a földhasználó ismeretlen.

(3) Az állami védekezést, járványügyi intézkedést elrendelő határozat hirdetmény útján is közölhető nagyszámú ügyfél érintettsége esetén, továbbá, ha az intézkedés célját a kézbesítésből adódó késedelem veszélyeztetné.

(4) ¹⁸¹ Az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozó

- a) adatszolgáltatásra – így a személyes adatok körében név, cím, elérhetőség megadására – kötelező,
- b) termék vagy termékcsoport felhasználását, forgalmazását felfüggesztő, illetve megtiltó,
- c) állatjárványügyi intézkedést tartalmazó,
- d) növény-egészségügyi zárlati intézkedést tartalmazó, valamint
- e) az 52. § (3) bekezdése szerinti

határozatát a miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni. Az így közzétett határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtandó. A határozat közlése időpontjának az első közzététel időpontja minősül.

43. § ¹⁸² Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv e törvény szerinti hatósági eljárásához és tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséhez – ha az emberek, illetve állatok egészsége veszélyeztetésének fennállása miatt szükséges – a nyomozó hatóságot, az ügyészséget, valamint a bíróságot a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 71/B. § (1) bekezdésében meghatározott célból megkeresheti. A megkeresés irányulhat a lefoglalt dologból történő minta szolgáltatására.

44. § (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv helyszíni ellenőrzésre feljogosított köztisztviselője, valamint jelenlétében az Európai Bizottság szakértője és az általa kijelölt szakértő az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály, valamint az

Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai szerinti ellenőrzés során jogosult

- a) az ellenőrzött helyiségbe, illetve létesítménybe belépni;
- b) berendezéseket, eszközöket, technológiai folyamatokat ellenőrizni;
- c)¹⁸³ az ellenőrzés tárgyát képező vagy azzal kapcsolatos iratokat, dokumentációt, adathordozókat – az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó jogszabályok figyelembevételével – megismerni és azokról másolatot, illetve kivonatot készíteni;
- d) eljárása dokumentálására a helyszínen kép-, illetve hangfelvételt készíteni;
- e) eljárásához szükséges vizsgálatok elvégzése céljából térítésmentesen mintát venni;
- f) hatósági mintavétel esetén az ügyfél kérésére – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott kivételek figyelembevételével – ellenmintát venni;
- g)¹⁸⁴ élelmiszerlánc-esemény alapos gyanúja esetén továbbá élelmiszerlánc-esemény elhárítása, illetve a felügyeleti díj bevallási és fizetési kötelezettség ellenőrzése érdekében a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is a lezárt ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe belépni és ott az ellenőrzést lefolytatni akkor is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizni.

(2)¹⁸⁵ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a hatósági ellenőrzés során próbavásárlást (ideértve az interneten történő vásárlást is) végezhet.

(3) A próbavásárláshoz az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv közreműködő személyt vehet igénybe.

(4) A közreműködő személy részére a közreműködést igénybe vevő élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megbízólevelet állít ki, amely tartalmazza a közreműködő nevét, továbbá azt, hogy mely forgalmazónál milyen típusú ellenőrzésben vehet részt.

(5) A közreműködő személyre az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv ügyintézőjére vonatkozó kizárási szabályokat kell alkalmazni.

(6) Próbavásárlás esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az ellenőrzési jogosultságát a próbavásárlás befejezésekor igazolja, ezzel egyidejűleg a forgalmazó képviselőjében eljáró személy a termék visszavétele mellett köteles a vételárat visszatéríteni. Ha a próbavásárlással lefolytatott hatósági ellenőrzés során a termék károsodik, részben vagy egészben megsemmisül, a vételár eljárási költségnek minősül.

(7) A próbavásárlás során szerzett adatok a feltárt jogsértés miatt indított hatósági eljárást megalapozó bizonyítási eszközül szolgálnak.

A költségek viselése

45. § (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kérelemre indított engedélyezési és ellenőrzési eljárásáért, továbbá a 21. § (1) bekezdése szerinti okirat (marhalevél)

kiállításáért, illetve érvényesítéséért az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(2)¹⁸⁶ Az igazgatási szolgáltatási díjat az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv számlájára kell befizetni.

(3)¹⁸⁷ A díj megfizetésének elmulasztása esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a kérelem benyújtásától számított tizenöt napon belül hiánypótlási felhívást bocsát ki. A kérelmező a hiánypótlási felhívás kézhezvételétől számított tizenöt napon belül köteles a díjat megfizetni, illetve igazolni annak megfizetését.

(4) Ha az igazgatási szolgáltatási díj meg nem fizetése ellenére az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv eljár, a meg nem fizetett díj adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

(5)¹⁸⁸ Az e törvény hatálya alá tartozó hatósági eljárás díj- és illetékmentes, amennyiben az adott eljárásra e törvény végrehajtására kiadott jogszabály igazgatási szolgáltatási díjat nem állapít meg.

46. § (1)¹⁸⁹ Ha hivatalból indított eljárásban a hatóság határozata az ügyfél részére részletkötelezettséget állapít meg, az ügyfél a felmerült eljárási költségeknek csak azt a részét viseli, amely a megállapított részletkötelezettséghez kapcsolódik.

(2)¹⁹⁰ A hatósági eljárás eljárási költsége magában foglalja a mintavétel, a mintatovábbítás, a helyszíni ellenőrzés, a szemle, az elvégzett laboratóriumi vizsgálatoknak és ellenőrzéseknek a – jogszabálysértés megállapítását megalapozó – vizsgálati eredménnyel összefüggő, továbbá az áru ártalmatlanná tételével, illetve megsemmisítésével kapcsolatos költségeket.

(3)¹⁹¹

(4) A meg nem fizetett eljárási költségek és késedelmi pótlékok adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek.

47. § (1) Az EK-műtrágya hivatalból végzett vizsgálatának költségeit az az EK-műtrágya gyártó, az a Magyarországon való forgalomba hozatalért felelős személy, importőr, csomagoló, illetve az a műtrágya jellemzőit megváltoztató forgalomba hozó köteles viselni, akinél az ellenőrzést lefolytatták.

(2) A veszélyes hulladékká minősített anyagok ártalmatlanításának költségeit azok tulajdonosának kell viselnie.

*Tervezés*¹⁹²

47/A. §¹⁹³ (1)¹⁹⁴ Az országos főállatorvos előkészíti az élelmiszerlánc szereplőinek széles körű bevonásával az élelmiszerlánc-biztonsági stratégiát, amelyet a Kormány fogad el. Az élelmiszerlánc-biztonsági stratégia végrehajtása érdekében az országos főállatorvos kiadja az élelmiszerlánc-biztonsági szakpolitikai programot. A szakpolitikai program magába foglalja az integrált több éves nemzeti ellenőrzési tervet, valamint az élelmiszerlánc-csalással kapcsolatos akcióterveket.

(2) Az élelmiszerlánc-biztonsági stratégia végrehajtása érdekében integrált többéves nemzeti ellenőrzési tervet (a továbbiakban: többéves terv) kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell:

- a) az alkalmazandó kockázatbecslési,- kezelési rendszer részletes leírását;
  - b) a célok és kockázatok meghatározását,
  - c) az országos éves ellenőrzési és vizsgálati terv (a továbbiakban: éves ellenőrzési terv) meghatározását;
  - d) a felügyeleti információs rendszer működési elveinek meghatározását, leírását;
  - e) a célok elérésének mérésének, visszaellenőrzésének módszereit.
- (3) A kockázatbecslési, -kezelési rendszert úgy kell kialakítani, hogy az vegye figyelembe

- a) az élelmiszerláncban folytatott egyes tevékenységek kockázatosságát;
- b) az elkövetett jogsértéseket, a lehetséges jogsértések, visszaélések jövőbeni előfordulási valószínűségét;
- c) az élelmiszerlánc szereplői közötti hálózati kapcsolatok rendszerét.

(4) A (3) bekezdés szerint meghatározott kockázatok kezelése során a prioritásokat – a felügyeleti díjból befolyt éves keretösszeg nyújtotta lehetőségek figyelembevételével – átlátható módon a több éves tervben és az éves ellenőrzési tervben kell meghatározni.

(5)¹⁹⁵ A jogellenes tevékenységet folytató élelmiszerlánc-szereplők felderítése érdekében, a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv létrehozza és működteti az intelligens élelmiszerlánc-elemzési rendszert.

Felügyeleti díj¹⁹⁶

47/B. §¹⁹⁷ (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére, az élelmiszerlánc hatósági felügyeleti tevékenységével összefüggő feladatai ellátásának fedezése érdekében az élelmiszerlánc (2) bekezdésben meghatározott szereplői évente felügyeleti díjat kötelesek fizetni. A felügyeleti díj az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv bevétele.

(2)¹⁹⁸ Felügyeleti díjat köteles fizetni az a természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely):

- a) az élelmiszer-termelési, tenyésztési, kísérleti célból tartott állatokat forgalomba hozza,
- b) élelmiszer-, takarmány-termelési célból termesztett növényt, vetőmagot, növényi terméket, illetve az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti szaporító és ültetési anyagot, forgalomba hozza,
- c) a 35. § szerint nyilvántartott vagy engedélyezett élelmiszer-vállalkozás,
- d) a 35. és 36. § szerint nyilvántartott vagy engedélyezett takarmány-vállalkozás,
- e) állatgyógyászati készítményt, állatgyógyászati terméket állít elő vagy forgalomba hozza,
- f) engedélyköteles terméket, illetve a 2003/2003/EK rendelet szerinti EK-műtrágyát állít elő vagy forgalomba hoz,
- g) állati eredetű melléktermék kezelését, felhasználását, további feldolgozását, szállítását végzi vagy az ezekből származó terméket forgalomba hozza,

h) élő állat szállítást végző vállalkozást, továbbá élőállat-szállító járművek mosását és fertőtlenítését végző helyet, az idegen állományból származó állatok fogadására kiválasztott elkülönítőt (karantént), állatrakodót, gyűjtőállomást, kereskedői telepet, etető-itató állomást, pihentető állomást, állatvásárt üzemeltet,

i) szaporítóanyag előállítását és tárolást végez,

j) e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint nyilvántartott vagy engedélyezett laboratóriumot üzemeltet,

k) az állatok jelölésére szolgáló eszközt forgalomba hoz.

(3)¹⁹⁹ A felügyeleti díj mértéke – a (3a)–(6) bekezdésben foglalt eltéréssel – a felügyeleti díj fizetésére kötelezett (2) bekezdés szerinti tevékenységből származó, jövedéki adó, illetve népegészségügyi termékadó nélkül számított előző évi értékesítési nettó árbevételének 0,1%-a.

(3a)²⁰⁰ A felügyeleti díj mértéke a kereskedelmi törvény szerinti napi fogyasztási cikket értékesítő üzlet esetében a felügyeleti díj fizetésére kötelezett (2) bekezdés szerinti tevékenységből származó jövedéki adó és népegészségügyi termékadó nélkül számított előző évi nettó árbevételének

– 500 millió forintot meg nem haladó része után 0%,

– az 500 millió forintot meghaladó, de 50 milliárd forintot meg nem haladó része után 0,1%,

– az 50 milliárd forintot meghaladó, de 100 milliárd forintot meg nem haladó része után 1%,

– a 100 milliárd forintot meghaladó, de 150 milliárd forintot meg nem haladó része után 2%,

– a 150 milliárd forintot meghaladó, de 200 milliárd forintot meg nem haladó része után 3%,

– a 200 milliárd forintot meghaladó, de 250 milliárd forintot meg nem haladó része után 4%,

– a 250 milliárd forintot meghaladó, de 300 milliárd forintot meg nem haladó része után 5%,

– a 300 milliárd forintot meghaladó része után 6%.

(4) A termelői szerveződésen vagy a termelői szerveződés, valamint annak tagjai kizárólagos tulajdonában lévő vállalkozáson keresztül történő forgalomba-hozatal után fizetendő felügyeleti díj mértéke a termelői szerveződés vagy a termelői szerveződés és annak tagjai kizárólagos tulajdonában lévő vállalkozás előző évi nettó árbevételéből, a (2) bekezdés szerinti tevékenységhez kapcsolódó rész 0,1%-a, amennyiben a felügyeleti díjfizetési kötelezettséget a termelői szerveződés vagy a termelői szerveződés és annak tagjai kizárólagos tulajdonában lévő vállalkozás szerződésben átvállalta a fizetésre kötelezett termelői szerveződés tagjától.

(5)²⁰¹ A felügyeleti díj mértéke az elsődlegesen végső fogyasztó számára értékesítő felügyeleti díj fizetésére kötelezett

a) mikrovállalkozás és e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott kistermelő esetén évi húszezer forint;

b) kisvállalkozás esetén évi hétszázezer forint.

(6)²⁰² Az (5) bekezdés szerinti felügyeleti díj fizetésére kötelezett az ott meghatározott összegű felügyeleti díj megfizetése helyett választása alapján a (3)–(3a) bekezdés szerint számított felügyeleti díjat a (8) és (9) bekezdés szerint vallja be és fizeti meg.

(7)²⁰³ Mentesül a felügyeleti díj bevallási és fizetési kötelezettség alól a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 19. pontja szerinti mezőgazdasági kistermelő kizárólag az őstermelői tevékenysége vonatkozásában.

(8)²⁰⁴ A fizetésre kötelezettnek évente egyszer kell bevallania a díjfizetés alapjául szolgáló nettó árbevételét. A bevallási kötelezettséget május 31-ig kell teljesíteni. A díj megfizetése a bevallási kötelezettséget nem pótolja. Nem kell megfizetni a felügyeleti díjat, ha annak mértéke nem éri el az ezer forintot.

(9)²⁰⁵ A fizetésre kötelezett az éves felügyeleti díjat két részletben, egyenlő összegben köteles megfizetni július 31. napjáig, illetve január 31. napjáig. A határidőig meg nem fizetett felügyeleti díj után késedelmi pótlékot kell fizetni, amelynek megállapításánál az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) előírásai irányadók. A meg nem fizetett felügyeleti díj és a késedelmi pótlék adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

(10)²⁰⁶ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet megillető felügyeleti díjat az élelmiszerlánc-biztonsági stratégiában, a többéves tervben és az éves ellenőrzési tervben meghatározott feladatok végrehajtására kell fordítani. Az évente befolyt felügyeleti díj 10%-át fejlesztésre kell fordítani. A felügyeleti díjból befolyt bevétel működésre is fordítható.

(11)²⁰⁷ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet megillető felügyeleti díj felhasználásáról az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv elkülönített nyilvántartást vezet. A felhasználásról feladatonkénti szöveges beszámolót kell készíteni az országos főállatorvos részére a felhasználást követő év április 30-ig.

(12)²⁰⁸ A 38/B. § (1) bekezdése szerinti regisztrációt, valamint a felügyeleti díj bevallási kötelezettséget az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv erre a célra kialakított központi elektronikus rendszerének használatával kell teljesíteni. A felügyeleti díj bevallására és megfizetésére vonatkozó részletes szabályokat e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg.

(13)²⁰⁹ A felügyeleti díj bevallására kötelezettnek olyan nyilvántartást kell vezetnie, amelyből a felügyeleti díj alapjának, mértékének számítása egyértelműen megállapítható. Nem vonatkozik az előírás azon fizetésre kötelezettekre, akik az (5) bekezdés szerinti fizetési módot választják.

(14)²¹⁰ A felügyeleti díj bevallása, nyilvántartása, befizetése, kezelése, ellenőrzése és önellenőrzése kapcsán e törvényben, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabályban nem szabályozott kérdésekben az Art. képviselőre, önellenőrzési jogra, bevallásra, bevallás kijavítására, a megfizetésre, a bizonylatokra, könyvvezetésre, nyilvántartásra, bizonylatok megőrzésére, önellenőrzésre, az önellenőrzés bevallása és megfizetése, utólagos megállapításra, fizetési halasztásra, részletfizetés engedélyezésére, elévülésre, késedelmi pótlékra, önellenőrzési pótlékra, valamint az eljárás költségeire vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

47/C. §²¹² (1) Az élelmiszerlánc-biztonsági stratégia, a több éves terv és éves ellenőrzési terv végrehajtásáról, a célok teljesüléséről, valamint a felügyeleti díj felhasználásáról az élelmiszerlánc-biztonsági jelentés keretében az országos főállatorvos évente beszámol az Országgyűlésnek. A jelentést a tárgyévét követő év június 30-ig kell az Országgyűlés elé terjeszteni.

(2) Az országos főállatorvos a vonatkozó uniós jogi aktusban foglaltak figyelembevételével éves jelentést küld a többéves terv végrehajtásáról az Európai Bizottságnak.

(3) Az élelmiszerlánc-felügyelet keretében elvégzett ellenőrzésekről és vizsgálatokról, valamint azok eredményéről hivatalos tájékoztatást, jelentést az országos főállatorvos, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv adhat ki más államnak, vagy más állam hatóságának, illetve nemzetközi szervezetnek.

V. Fejezet

JÁRVÁNYOKKAL ÉS KÁRTEVŐK FELSZAPORODÁSÁVAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK ÉS A KÁRTALANÍTÁS SZABÁLYAI

Növény-egészségügyi intézkedések

48. § (1) Növények és növényi termékek egyes károsítói behurcolásának, elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a károsító természetéhez és elterjedtségéhez mérten, a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetekben az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket hozhatja:

a) fertőtlenítést, megsemmisítést rendelhet el, amelynek érdekében meghatározott szerek, eszközök, illetve eljárások alkalmazását előírhatja vagy betilthatja;

b) javaslatot tehet védett zónák kijelölésére;

c) térítés ellenében történő közcélú munkavégzést, a létesítmény, a szállító-, növényvédő és más eszközök, valamint anyagok igénybevételét rendelheti el;

d) fogékony növényfajok, illetve fajták termesztését korlátozhatja, betilthatja;

e) károsítók, valamint a fertőzés közvetítését lehetővé tevő tárgyak szállítását, forgalomba hozatalát és tárolását betilthatja, korlátozhatja, engedélyhez, illetve bejelentéshez kötheti;

f) zárlati károsítók vagy Magyarországon nem honos szervezetek tenyésztését és tartását, valamint a velük való munkát betilthatja, korlátozhatja, engedélyhez, illetve bejelentéshez kötheti;

g) a károsítók behurcolásának és elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a védekezési intézkedések megtételére kötelezhet;

h) a fertőzött, fertőzés gyanús vagy fertőzés által veszélyeztetett területeken meghatározott károsítóktól való mentesítésre, illetve mentesen tartásra kötelezhet;

i)²¹³ korlátozhatja a fertőzött, a fertőzés gyanús vagy a fertőzésveszélynek kitett ingatlanok, földterületek mezőgazdasági célú használatát, hasznosítását, valamint

az ilyen földterületeket növény-egészségügyi zárlat alá helyezheti, fertőzésveszélyt jelentő növényállomány kivágását és megsemmisítését elrendelheti;

j) meghatározott károsítókkal való fertőzés vagy a fertőzés gyanúja esetén, illetve egyes károsítókkal szembeni rezisztenciavizsgálat eredményétől függően betilthatja vagy korlátozhatja olyan növényi részek forgalomba hozatalát, amelyek köztermesztés céljára nem alkalmasak;

k) elrendelheti növények vagy növényi termékek tárolására, raktározására szolgáló földterületek, épületek, építmények, helyiségek vagy tartályok fertőtlenítését, mentesítését vagy megtisztítását, és ennek érdekében meghatározott anyagok, eszközök vagy eljárások használatát előírhatja vagy betilthatja;

l) állami és közérdekű védekezést rendelhet el.

(2) A zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítóval fertőzött területet, növényt, növényi terméket és az azt tartalmazó szállítmányt, raktárt, eszközt növény-egészségügyi zárlat alá kell helyezni, illetőleg behozatalnál a szállítmányt vissza kell utasítani attól függetlenül, hogy az rendelkezik növény-egészségügyi bizonyítvánnyal.

(3) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban fel nem sorolt egyéb károsítóval erős mértékben fertőzött szaporítóanyag behozatalánál a szállítmányra növényvédelmi korlátozást rendelhet el, illetve azt visszautasíthatja.

Állami védekezés

49. § (1) Az állami védekezés elrendelésére az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv jogosult.

(2) Állami védekezést akkor lehet elrendelni, ha

a) az országban nem honos zárlati károsító megjelenését észlelték;

b) a zárlati károsító kiirtására végzett termelői, földhasználói védekezés – a termelőkön kívülálló ok miatt – nem volt kielégítő hatású;

c) a zárlati károsító terjedését szükséges megakadályozni.

(3) Az állami védekezést elrendelő határozatban a termelők, földhasználók megnevezése mellőzhető, ugyanakkor rendelkezni kell az érintett közigazgatási területről, továbbá a fertőzés megszüntetésének módjáról és határidejéről is.

(4) Az állami védekezés állami feladatnak minősül, költségeinek fedezetéről a központi költségvetésben kell gondoskodni.

Közérdekű védekezés

50. § (1) Közérdekű védekezést kell elrendelni, ha a termelő, illetve a földhasználó védekezési kötelezettségének az azt elrendelő hatósági határozat ellenére sem tesz határidőre eleget. A közérdekű védekezést az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv rendeli el.

(2)²¹⁴ A költségvetési törvényben meghatározott előirányzatból kell biztosítani a közérdekű védekezés költségeinek megelőlegzését. A közérdekű védekezés elrendelését követően a költségek tizenöt napon belüli megtérítésére kell kötelezni

az (1) bekezdés szerinti mulasztás elkövetőjét. A kötelezett nem fizetése esetén a közérdekű védekezés költségei adók módjára kerülnek behajtásra az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv javára. A költségek behajtásáról az állami adóhatóság gondoskodik.

(3) Amennyiben a költségek megtérítésére kötelezett a közérdekű védekezéssel érintett ingatlan tulajdonosa és az ingatlan közös tulajdonban áll, a költségek megtérítéséért valamennyi tulajdonos egyetemlegesen felel.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően parlagfű elleni közérdekű védekezést kell elrendelni, ha a földhasználó a 17. § (4) bekezdésében szereplő parlagfű elleni védekezési kötelezettségének nem tesz eleget. A kötelezettség teljesítésének helyszíni ellenőrzéséről a földhasználó előzetes értesítése mellőzhető.

(5)²¹⁵ A parlagfű elleni közérdekű védekezést elrendelő határozatot – ha a közlés más módja az azonnali végrehajtáshoz fűződő érdeket veszélyeztetné – hirdetmény útján is lehet közölni.

(6)²¹⁶ A közérdekű védekezés elvégzése során a hatóság, valamint a közérdekű védekezést elvégző vállalkozó feladata végrehajtásának keretei között az érintett területre beléphet, ott a szükséges cselekményeket elvégezheti. Erre való jogosultságát kérésre köteles igazolni.

(7) Ha a parlagfű elleni közérdekű védekezést kultúrnövény károsodása nélkül nem lehet elvégezni, a parlagfű elleni közérdekű védekezés abban az esetben rendelhető el, ha az adott területen a kultúrnövény tőszáma nem éri el az agronómiailag indokolt tőszám 50%-át és a parlagfűvel való felületi borítottság a 30%-ot meghaladja. A parlagfű elleni közérdekű védekezés során az érintett kultúrában okozott károkért a földhasználó kártalanításra nem tarthat igényt.

Állat-egészségügyi intézkedések

51. § (1)²¹⁷ A bejelentendő állatbetegségek körét a miniszter e törvény végrehajtására kiadott rendelete állapítja meg.

(2)²¹⁸ A hazai állatállományt súlyosan veszélyeztető és a nemzetközi kereskedelmet akadályozó vagy emberre is veszélyes, újonnan felfedezett fertőző állatbetegségekre a miniszter – határozott időtartamra – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében bejelentési kötelezettséget írhat elő.

(3) Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban meghatározott esetekben az alábbi állatjárványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig:

- a) elkülönítés;
- b) megfigyelési zárlat (hatósági megfigyelés);
- c) forgalmi korlátozás;
- d) helyi zárlat;

- e)²¹⁹ védőkörzet;
- f)²²⁰ megfigyelési körzet;
- g) a marhalevél kezelésének tilalma;
- h) termékenyítési tilalom;
- i) diagnosztikai vizsgálat és ilyen célú leölés, kilövés;
- j) védőoltás;
- k) gyógykezelés;
- l) elkülönített vagy zárt vágás;
- m) állatleölés (leöletés);
- n) fertőzőközvetítő anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány, állati eredetű melléktermék, állati eredetű termék ártalmatlanná tétele;
- o) fertőtlenítés;
- p) földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag igénybevétele, használata;
- q)²²¹ a járványügyi intézkedés eredményes végrehajtása érdekében természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet – így különösen vágóhíd, állati eredetű melléktermék kezelését végző üzem – aktív közreműködésre kötelezése;
- r)²²² az állattartó, az élelmiszer- vagy takarmányvállalkozó tevékenységének korlátozása, feltételhez kötése, felfüggesztése;
- s)²²³ ebzárlat;
- t)²²⁴ legeltetési tilalom.
- u)²²⁵ bejelentendő állatbetegség vadon élő állatban történt megállapítását követően az érintett terület fertőzött területté nyilvánítása.

52. § (1) Az állat-járványügyi intézkedések közül egyszerre több is elrendelhető.

(2)²²⁶ Az 51. § (3) bekezdésének *d)–g)*, valamint *s)* és *t)* pontjában meghatározott állat-járványügyi intézkedések elrendeléséről szóló határozatot egyidejűleg az illetékes járási (fővárosi körzeti) hivattal is közölni kell. Az illetékes járási (fővárosi körzeti) hivatal köteles a megküldött határozatokat a helyben szokásos módon közzétenni.

(3) Nagy gazdasági kárral fenyegető, illetve nemzetközi kereskedelmet akadályozó fertőző állatbetegség kitörésekor – amennyiben azt a fertőző állatbetegség rendkívüli veszélye indokolja – a miniszter megtilthatja az élő állat, állati eredetű termék és élelmiszer, takarmány, továbbá járványos állatbetegség terjesztésére alkalmas egyéb áru Magyarország területéről történő kiszállítását, behozatalát, illetve a betegség terjedésének megállításához, valamint a betegség felszámolásához szükséges állat-járványügyi intézkedéseket foganatosíthat.

(4)²²⁷ Amennyiben az a fertőző állatbetegség leküzdéséhez szükséges, a rendőrség közreműködik a járványveszély elhárításában.

53. § (1)²²⁸ A szolgáltató állatorvos, illetve a nem állami állat-egészségügyi laboratórium járványos állatbetegség gyanúja esetén a járványveszély elhárítása érdekében köteles az adott helyzetben tőle elvárható módon a szükséges

intézkedéseket megtenni, valamint a további intézkedésre jogosult szervet haladéktalanul értesíteni.

(2)²²⁹ Az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint bejelentendő állatbetegség vagy gyanújának észlelése esetén a szolgáltató állatorvos köteles haladéktalanul jelentést tenni az intézkedésre jogosult élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, továbbá ellátni a járványügyi feladatokat, megtenni a járvány megelőzéséhez és felszámolásához szükséges mindazon feladatokat, amelyeket e törvény, illetve a végrehajtására kiadott jogszabály a feladat-, illetve hatáskörébe utal, valamint az állattartót a szükséges utasításokkal ellátni.

(3)²³⁰ Járványveszély vagy rendkívüli élelmiszerlánc-esemény esetén a szolgáltató állatorvos – a Magyar Állatorvosi Kamarával kötött megállapodás szerint – az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által közcélú munkavégzésre – díjfizetés és költségtérítés ellenében – igénybe vehető. A szolgáltató állatorvos a közcélú igénybevételnek köteles eleget tenni.

(4)²³¹ Járványveszély vagy rendkívüli élelmiszerlánc-esemény esetén természetes személy – az élelmiszerlánc-felügyeleti szervvel kötött megállapodás szerint – az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által közcélú munkavégzésre, díjfizetés és költségtérítés ellenében, e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint igénybe vehető.

Kártalanítás

54. § (1) Zárlati károsító előfordulásának felszámolását, terjedésének megakadályozását szolgáló intézkedés során

a) a termelők növényállományában végrehajtott részleges vagy teljes megsemmisítés esetén az adott dologban keletkezett károk enyhítésére – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel – a termelő;

b) a méhészetben okozott károk enyhítésére – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a méhész

az államtól e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint részleges kártalanításra jogosult. A kártalanításról az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv határozatban dönt.

(2) Nem jár kártalanítás

a) az országba jogellenesen behozott növény, növényi termék után (beleértve a kutatási célból behozott nem honos szervezeteket is);

b) ha zárlati károsító gyanúja esetén a termelő bejelentési kötelezettségének nem tett eleget;

c) ha a vevőnek a vásárolt növény zárlati károsítóval való fertőzöttségéről tudomása volt, illetve arról kellő körültekintéssel tudomást szerezhetett volna;

d) ha a növényt kedvtelésből, tudományos kísérleti, laboratóriumi, szolgálati célból tartották fenn;

e) a növény-egészségügyi jogszabályok megsértésével fenntartott, forgalomba hozott növényért, növényi termékért (beleértve a zárlati károsítók kutatói cseréjét is);

f) ha a növény-egészségügyi zárlatra egyéb, a termelőnek felróható magatartás miatt került sor;

g) ha a növény-egészségügyi zárlatra a növényvédelmi hatóság által előzetesen nem ellenőrzött, nem fémzárolt vetőmagból vagy nem minősített vegetatív szaporító alapanyagból, illetve ültetési anyagból előállított növényállományban vagy annak termésében kerül sor;

h) ha a növény-egészségügyi zárlattal érintett termőhelyen és annak szomszédságában a hatósági intézkedés tárgyát képező károsító ellen a korábban elrendelt növény-egészségügyi zárlatot még nem oldották fel és az újabb növényvédelmi intézkedésre a zárlat figyelmen kívül hagyása miatt került sor;

i) ha a növény-egészségügyi zárlat Magyarországon honos vagy megtelepedett károsító ellen irányul;

j) ha a termelő a növény-egészségügyi zárlat kapcsán meghatározott valamely kötelezettségének nem tesz eleget.

(3) A növényvédelmi védekezéssel okozott kárért nem jogosult kártalanításra az a méhészt, aki letelepedésének bejelentését elmulasztotta.

55. § (1) A 51. § (3) bekezdésének *i)–q)* pontjaiban felsorolt járványügyi intézkedések elrendelése esetében – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel – az államtól kártalanításra jogosult

a)²³² az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott állatbetegségben a 18. § (1) bekezdésének *f)* pontjában előírt bejelentés teljesítésének időpontját követően vagy járványügyi intézkedés következtében elhullott, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa;

b) a 51. § (3) bekezdésének *p)* pontjában meghatározott földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag tulajdonosa, használója, amennyiben az igénybevételre, illetve használatra kifejezetten az erre irányuló határozat alapján került sor;

c)²³³ az 51. § (3) bekezdés *q)* pontjában meghatározott természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amennyiben a kötelezésre kifejezetten az erre irányuló határozat alapján került sor.

(2) Nem jár kártalanítás

a) az országba tilalom ellenére vagy szabálytalanul behozott állatokért, valamint a tartásukkal kapcsolatos anyagokért, eszközökért és tárgyakért;

b) ha az állat betegsége gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte;

c) ha az átruházással szerzett állat betegségéről, fertőzöttségéről a tulajdonosnak az állat megszerzésekor tudomása volt;

d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor;

e) a vadon élő állatokért, kivéve az engedéllyel befogott, legalább hat hónapja zárt körülmények között (vadasparkban, vadaskertben, röptetőben) tartott vagy tenyésztett, továbbá a járványügyi intézkedésként diagnosztikai célból kilőtt vadat, és a védett állatokat;

f) trágyáért, alomért;

g) az állat-egészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetve szállított, levágott, forgalomba hozott állatért és termékért.

(3) Az elrendelt, az 51. § (3) bekezdésének a)–h) és r) pontja szerinti állat-járványügyi intézkedésben előírt kötelezettségek teljesítése állami kártalanítás szempontjából nem minősül az 51. § (3) bekezdésének p) és q) pontja szerinti aktív közreműködésnek.

(4) A kártalanítás összege az állat, anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értéke, az 51. § (3) bekezdésének p) és q) pontja esetében pedig az igénybevétellel, illetve közreműködéssel okozott károkhoz – ide nem értve az elmaradt hasznot – igazodik.

(5) A kárbecslés és kifizetés részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály tartalmazza. A kártalanítás kifizetésének módjáról az azt elrendelő határozatban kell rendelkezni.

VI. Fejezet

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

A jogkövetkezményekre vonatkozó általános rendelkezések

56. § (1)²³⁴ Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv e törvényben és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott rendelkezés, illetve hatósági határozatban foglaltak megsértése esetén intézkedést hozhat, bírságot szabhat ki vagy figyelmeztetésben részesíti az eljárás alá vont jogi személyt, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet vagy természetes személyt (e fejezetben a továbbiakban együtt: eljárás alá vont személy).

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye, ha a cselekménynek az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv tudomására jutásától számított egy év, illetve a cselekmény elkövetésétől számított három év eltelt. A határidő számításakor a jogorvoslati eljárás időtartamát nem kell figyelembe venni.

Intézkedések

57. § Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint, a feltárt jogsértés súlyával arányosan, a jogsértésben rejlő kockázat mértékének és jellegének figyelembevételével a következő intézkedéseket hozhatja:

a) tevékenység végzését határozott időre, teljesen vagy részlegesen felfüggesztheti, korlátozhatja, a működést megtilthatja, az újbóli működést feltételhez kötheti;

b) vállalkozás, létesítmény működési engedélyét feltételhez kötheti, módosíthatja, felfüggesztheti, visszavonhatja, illetve kezdeményezheti annak visszavonását;

c) vállalkozás, létesítmény nyilvántartásba vételét feltételhez kötheti, határozott időre vagy véglegesen megtagadhatja, a vállalkozást, létesítményt törölheti nyilvántartásából;

d) a nem állami laboratóriumok működési engedélyét feltételhez kötheti, módosíthatja, visszavonhatja;

e) az újbóli engedélyezést oktatáson való részvételhez, annak igazolásához, illetve vizsgázáshoz kötheti;

f) termék előállítását, tárolását, szállítását, felhasználását, forgalomba hozatalát, behozatalát, kivitelét, illetékességi területén való átszállítását feltételhez kötheti, korlátozhatja, felfüggesztheti, megtilthatja;

g)²³⁵ elrendelheti a termék lefoglalását, forgalomból való kivonását, visszahívását, megsemmisítését, ártalmatlanítását;

h) állat vizsgálatát, forgalmi korlátozását, elkülönítését, kötelező gyógykezelését, védőoltását vagy leölését elrendelheti;

i) elismert hagyományos különleges termék előállítását, forgalomba hozatalát megtilthatja vagy feltételhez kötheti;

j) élelmiszerrel, illetve takarmánnyal érintkezésbe kerülő anyagok, gépek, eszközök használatát megtilthatja;

k) szállítóeszköz engedélyét visszavonhatja, használatát megtilthatja;

l) élelmiszert emberi fogyasztásra alkalmatlannak minősíthet;

m) takarmányt etetésre alkalmatlannak nyilváníthat, új takarmány eseti engedélyét felfüggesztheti, újabb feltételhez kötheti, módosíthatja, illetve visszavonhatja;

n) engedélyköteles tevékenység végzésére vonatkozó engedélyt módosíthat, visszavonhat;

o) növény-egészségügyi zárlatot és járványügyi intézkedést rendelhet el;

p) a határállomásokon végzett ellenőrzése során elrendelheti az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti, illetve az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban foglalt intézkedéseket;

q) termelési, betakarítási, kísérleti, felhasználási, alkalmazási tilalmat, illetve növényvédelmi korlátozást rendelhet el;

r) betilthatja vagy korlátozhatja a növény-egészségügyi szempontból nem megfelelő vetőmagok, szaporítóanyagok vagy nemesítési alapanyagok használatát;

s)²³⁶ elrendelheti eszköz, tárgy, anyag vagy termék zár alá vételét, ártalmatlanítását, továbbá szállítójárművet visszatarthat mindaddig, amíg a 14. § szerinti felelős személye nem kerül megállapításra, vagy a szállítmányával kapcsolatos zárolási, és ártalmatlanítási eljárás be nem fejeződik, illetve annak költsége megfizetésre nem kerül;

t)²³⁷ termék tárolására szolgáló helyiséget zár alá veheti mindaddig, amíg a 14. § szerinti felelős személye nem kerül megállapításra.

58. § Ha az élelmiszer- vagy takarmányjogi előírások megsértése esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv egy adott élelmiszer vagy takarmány forgalomba

hozatalát megtiltja, a jogsértésért felelős élelmiszer- vagy takarmány-vállalkozás köteles az érintett élelmiszer vagy takarmány vonatkozásában az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározottak szerint eljárni, és eljárásáról, valamint a megtett intézkedésekről az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet részletesen tájékoztatni. Amennyiben a hatóság az adott élelmiszer vagy takarmány vonatkozó előírásoknak való megfelelésének biztosítása szempontjából az élelmiszer- vagy takarmány-vállalkozás eljárását nem kielégítőnek ítéli meg, az élelmiszer- vagy takarmány-vállalkozás költségére haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket.

A bírságok kiszabásának általános szabályai és elvei

59. § (1)²³⁸ Az élelmiszer-ellenőrzési bírság és a takarmány-ellenőrzési bírság legkisebb összege tizenötezer forint, legmagasabb összege

a) ha az eljárás alá vont személy a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) hatálya alá tartozó, 100 millió forintot meghaladó éves nettó árbevétellel rendelkező vállalkozás, az eljárás alá vont személy éves nettó árbevételének 10%-áig, de legfeljebb ötszázmillió forintig, illetve az emberek vagy állatok széles körének egészségét károsító vagy veszélyeztető, továbbá a felhasználók széles körének jelentős vagyoni hátrányt okozó jogsértés esetén legfeljebb ötmilliárd forintig;

b) az a) pont hatálya alá nem tartozó esetben 500 ezer forintig, illetve az emberek vagy állatok széles körének egészségét károsító vagy veszélyeztető, továbbá a felhasználók széles körének jelentős vagyoni hátrányt okozó jogsértés esetén az eljárás alá vont személy éves nettó árbevételének 10%-áig, az Szt. hatálya alá nem tartozó eljárás alá vont személy esetében tízmillió forintig terjedhet.

(2)²³⁹ Ha az eljárás alá vont személy a tevékenységét a 14/A § (1) bekezdésének, vagy a 23. § (1), illetve (2) bekezdésének be nem tartásával végezte, az élelmiszer-ellenőrzési bírság, illetve a takarmány-ellenőrzési bírság legkisebb összege tizenötezer forint, legmagasabb összege pedig – az (1) bekezdéstől eltérően – százmillió forint, illetve az emberek vagy állatok széles körének egészségét károsító vagy veszélyeztető, továbbá a felhasználók széles körének jelentős vagyoni hátrányt okozó jogsértés esetén kétmilliárd forint lehet.

(3)²⁴⁰ A növényvédelmi bírság és az élelmiszerlánc-felügyeleti bírság legmagasabb összege százötvenmillió forint, legkisebb összege tizenötezer forint.

(4) Az (1) bekezdés szerinti nettó árbevétel a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy az egyszerűsített éves beszámoló (a továbbiakban együtt: beszámoló) szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje egy évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Ha a vállalkozásnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság összegének meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó. Beszámolóval még nem rendelkező, újonnan alapított vállalkozás esetében az

eljárás megindításának évére vonatkozó üzleti tervet, ennek hiányában a vállalkozás által a hatóság felhívására közölt, az Szt.-nek a közbenső mérleg készítésére vonatkozó szabályai szerint az eljárás megindításának napjával mint fordulónappal kiszámított nettó árbevételt kell figyelembe venni.

(5)²⁴¹ A bírság mértékét az eset összes körülményére – így különösen az érintettek érdekei sérelmének körére, súlyára, a jogsértő állapot időtartamára és a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, a jogsértéssel elért előnyre, a 60. § (1) bekezdésének *a)–c)*, *g)*, *i)–l)*, *n)–p)*, *q)* pontjában, valamint a 63. § (1) bekezdésének *b)* és *d)* pontjában foglalt tényállások kivételével az eljárás alá vont személy gazdasági súlyára – tekintettel kell meghatározni.

(6) Amennyiben a jogsértő állapot megszüntetése érdekében a törvény szerint alkalmazható legalacsonyabb összegű bírság kiszabása is szükségtelen, bírságolás helyett az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv figyelmeztetésben részesítheti az eljárás alá vont személyt.

(7) A (6) bekezdés nem alkalmazható

a) a 60. § (1) bekezdésének *a)–i)* pontjában meghatározott tényállások,

b) a 61. § (1) bekezdésének *a)–c)* pontjában meghatározott tényállások,

c) a 62. § (1) bekezdésének *a)–d)* pontjában meghatározott tényállások,

d) három éven belül ismételten megállapított azonos jogsértés

esetén.

(8) Azonos tényállású, három éven belüli ismételt jogsértés esetén a bírság összege a korábban kiszabott bírság másfélszeresénél nem lehet kevesebb, de nem haladhatja meg az adott jogsértés esetén kiszabható bírság legmagasabb mértékét.

(9) A bírság tételes mértékét és kiszabásának részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg.

Növényvédelmi bírság

60. § (1) Növényvédelmi bírságot kell kiszabni azzal szemben, aki

a) a zárlati károsítóval való fertőzés azonnali felszámolására vonatkozó kötelezettségét megszegi, zárlati károsítót terjeszt, vagy a terjedést elősegíti, a zárlati intézkedést megszegi;

*b)*²⁴² engedélyköteles termékkel olyan cselekményt valósít meg, amellyel az ember vagy az állat egészségét, az élelmiszer-, illetve takarmánybiztonságot vagy a környezetet veszélyezteti;

*c)*²⁴³ a 17. § (1) bekezdés *c)* pontjában előírt kötelezettségét az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kötelezése ellenére, továbbá a 17. § (4) bekezdésében előírt, a parlagfű elleni védekezési kötelezettségét elmulasztja;

*d)*²⁴⁴ engedélyköteles terméket engedély nélkül vagy engedélytől eltérő módon, illetve a tevékenységhez előírt képesítés és azt igazoló hatályos hatósági engedély nélkül forgalomba hoz, hirdet, nyilvánosság számára ajánl, illetve felhasznál;

e) az engedélyköteles termék csomagolására vonatkozóan e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályban előírt szabályokat megsérti;

f) az adott évi analitikailag tiszta hatóanyag benyújtására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget;

g) a méhészetek növényvédelmi szempontból elrendelt vándoroltatási tilalmát megszegi;

h) a műtrágyákról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2003. október 13-i 2003/2003/EK rendeletének jelölésre, csomagolásra, a Közösségen belüli letelepedésre, nyilvántartásra, tápanyagtartalomra, valamint az egyes műtrágyatípusokra vonatkozó előírásait megsérti;

i) forgalomba hozatali engedéllyel (típusminősítés) nem rendelkező, továbbá időszakos felülvizsgálaton részt nem vett, vagy meg nem felelt növényvédelmi gépet forgalomba hoz, üzemeltet vagy használ;

j) a zárlati károsítóval való fertőzés bejelentésére vonatkozó kötelezettségét megszegi;

k) az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt vegyszeres növényvédelmi munkavégzést akadályozza;

l) a növényvédelmi hatósági tevékenységet akadályozza, a hatóság intézkedését figyelmen kívül hagyja, az állami vagy közérdekű védekezés végrehajtását akadályozza;

m)²⁴⁵ a növényvédelemmel kapcsolatban előírt vagy elrendelt növény-egészségügyi, kísérleti, termelési, megsemmisítési, előállítási, formálási, kiszerezési, csomagolási, jelölési, raktározási, szállítási, felhasználási, forgalomba hozatali rendelkezéseket megszegi;

n) az előírt vagy elrendelt növény-egészségügyi korlátozásokat megszegi;

o) az e törvény, valamint e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírt adatszolgáltatási, nyilvántartási, nyilvántartásba vételi kötelezettségének nem tesz eleget;

p) engedélyköteles terméket műszakilag alkalmatlannak minősített vagy érvényes műszaki engedéllyel nem rendelkező géppel, illetve berendezéssel árutermelő gazdaságban juttat ki;

q)²⁴⁶

r) a növényvédő szer belföldi forgalmára vonatkozó, a 17. § (5)–(6) bekezdése szerinti jelentési kötelezettségnek nem tesz eleget.

(2) A bírság ismételten is kiszabható.

Takarmány-ellenőrzési bírság

61. § (1) Ha ellenőrzése során az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megállapítja, hogy az előállított, illetve forgalomba hozott takarmány

a) az előírt gyártmánnyal nem rendelkezik;

b) az előírt mennyiségtől eltérő mértékben vagy módon, illetve meg nem engedett állatgyógyászati készítményt, takarmány-adalékanyagot vagy az előírt legmagasabb értéket meghaladó mennyiségű nemkívánatos anyagot, mikroorganizmust, tiltott anyagot, nem engedélyezett állati fehérjét tartalmaz;

c) minőségében az állat egészségét veszélyeztető mértékben károsodott;

d) beltartalmi értéke az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottnál nagyobb mértékben tér el a gyártmánylapban, illetve a jelölésen vagy a kísérő okmányon feltüntetett garantált beltartalmi értéktől;

e) a c) pontban említettől kisebb mértékben minőségében károsodott;

f) a takarmányjelölési előírásoknak nem felel meg;

g) egyéb, e törvény végrehajtására kiadott jogszabályi előírásoknak nem felel meg,

takarmány-ellenőrzési bírságot szab ki.

(2)²⁴⁷ A takarmány-ellenőrzési bírságot (1) bekezdés a)–e) és g) pontjában foglalt esetben a 14. § (1), (3)–(5), (10) és (11) bekezdésében, az (1) bekezdés f) pontjában foglalt esetben a 14. § (7) bekezdésében meghatározott felelőssel szemben kell kiszabni.

(3)²⁴⁸ Ha a (2) bekezdés szerinti felelős kilétét nem lehet megállapítani, a bírságot azzal a takarmány-vállalkozással szemben kell kiszabni, akinél a jogsértést megalapozó takarmányt az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megtalálta.

Élelmiszer-ellenőrzési bírság

62. § (1) Élelmiszer-ellenőrzési bírságot kell kiszabni

a) az élelmiszer-biztonságra vonatkozó követelmények megsértése;

b) élelmiszer-minőségi előírásoknak való meg nem felelés;

c) fogyaszthatósági határidő lejárt utáni forgalomba hozatal;

d) minőségmegőrzési határidő lejárt utáni forgalomba hozatal;

e) a Magyar Élelmiszerkönyvi megnevezéseket jogellenesen használó élelmiszer forgalomba hozatala, vagy egyéb élelmiszer-jelölési előírásoknak való meg nem felelés;

g)²⁴⁹ a 22. § (2) bekezdése szerinti írásos dokumentáció hiánya esetén.

(2)²⁵⁰ Az élelmiszer-ellenőrzési bírságot a (4) bekezdésben foglalt kivétellel az (1) bekezdés a)–d) pontjában foglalt esetben a 14. § (2)–(5), (10) és (11) bekezdésében, az (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a 14. § (4) bekezdésében meghatározott felelőssel szemben kell kiszabni.

(3)²⁵¹ Ha a (2) bekezdés szerinti felelős kilétét nem lehet megállapítani, a bírságot azzal szemben kell kiszabni, akinél a jogsértést megalapozó élelmiszert az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megtalálta.

(4) A zöldség-gyümölcs ellenőrzés során a bírságot a termék birtokosával – ide nem értve a végső fogyasztót – szemben kell kiszabni.

Élelmiszerlánc-felügyeleti bírság

63. § (1) Élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot kell kiszabni

a) azzal szemben, aki tevékenységével vagy mulasztásával

aa)²⁵² a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló

törvényben, valamint a termőföld védelméről szóló törvényben nem szabályozott, élelmiszer-biztonsággal összefüggő;

*ab)*²⁵³ a növényvédő szerek és termésknövelő anyagok forgalomba hozatalára és felhasználására;

ac) a növények termesztése, a növények, növényi termékek és egyéb anyagok hasznosítása, feldolgozása, tárolása, szállítása és forgalomba hozatala növény-egészségügyi szabályainak betartására;

ad) növényvédelmi gépek forgalomba hozatalára és működtetésére;

ae) a zöldség és gyümölcs termesztésére, tárolására és forgalomba hozatalára;

af) a takarmányok előállítására, tárolására, szállítására, forgalomba hozatalára és felhasználására;

ag) az állat-egészségügyre;

*ah)*²⁵⁴ az állatok tartásának, szaporításának, tenyésztésének, jelölésének, szállításának és forgalomba hozatalának állat-egészségügyi szabályaira;

ai) az állatok állat-egészségügyi felügyeletére és ellátására;

aj) az élelmiszer-termelésre, -előállításra, -feldolgozásra, -tárolásra, -szállításra és -forgalomba hozatalára;

ak) az állatgyógyászati termékek előállítására, kereskedelmére, és felhasználására;

al) a növényi és állati eredetű melléktermékek gyűjtésére, kezelésére, tárolására, szállítására, forgalomba hozatalára, felhasználására;

*am)*²⁵⁵ az ökológiai gazdálkodásra illetve az integrált gazdálkodásra;

*an)*²⁵⁶ a gyógynövénytermékek előállítására, illetve forgalomba hozatalára;

*ao)*²⁵⁷ a gombaszakellenőri tevékenység folytatására

*ap)*²⁵⁸ az élelmiszerláncban felhasználásra szánt fertőtlenítőszerk előállítására, forgalmazására, felhasználására;

*aq)*²⁵⁹ az élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyag, tárgy, eszköz és gép előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó, a 60–62. §-okban meghatározottaktól eltérő egyéb előírásokat megszegi;

b) azzal szemben, aki az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatósági tevékenységét akadályozza, intézkedését figyelmen kívül hagyja;

c) azzal az élelmiszer- vagy takarmány-vállalkozással szemben, amelynek eljárását az 58. §-ban foglaltak vonatkozásában az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv nem kielégítőnek ítéli meg;

d) az élelmiszer- vagy takarmány-vállalkozóval szemben, amennyiben az élelmiszer- vagy takarmány-vállalkozással szemben élelmiszer- vagy takarmány-ellenőrzési bírság kerül kiszabásra, és az élelmiszer- vagy takarmány-vállalkozó – bár azt megtehetette volna – nem gondoskodott megfelelő módon a bírság kiszabására okot adó jogsértés megelőzéséről vagy azt az ő utasítására követték el;

*e)*²⁶⁰ a tanúsító szervezettel szemben, ha működése vagy az ökológiai gazdálkodással és integrált gazdálkodással kapcsolatos ellenőrzési, tanúsító eljárása

során az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa, e törvény vagy az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály rendelkezését megsérti.

(2) A bírság ismételen is kiszabható.

Mulasztási bírság²⁶¹

63/A. §²⁶² (1) Mulasztási bírság szabható ki, ha a felügyeleti díj bevallására kötelezett a bevallási, illetve a 38/B § szerinti adatszolgáltatási, nyilvántartásba vételi, változásbejelentési kötelezettségét nem teljesíti, késedelmesen, valótlan adattartalommal vagy hiányosan teljesíti.

(2) A mulasztási bírság legkisebb összege tízezer forint, legmagasabb összege ötszázmillió forint, de legfeljebb a megelőző üzleti évben elért, a felügyeleti díj alapját képező nettó árbevétel (jövedelem) tíz százaléka.

(3) A mulasztási bírság kiszabásánál mérlegelni kell az eset összes körülményét, az ügyfél jogellenes magatartásának (tevékenységének vagy mulasztásának) súlyát, gyakoriságát, továbbá azt, hogy az ügyfél, illetve intézkedő képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt-e el. A körülmények mérlegelése alapján a mulasztás súlyához igazodó bírságot kell kiszabni, vagy a bírság kiszabását mellőzni.

(4) A mulasztási bírság megállapításával egyidejűleg az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az ügyfelet – határidő tűzésével – teljesítésre hívja fel. A kiszabott bírság kétszeresét kell újabb határidő tűzésével megállapítani, ha a teljesítésre kötelező újabb végzésben előírt határidőt az ügyfél szintén elmulasztja. A kötelezettség teljesítése esetén az e bekezdés alapján kiszabott bírság korlátlanul mérsékelhető.

A bírságok megfizetésének szabályai

64. § (1)²⁶³ A bírságot az azt kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenötödik napig meg kell fizetni.

(2) A forgalmazó által okozott hiba miatt kiszabott bírság a terméket a forgalmazónak kereskedelmi céllal értékesítő személyre (beszállító) nem hárítható át.

(3)²⁶⁴

(4)²⁶⁵ Ha a jogi személyre, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre kiszabott bírságot a kötelezett nem fizeti meg és azt tőle nem lehet behajtani, a bírság megfizetésére a jogsértés elkövetése idején helytállni köteles tagot, vezető tisztségviselőt, illetve azt a személyt kell kötelezni, aki a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kötelezettségeiért a törvény alapján felel.

(5)²⁶⁶ A bírság kiszabásáról rendelkező határozat fellebbezésre tekintet nélküli végrehajtása rendelhető el.

(6)²⁶⁷ A bírság összegét az azt kiszabó szerv számlájára kell befizetni.

(7)²⁶⁸

KÖTELEZŐ ELŐÍRÁSOK ÉS AJÁNLOTT SZAKMAI IRÁNYELVEK GYŰJTEMÉNYEI

A Codex Alimentarius

65. § (1) Az élelmiszer-szabályozást a nemzetközi szervezetek – mindenekelőtt a FAO/WHO Codex Alimentarius – előírásaival összhangban, illetve ajánlásaira tekintettel kell kialakítani.

(2) A FAO/WHO Codex Alimentarius Bizottság munkájában való magyar részvétel szakmai irányítása a Kormány által kijelölt szerv feladata.

A Magyar Élelmiszerkönyv

66. § (1) A Magyar Élelmiszerkönyv az egyes élelmiszerekre, illetve az élelmiszerek vagy élelmiszer-összetevők egyes csoportjaira vonatkozó élelmiszer-minőségi, élelmiszer-jelölési és élelmiszer-biztonsági (élelmiszer-higiéniái), valamint az élelmiszerek vizsgálata során alkalmazandó módszerekre vonatkozó, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott kötelező előírások (a továbbiakban: élelmiszerkönyvi előírások), valamint irányelvek (a továbbiakban: élelmiszerkönyvi irányelvek) gyűjteménye. A miniszter a Magyar Élelmiszerkönyvet az általa vezetett minisztérium hivatalos lapjában és honlapján közzéteszi.

(2) Az élelmiszerkönyvi irányelvek alkalmazása nem kötelező, azonban az élelmiszerkönyvi irányelvben szereplő megnevezés használata esetén az élelmiszernek az irányelvben foglaltaknak meg kell felelnie. Az élelmiszerkönyvi irányelveknek való megfelelés esetén az ellenkező bizonyításáig – az adott irányelvben szabályozott tárgykörben – vélelmezni kell e törvény előírásainak betartását.

(3) A Magyar Élelmiszerkönyv gondozásával kapcsolatos munka szakmai irányítása a Kormány által kijelölt szerv feladata.

A Magyar Takarmánykódex (Codex Pabularis Hungaricus)

67. § (1) A Magyar Takarmánykódex a takarmányokra, a takarmányok előállítására, forgalomba hozatalára, szállítására, vizsgálatára, a takarmány-vállalkozási létesítményekre, valamint az állatok táplálóanyag szükségleteire vonatkozó, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott kötelező előírások, valamint ajánlott szakmai irányelvek (a továbbiakban: takarmánykódex-irányelvek) gyűjteménye. A miniszter a Magyar Takarmánykódexet az általa vezetett minisztérium hivatalos lapjában és honlapján közzéteszi.

(2) A takarmánykódex-irányelvek alkalmazása nem kötelező. A takarmánykódex-irányelveknek való megfelelés esetén az ellenkező bizonyításáig – az adott

irányelvben szabályozott tárgykörben – vélelmezni kell e törvény előírásainak betartását.

(3) A Magyar Takarmánykódex gondozásával kapcsolatos munka szakmai irányítása a Kormány által kijelölt szerv feladata.

A Magyar Állat-egészségügyi és Állatjóléti Kódex

68. § (1) Az állategészségügyi és állatjóléti szabályozást a nemzetközi szervezetek – mindenekelőtt a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal (OIE) Szárazföldi és Vízi állatok Állat-egészségügyi Kódex – előírásaival összhangban, illetve ajánlásaira tekintettel kell kialakítani.

(2) A Magyar Állat-egészségügyi és Állatjóléti Kódex gondozásával kapcsolatos munka szakmai irányítása a Kormány által kijelölt szerv feladata.

(3) A Magyar Állat-egészségügyi és Állatjóléti Kódex az élő állatokra vonatkozó állat-egészségügyi és állatvédelmi, valamint a bejelentendő állatbetegségekkel kapcsolatos kötelező előírások és ajánlott szakmai irányelvek gyűjteménye.

A Növényvédelmi Módszertani Gyűjtemény

69. § A Növényvédelmi Módszertani Gyűjtemény a növényvédő szerek engedélyezésével – így különösen módszertani útmutatókkal, a növényvédő szerek forgalmi kategóriába sorolásának feltételeivel – kapcsolatos, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott kötelező előírások és ajánlott szakmai irányelvek gyűjteménye.

VIII. Fejezet

ADATOK VÉDELME ÉS NYILVÁNOSSÁGA

Adatok nyilvánossága a növényvédő szer engedélyezés során

70. § (1)²⁶⁹ A növényvédő szerrel kapcsolatos engedélyezési eljárások során a kérelmező által benyújtott – és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény hatálya alá nem tartozó – adatok – a (2) bekezdésben meghatározott adatok kivételével – kizárólag az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott védelmi idő lejártával és módon vagy az engedély iránti kérelmet elsőként benyújtó írásbeli hozzájárulásával használhatók fel.

(2) Közérdekből nyilvános, illetve közérdekű adat a növényvédő szerrel kapcsolatos engedélyezési eljárás során nyert vagy szolgáltatott alábbi adat:

- a) az engedélyes neve (cégneve), címe (székhelye);
- b) a növényvédő szer biztonsági adatlapjának tartalma;
- c) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint veszélyesnek minősített komponensek neve;
- d) az ember és állat egészségére gyakorolt hatások, továbbá a környezetet és a természetet érintő hatásokkal kapcsolatos eredmények összefoglalása;

e) az engedélyköteles termékkel kapcsolatos biztonsági előírások, munka-, környezet- és élelmezés-egészségügyi szabályok, a hulladékká váló növényvédő szerek és csomagolóanyagok kezelésére vonatkozó előírások, valamint a balesetek esetén végzendő azonnali intézkedésekre vonatkozó adatok.

(3) Az engedélyezett növényvédő szerek, termésmnövelő anyagok engedélyének visszavonása esetén, ha arra egészségügyi vagy környezetvédelmi okból került sor, az arra okot adó körülményeket, valamint az engedélyes nevét (cégnevét), címét (székhelyét) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint közzé kell tenni.

A lakosság tájékoztatása, közérdekű adatok

71. § (1) Rendkívüli élelmiszerlánc-esemény esetén a miniszter közérdekű közleményben tájékoztatást ad a lakosság számára a veszély elhárítása érdekében szükséges információkról.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott közleményt, valamint a 42. § (4) bekezdésében meghatározott határozatot a napilapok térítésmentesen kötelesek megjelentetni.

(3) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv vezetője az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv jogalkalmazási gyakorlatának alapjait ismertető közleményt ad ki. A közleménynek kötelező ereje nincs, rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése.

(4) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában, valamint honlapján nyilvánosságra hozza

a)²⁷⁰ az élelmiszer emberi egészséget veszélyeztető szennyezettsége, élelmiszer-hamisítás, engedély vagy bejelentés nélküli élelmiszer-vállalkozási tevékenység, vagy az engedély visszavonása, az ökológiai gazdálkodásra illetve az integrált gazdálkodásra vonatkozó jogszabályi előírások megsértése, ételmérgezés vagy ételfertőzés esetén az érintett élelmiszer megnevezését, a pontos azonosítására alkalmas adatokat, a feltárt szabálytalanságot, a jogsértést elkövető élelmiszer-vállalkozás cégnevét és címét;

b) a takarmánynak az állatok egészségét közvetlenül, az emberi egészséget közvetve veszélyeztető szennyezettsége, vagy a működési engedély visszavonása esetén az érintett takarmány megnevezését, a pontos azonosítására alkalmas adatokat, a feltárt szabálytalanságot, a jogsértést elkövető takarmány-vállalkozás cégnevét és címét;

c)²⁷¹ az engedélyköteles termék, illetve állatgyógyászati termék hamisítása esetén az érintett termék megnevezését, a termék pontos azonosítására alkalmas adatokat, valamint a jogsértést elkövető nevét vagy cégnevét és lakcímét vagy székhelyét;

d)²⁷² az élelmiszerláncban felhasználásra szánt, a vonatkozó rendelkezéseknek nem megfelelő fertőtlenítőszer megnevezését, a pontos azonosítására alkalmas adatokat, a feltárt szabálytalanságot, a jogsértést elkövető vállalkozás cégnevét és címét.

(5) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az általa ellenőrzött növény vagy növényi termék növényvédőszer-maradék, illetve termésnövelő anyagból származó, vagy egyéb toxikus anyag tartalmának laboratóriumi vizsgálati eredményeit a megengedett határértéket meghaladó tartalom esetén – a termelő, illetve az ellenőrzött személy nevével vagy cégnevével és lakcímével vagy székhelyével együtt – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint közzéteszi.

(6) A (4)–(5) bekezdésben megjelölt adatokat a honlapról a jogsértés jogerős megállapításától számított 2 év után törölni kell, illetve ezen időpontot követően az adatok nem hozhatók újra nyilvánosságra.

(7)²⁷³ A jogsértések nyilvánosságra hozatala jogerős vagy fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható döntés meghozatala után lehetséges.

72. § Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, valamint az élelmiszer-vállalkozó a felhasználókat kérelemre köteles tájékoztatni az élelmiszer-vállalkozás tevékenységének – hatóság általi – azonnali hatályú felfüggesztéséről és annak okairól. Az élelmiszer-vállalkozó köteles a felfüggesztés megszüntetéséig az érintett létesítményen jól láthatóan kifüggesztett hirdetménnyel is jelezni a felfüggesztés tényét, okát és a felfüggesztő hatóság nevét, valamint annak elérhetőségét.

73. § A Növényvédelmi Gépek Jegyzékét és annak változásait a miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

IX. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

74. § Ez a törvény 2008. szeptember 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

75. § E törvény végrehajtására kiadott jogszabálynak kell tekinteni

- a) a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény,
  - b) a takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és felhasználásáról szóló 2001. évi CXIX. törvény,
  - c) az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény,
  - d) az állat-egészségügyről szóló 2005. évi CLXXVI. törvény
- végrehajtására kiadott és e törvény hatálya alá tartozó rendelkezéseket tartalmazó jogszabályokat.

Felhatalmazó rendelkezések

76. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben

a) jelölje ki az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, határozza meg jogállását, részletes feladatkörét és eljárási rendjét;²⁷⁴

b)²⁷⁵

c) határozza meg a Magyar Élelmiszerkönyv, a Magyar Takarmánykódex, az Állat-egészségügyi és Állatjóléti Kódex és a Növényvédelmi Módszertani Gyűjtemény összeállításának, közzétételének szabályait, az élelmiszerkönyvi és a takarmánykódex-irányelvek kiadásának rendjét, továbbá jelölje ki a gondozásukat, valamint a FAO/WHO Codex Alimentarius Bizottság munkájában való magyar részvétel szakmai irányítását végző szervet;²⁷⁶

d) határozza meg az e törvény hatálya alá tartozó bírságok kiszámításának módját és mértékét;²⁷⁷

e)²⁷⁸ állapítsa meg az állami feladatok végzésére feljogosított szolgáltató állatorvos jogállását, feladat- és hatáskörét;

f) határozza meg az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és a költségvetési törvényben meghatározott előirányzatból való igénylésének részletes szabályait;²⁷⁹

g) állapítsa meg a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának részletes eljárási szabályait;²⁸⁰

h)²⁸¹ állapítsa meg a lófélék azonosításának, jelölésének, nyilvántartásának, az azonosító okmányának kiállításának, valamint az azonosító okmány használatának és hatósági ellenőrzésének szabályait;²⁸²

i)²⁸³ állapítsa meg az ÉBC által ellátandó hatósági feladatok körét;

j)²⁸⁴ állapítsa meg az e törvény hatálya alá tartozó élelmiszerlánc szereplők, létesítmények, tevékenységek élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszerben történő nyilvántartásba vételének és engedélyezésének részletes szabályait;

k)²⁸⁵ állapítsa meg az egészségtudatos táplálkozást támogató élelmiszerekkel kapcsolatos szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben állapítsa meg

1–2.²⁸⁶

3. az élelmiszerlánc területén alkalmazható intézkedések részletes szabályait;²⁸⁷

4. a kártalanítás mértékét, továbbá a kártalanítási eljárás részletes szabályait;²⁸⁸

5. a Magyar Élelmiszerkönyv, a Magyar Takarmánykódex, az Állat-egészségügyi és Állatjóléti Kódex és a Növényvédelmi Módszertani Gyűjtemény kötelező előírásait;²⁸⁹

6. a zárlati és vizsgálatköteles károsítók körét, valamint azok behurcolása és elterjedése elleni kötelező és egyéb növény-egészségügyi intézkedésekre vonatkozó részletes szabályokat;

7. a vetési, szaporítási és ültetvénytelepítési célra szolgáló növények növény-egészségügyi követelményeit és azok ellenőrzési rendszerét;

8. a növényvédelmi tevékenységre, vizsgálatokra, intézkedésekre, képesítésre, járvány- és gradációelhárításra, növényvédő szerek felhasználására vonatkozó részletes szabályokat;²⁹⁰

9. a növényvédő szer hatóanyagok, valamint növényvédő szerek engedélyezésének, növényvédő szerek forgalmi kategóriába sorolásának, tárolásának, szállításának, csomagolásának, jelölésének, forgalomba hozatalának, felhasználásának és ezek ellenőrzésének részletes szabályait;²⁹¹

10. ²⁹² a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén megengedhető növényvédőszer-maradék, illetőleg termésnövelő anyagból származó megengedett toxikus vegyianyag-tartalom mértéket; ²⁹³

11. a növényvédő szer kis- és nagykereskedelmi forgalomba hozatalának részletes szabályait; ²⁹⁴

12. a termésnövelő anyagok engedélyezésére, tárolására, forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó részletes szabályokat;

13. a zöldség és gyümölcs ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat; ²⁹⁵

14. a takarmányok előállításának, tárolásának, szállításának, forgalomba hozatalának, felhasználásának, csomagolásának, jelölésének, a megengedettnél több nemkívánatos anyagot tartalmazó takarmány felhasználásának feltételeit és rendjét; ²⁹⁶

15. az új takarmányok engedélyezésének és nyilvántartásba vételének, a nem engedélyezett és nyilvántartásba nem vett takarmányok előállítása, felhasználása és behozatala eseti jellegű engedélyezésének, az engedélyek feltételhez kötésének, módosításának, felfüggesztésének és megszüntetésének feltételeit és rendjét; ²⁹⁷

16. a takarmány-ellenőrzés rendjét; ²⁹⁸

17. a bejelentendő állatbetegségek körét és azok leküzdésének részletes szabályait; ²⁹⁹

18. az állatok jelölésére, nyilvántartására, a marhalevél kiállítására és kezelésére vonatkozó részletes szabályokat; ³⁰⁰

19. ³⁰¹ az állat tartásának, tenyésztésének, szaporításának, forgalomba hozatalának, levágásának, leölésének, az állatvásár, az állatkiállítás, az állatbemutató, az állatverseny tartásának állat-egészségügyi szabályait; ³⁰²

20. ³⁰³ az állatállományok állat-egészségügyi védelmének, állatbetegségektől való mentesítésének részletes szabályait; ³⁰⁴

21. az állatok belföldi forgalmára és szállítására, belső piaci kereskedelmére, behozatalára vonatkozó feltételeket; ³⁰⁵

22. a nem harmonizált állatfajok, állati eredetű termékek kereskedelmének, behozatalának állat-egészségügyi feltételeit; ³⁰⁶

23. az állati eredetű melléktermék előállításának, feldolgozásának, ártalmatlanításának, gyűjtésének, tárolásának, szállításának, forgalomba hozatalának, felhasználásának állat-egészségügyi szabályait; ³⁰⁷

24. ³⁰⁸ az állatgyógyászati készítmények és egyes állatgyógyászati termékek előállítására, törzskönyvezésére, gyakorlati kipróbálására, forgalomba hozatalára, rendelésére, felhasználására, az állatgyógyászatban használt elektroorvosi eszközök használatára vonatkozó részletes szabályokat, a gyógyszeres takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának, felhasználásának, az állatgyógyászatban használatos gyógyhatású készítmények, ápolószerek, segédanyagok forgalomba hozatalának feltételeit; ³⁰⁹

25. a nem állami laboratóriumok engedélyezésének és működésének részletes szabályait;

26. az élelmiszer-előállítás, -tárolás, továbbá -szállítás szabályait; ³¹⁰

27. az élelmiszer-adalékanyagok, enzimek, aromák felhasználásának egyes szabályait;

28. az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal élelmiszer-higiéniai feltételeit;³¹¹

29. a kistermelői élelmiszer-előállítás és forgalmazás élelmiszer-higiéniai feltételeit;³¹²

30. a vendéglátó-ipari termékek előállításának feltételeit;³¹³

31. az élelmiszer-ipari gépek, berendezések élelmiszer-higiéniai engedélyezésének feltételeit;

32. az ivóvíz, az ásványvíz, a forrásvíz és az ízesített víz palackozásának és forgalomba hozatalának szabályait;

33.³¹⁴ a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai és integrált gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításának, előállításának, forgalomba hozatalának és jelölésének egyes szabályait, valamint a tanúsító szervezet elismerésére, működésére, felügyeletére, az elismerés felfüggesztésére, visszavonására vonatkozó szabályokat;³¹⁵

34. az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok felhasználásának szabályait;

35. az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak megfizetésével kapcsolatos eljárási szabályokat, valamint az igazgatási szolgáltatási díjak felhasználásának szabályait;³¹⁶

36. az állat- és növény-egészségügyi határállomásokra vonatkozó részletes szabályokat;³¹⁷

37.³¹⁸ a gyógy- és fűszernövények gyűjtésére, termesztésére, feldolgozására, gyógynövénytermékek és fűszernövények előállítására, forgalomba hozatalára, valamint ezen tevékenységek ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat;

38.³¹⁹ az étkezési célra kerülő vadon termett gombák gyűjtésére, feldolgozására, forgalomba hozatalára vonatkozó minőségi, élelmiszerbiztonsági és ellenőrzési szabályokat;³²⁰

39.³²¹ a gombaszakellenőri tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a gombaszakellenőri tevékenység bejelentésére és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a gombaszakellenőri tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket.³²²

40.³²³ az élelmiszer-vállalkozás működéséhez szükséges szakképesítéseket;³²⁴

41.³²⁵ az élelmiszerlánc területén alkalmazott iskolarendszeren kívüli hatósági jellegű képzések és vizsgáztatás részletes szabályait;³²⁶

42.³²⁷ az élelmiszerek ionizáló energiával való kezelésének feltételeit és szabályait;³²⁸

43.³²⁹ a felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének részletes szabályait;³³⁰

44.³³¹ a méhek tartásának és a méz előállításának részletes szabályait;

45.³³² az élelmiszer-vállalkozók önellenőrzési kötelezettségeinek részletes szabályait.

46.³³³ az élelmiszer-előállítás során alkalmazott technológiai segédanyagok felhasználásának részletes szabályait.

47.³³⁴ az e törvény hatálya alá tartozó termékekkel kapcsolatos tanúsítványokra vonatkozó hatósági felügyelet szabályait;

48.³³⁵ az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által lefolytatott eljárás eljárási költségének mértékét és kiszámításának részletes szabályait;

49.³³⁶ a géntechnológiával módosított szervezettől mentes élelmiszer és takarmány előállításának, jelölésének, forgalomba hozatalának és ellenőrzésének szabályait;

50.³³⁷ az ízesített borászati termékek meghatározásának, megnevezésének és kiszerezésének szabályait;

51.³³⁸ a vendéglátó-ipari létesítmények minősítési rendszerének, a higiéniai, élelmiszer-biztonsági és élelmiszer-minőségi szempontok szerinti vizsgálatának, értékelésének és a hatósági bizonyítvány kiállításának részletes szabályait.

(3)³³⁹ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – a (2) és (6) bekezdésben nem említett kérdésekben – az általános élelmiszer-jelölési előírásokat a fogyasztóvédelemért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza.

(4)³⁴⁰ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az egészségügyért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza

a)³⁴¹

b) az élelmiszerek mikrobiológiai szennyezettségének megengedhető mértékét, valamint a radioaktív és vegyi szennyezettséggel kapcsolatos előírásokat;³⁴²

c) az új élelmiszerek közösségi engedélyezésével kapcsolatos eljárási rendelkezéseket.

(5) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a) az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben az állat-egészségügyi biocid termékek forgalomba hozatalának feltételeit;³⁴³

b) a kereskedelemért felelős miniszterrel egyetértésben a vásári, a piaci és a vásárcsarnoki árusítás állat-egészségügyi és élelmiszer-biztonsági szabályait;³⁴⁴

c) a kereskedelemért felelős miniszterrel egyetértésben az élelmiszerek forgalomba hozatalának szabályait;³⁴⁵

d) a vendéglátásért, valamint a kereskedelemért felelős miniszterrel egyetértésben a vendéglátó-ipari termékek forgalomba hozatalának szabályait;³⁴⁶

e)³⁴⁷ a fogyasztóvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben a hagyományos különleges terméknek minősülő mezőgazdasági termékek és élelmiszerek elismerésének és ellenőrzésének rendjét;

f) a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben a növényvédő szerrel érintkezésbe került csomagolóeszközök kezelésére vonatkozó részletes szabályokat;

g)³⁴⁸ a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben a növényvédő szerek, biocid termékek, valamint termélnövelő anyagok légi kijuttatásának részletes szabályait;

h) a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben az állati hulladékokból készített komposztok mezőgazdasági területen történő felhasználásának feltételeit;

i) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékét;³⁴⁹

j) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az áruk behozatala, illetve kivitele során a vámhatóságra vonatkozó, e törvény hatálya alá tartozó eljárásokkal kapcsolatos rendelkezéseket.³⁵⁰

(6)³⁵¹ Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy a miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokra, továbbá a tápértékjelölésre vonatkozó részletes szabályokat.³⁵²

(7)³⁵³ Felhatalmazást kap a kereskedelemért felelős miniszter, hogy a miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza az előrecsomagolt élelmiszerek megengedett tömeg- és térfogatértékeit és azok ellenőrzési módszereit.

(8)³⁵⁴ Felhatalmazást kap a honvédelemért felelős miniszter, hogy a miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza a Magyar Honvédség élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos feladatait.

(9) Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy a miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza

a) a különleges táplálkozási célú élelmiszerek előállítására és forgalomba hozatalára;

b) az étrend-kiegészítők előállítására és forgalomba hozatalára;

c)³⁵⁵ a vitaminok, ásványi anyagok és bizonyos egyéb anyagok élelmiszerekhez történő hozzáadására, az ilyen élelmiszerek bejelentésére, értékelésére³⁵⁶ vonatkozó előírásokat.

Átmeneti rendelkezések³⁵⁷

76/A. §³⁵⁸ Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi XLVI. törvény 15. § a) pontjának hatálybalépését³⁵⁹ megelőzően tanúsított, a 10. § (2)–(4) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütköző magatartás esetén az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

77. § (1) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a)³⁶⁰

b) a Bizottság 98/139/EK határozata (1998. február 4.) a Bizottság szakértői részéről az állat-egészségügy területén végrehajtott helyszíni ellenőrzésekre vonatkozó szabályok megállapításáról;

c) az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról;

d) az Európai Parlament és a Tanács 1774/2002/EK rendelete (2002. október 3.) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról;

e) az Európai Parlament és a Tanács 998/2003/EK rendelete (2003. május 26.) a kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú mozgására vonatkozó állat-egészségügyi követelményekről és a 92/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról;

f) az Európai Parlament és a Tanács 2003/2003/EK rendelete (2003. október 13.) a műtrágyákról;

g) az Európai Parlament és a Tanács 726/2004/EK rendelete (2004. március 31.) az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról;

h) az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról;

i) az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról;

j) az Európai Parlament és a Tanács 854/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különös szabályok megállapításáról;

k) az Európai Parlament és a Tanács 882/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről;

l) az Európai Parlament és a Tanács 1935/2004/EK rendelete (2004. október 27.) az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokról és tárgyokról, valamint a 80/590/EGK és a 89/109/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről;

m) az Európai Parlament és a Tanács 183/2005/EK rendelete (2005. január 12.) a takarmányhigiéniá követelményeinek meghatározásáról;

n) a Tanács 834/2007/EK rendelete (2007. június 28.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről;

o)³⁶¹ az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről;

p)³⁶² az Európai Parlament és a Tanács 2009/128/EK irányelve (2009. október 21.) a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról

q)³⁶³ az Európai Parlament és a Tanács 1333/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszer-adalékanyagokról;

r)³⁶⁴ a Tanács 509/2006/EK rendelete (2006. március 20.) a hagyományos különleges terméknek minősülő mezőgazdasági termékekről és élelmiszerekről;

s)³⁶⁵ az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről.

(2) Ez a törvény – a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 79/373/EGK irányelve (1979. április 2.) a takarmánykeverékek értékesítéséről, valamint az azt módosító, a Tanács 86/354/EGK, 90/44/EGK, 96/24/EK irányelve, és az Európai Parlament és a Tanács 2000/16/EK irányelve;

b)³⁶⁶

c) a Tanács 89/662/EGK irányelve (1989. december 11.) a belső piac megvalósításának céljával a Közösségen belüli kereskedelemben alkalmazható állat-egészségügyi ellenőrzésekről;

d) a Tanács 90/425/EGK irányelve (1990. június 26.) egyes élőállatok és állati termékek Közösségen belüli kereskedelmében a belső piac megvalósításának céljával alkalmazandó állat-egészségügyi és tenyésztéstechnikai ellenőrzésekről;

e) a Tanács 91/414/EGK irányelve (1991. július 15.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról;

f) a Tanács 91/496/EGK irányelve (1991. július 15.) a harmadik országokból a Közösségbe behozott állatok állat-egészségügyi ellenőrzésére irányadó elvek megállapításáról, valamint a 89/662/EGK, 90/425/EGK és 90/675/EGK irányelvek módosításáról;

g) a Bizottság 92/90/EGK irányelve (1992. november 3.) a növények, növényi termékek, illetve egyéb áruk termelői és importőrei kötelezettségeinek, valamint nyilvántartásba vételük részleteinek megállapításáról;

h) a Tanács 97/78/EK irányelve (1997. december 18.) a harmadik országokból a Közösségbe behozott termékek állat-egészségügyi ellenőrzésének megszervezésére irányadó elvek megállapításáról;

i)³⁶⁷

j) a Tanács 2000/29/EK irányelve (2000. május 8.) a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről, valamint az azt módosító, a Tanács 2002/89/EK irányelve (2002. november 28.);

k) az Európai Parlament és a Tanács 2002/32/EK irányelve (2002. május 7.) a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról;

l)³⁶⁸ az Európai Parlament és a Tanács 1999/2/EK irányelve (1999. február 22.) az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről;

m)³⁶⁹ az Európai Parlament és a Tanács 1999/3/EK irányelve (1999. február 22.) az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról.

78. §³⁷⁰ A 40. § (6) bekezdése az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek való megfelelést szolgálja.

79. §³⁷¹ (1) A 14/A. § (2)–(4) bekezdése, valamint a 15. § (2) és (5) bekezdése tervezetének a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló – a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított –, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

(2) A 17. § (8) bekezdése tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikk (7) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

80. §³⁷² A 31. §-ban meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelnie az olyan laboratóriumi vizsgálatnak, amelyet az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban végeztek, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban végeztek az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások a közérkölc, a közbiztonság, az emberi egészség és élet védelme, illetve a fogyasztók védelme tekintetében az e törvényben meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

81–85. §³⁷³

86. §³⁷⁴

87. §³⁷⁵

Melléklet a 2008. évi XLVI. törvényhez

Fogalommeghatározások

E törvény alkalmazásában:

1. *alaptermék*: az élelmiszer-higiéniáról szóló, az Európai Bizottság és a Tanács 2004. április 29-i 852/2004/EK rendelete (a továbbiakban: 852/2004/EK rendelet)

2. cikkének *b*) pontja szerinti fogalom;

2. *állat-egészségügy*: az állattartással, az állatok tenyésztésével, szaporításával, levágásával, állatok etetésére szánt takarmány szállításával és forgalomba hozatalával összefüggő járványügyi, gyógyászati, állathigiéniai, állatvédelmi, szaporodásbiológiai és takarmányhigiéniai feladatok, állati eredetű élelmiszerrel, állati eredetű szaporító anyaggal, állati eredetű melléktermékkel, a zoonózisokkal és állatgyógyászati termékekkel kapcsolatos járványügyi és higiéniai feladatok, valamint az ezekkel kapcsolatos igazgatás, irányítás, szervezés, ellenőrzés,

eszközellátás, továbbá az e feladatokkal összefüggő kutatást, képzést is magában foglaló tevékenységek összessége;

3. *állatgyógyászati készítmény (gyógyszer)*: bármely anyag vagy anyagok keveréke, amelyet állatok betegségeinek kezelésére vagy megelőzésére készítenek, továbbá bármely anyag vagy anyagok keveréke, amely farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatások kiváltása révén az állatok valamely élettani funkciójának helyreállítása, javítása vagy módosítása, illetve orvosi diagnózis felállítása érdekében alkalmazható;

4. *állatgyógyászati termék*: állatgyógyászati készítmény, állatgyógyászati készítmény hatóanyaga, állat- egészségügyi biocid termék, állatgyógyászatban használatos gyógyhatású készítmény, ápolószer, segédanyag;

5. *állati eredetű melléktermékek*: a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 1774/2002/EK 2002. október 3-i rendeletének 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti fogalom;

6. *állat-járványügy*: a fertőzőközvetítő útján vagy egyéb módon terjesztett, állatra, vagy az emberre veszélyes kórokozó – a kizárólag emberről emberre terjedő kórokozók kivételével –, illetve az általa okozott betegség elleni védekezésre, annak felismerésére, felszámolására hozható intézkedések és azok végrehajtása;

7. *állatorvos*: külön jogszabály szerinti állatorvosi oklevéllel rendelkező személy;

8. ³⁷⁶ *állattartó*: az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely) az állat ellátásáért és felügyeletéért felelős állandó vagy ideiglenes jelleggel, beleértve a szállítás, forgalomba hozatal alatti időszakot is;

9. ³⁷⁷ *behozatal*: áru harmadik országból Magyarország területére történő behozatala, beleértve az importot is;

10. *élelmiszer*: az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete (a továbbiakban: 178/2002/EK rendelet) 2. cikke szerinti fogalom;

11. *élelmiszer-biztonság*: az élelmiszer emberi egészségre ártalmatlansága és emberi fogyasztásra alkalmassága a 178/2002/EK rendeletnek megfelelő fogalom;

12. *élelmiszer-higiéncia*: a 852/2004/EK rendelet 2. cikkének a) pontja szerinti fogalom;

13. ³⁷⁸ *élelmiszer-jelölés*: az 1169/2011/EU rendelet 2. cikk (2) bekezdés j) pontja szerinti fogalom;

14. *élelmiszer-csomagolóanyag*: olyan anyag, amelyet az élelmiszerek burkolására, megóvására, kezelésére, szállítására használnak az élelmiszerlánc bármely szakaszában;

14/A. ³⁷⁹ *élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagok és tárgyak*: az 1935/2004/EK rendelet 1. cikkének 2. pontja szerinti fogalom;

15. *élelmiszer-előállítás*: feldolgozatlan és feldolgozott termék – kivéve az alaptermék – előállítása érdekében történő alapanyag-tárolási, tisztítási,

osztályozási, előkészítési, gyártástechnológiai, csomagolási, jelölési, tárolási és szállítási műveletek bármelyike;

16. *élelmiszer-vállalkozás*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 2. pontjában meghatározott fogalom;

17. *élelmiszer-vállalkozási létesítmény*: a 852/2004/EK rendelet 2. cikkének c) pontja szerinti fogalom;

18. *élelmiszer-vállalkozó*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 3. pontjában meghatározott fogalom;

19. *élelmiszerjog*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 1. pontja szerinti fogalom;

20. *élelmiszer-minőség*: az élelmiszer azon tulajdonságainak összessége, hogy az megfelel a rá vonatkozó, e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusban meghatározott, az élelmiszer-biztonságra vonatkozó követelményektől eltérő előírásoknak, valamint az előállító 22. § (2) bekezdése szerinti írásos dokumentációjában feltüntetett jellemzőknek;

21. *élelmiszerlánc*: azon folyamatok összessége, melyek szereplői közvetlen vagy közvetett hatással vannak az élelmiszerre a talajvédelem, agrár-környezetvédelem, növénytermesztés, növény-egészségügy, növényvédelem, az engedélyköteles termék és az állatgyógyászati termék előállítása, forgalomba hozatala és felhasználása, az élelmiszer- és takarmány-előállítás, szállítás, tárolás és forgalomba hozatal, felhasználás, az állat tartása, szállítása, forgalomba hozatala, az állat-egészségügy, a növényi és állati eredetű melléktermék kezelés, tárolás, szállítás, forgalomba hozatal és felhasználás során;

22. *élelmiszerlánc-esemény*: az élelmiszerláncban bekövetkező olyan e törvény hatálya alá tartozó esemény, mely az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatósági intézkedését teszi szükségessé;

23. *elsődleges termelés*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikk 17. pontja szerinti meghatározás,

24. *engedélyköteles termék*: a növényvédő szer, növényvédőszer-hatóanyag, -adalékanyag, -segédanyag, a növényvédelmi hatású termék, a növényvédelmi célú eszköz és anyag (a műszerek kivételével), valamint a termésnövelő anyag (kivéve a 2003/2003/EK rendelet szerinti EK-műtrágya), engedélyköteles továbbá az alkalmazás célja szerint ezekre visszavezethető egyéb termék, amelynek forgalomba hozatala és felhasználása engedélyhez kötött;

25. *feldolgozás*: a 852/2004/EK rendelet 2. cikkének m) pontja szerinti fogalom;

26. *feldolgozatlan termékek*: a 852/2004/EK rendelet 2. cikkének n) pontja szerinti fogalom;

27. *feldolgozott termék*: a 852/2004/EK rendelet 2. cikkének o) pontja szerinti fogalom;

28. *felhasználó*: a végső fogyasztó, valamint az élelmiszert tevékenységéhez felhasználó élelmiszer-vállalkozás;

29. ³⁸⁰*forgalomba hozatal*: az élelmiszerek vagy takarmányok tekintetében a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 8. pontja szerinti fogalom, egyéb esetben a termék készentartása eladás céljára, beleértve az eladásra való felkínálását vagy

ingyenes vagy ellenérték fejében történő átadásának bármely egyéb formáját, valamint az eladását, forgalmazását vagy átadásának egyéb módját;

30.³⁸¹ *földhasználó*: földdel rendelkezik, illetve azt használja, vagy a föld hasznosítására kötelezett, vagy olyan dologgal (eszközzel, berendezéssel, tárggyal) rendelkezik, illetve azt használja, amelyben növény fenntartható;

30/A.³⁸² *géntechnológiával módosított szervezet*: a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény 2. §-ának b) pontja szerinti fogalom;

30/B.³⁸³ *gyógynövény termék*: olyan vadon termett vagy termesztett – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott – növény vagy növény feldolgozásával előállított – külön jogszabály szerint gyógyszernek nem minősülő – előnyös élettani hatással rendelkező termék, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el;

31. *gyógyszeres takarmány*: olyan takarmány, amely az állatgyógyászati készítményekre vonatkozó jogszabályokban meghatározott anyagot is tartalmaz;

32. *harmadik ország*: az Európai Unión kívüli ország;

33.³⁸⁴ *import*: áru harmadik országból Magyarország területére forgalomba hozatal céljából történő beszállítása;

34. *integrált növényvédelem*: biológiai, biotechnológiai, kémiai, termesztési vagy növénynemesítési intézkedések ésszerű alkalmazása, amelyek során a kémiai növényvédő szerek használata arra a szorosán vett legalacsonyabb értékre korlátozódik, amely a károsító populációnak egy gazdaságilag elfogadhatatlan kárt vagy veszteséget okozó szint alatt való tartásához szükséges;

34/A.³⁸⁵ *integrált gazdálkodás*: olyan komplex növénytermesztési technológia, amely a növénytermesztéshez közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó minden munkafolyamatot úgy foglal rendszerbe, hogy az egyes munkafolyamatok növényvédelmi hatásait veszi alapul, és ezzel a lehető legmagasabb fokon valósítja meg az integrált növényvédelem követelményeit a környezetvédelmi szempontok maximális figyelembevételével;

35. *ivóvíz*: a 852/2004/EK rendelet 2. cikkének g) pontja szerinti fogalom;

36. *járványos állatbetegség*: állatról állatra terjedő fertőző állatbetegség;

37. *károsító*: növényre vagy növényi termékre káros növény-, állat- vagy kórokozó faj, törzs vagy biotípus;

38. *kockázat*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 9. pontja szerinti fogalom;

39. *kötelező védekezés*: az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt állami, közérdekű vagy termelői védekezés;

39/A.³⁸⁶ *közös ügyfél törzsadat-kezelő rendszer*: a 38/A. § (2) bekezdése a) pontja aa) alpontja szerinti, az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság által működtetett ügyfélnyilvántartási rendszer és a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény szerinti Egységes Mezőgazdasági és Ügyfél-nyilvántartási Rendszer összekapcsolásával kialakított ügyfél törzsadat-kezelő rendszer, melynek célja, hogy az ügyfelek

egyidejűleg egyértelműen azonosíthatóak legyenek mind a támogatási szerv, mind az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság számára.

40. *laboratórium*: az élelmiszerlánc bármely szakaszában fizikai, kémiai, biológiai komponensek, radioaktív szennyezők vizsgálatát, így különösen analitikai, virológiai, szerológiai, géntechnológiával módosított szervezet, mikrobiológiai, mikológiai, entomológiai, károsító-diagnosztikai, toxikológiai vagy radiológiai vizsgálatot, továbbá egyéb, az élelmiszerek és takarmányok biztonságosságát, illetve az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó minőségi előírásoknak való megfelelését ellenőrző vizsgálatot végző laboratórium;

41. ³⁸⁷*szolgáltató állatorvos*: a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló törvény szerinti állat-egészségügyi szolgáltató tevékenység végzésére jogosult állatorvos;

42. *monitoring*: az élelmiszerlánc felügyelete során végzett tervezett, kockázatbecslésen alapuló, folyamatos, ellenőrző, országos laboratóriumi vizsgálat-program;

43. *növény*: növény-egészségügyi vonatkozásban az élő növény és a növény meghatározott élő részei (beleértve a friss gyümölcsöt és a magvakat), így különösen:

- a) a termés botanikai értelemben, a gyorsfagyasztással tartósítottak kivételével;
- b) a zöldség, a gyorsfagyasztással tartósítottak kivételével;
- c) a gumó, hagyma, hagymagumó, gyöktörzs;
- d) a vágott virág;
- e) a leveles ág;
- f) a leveleit megtartó kivágott fa;
- g) a levél, levélzet;
- h) a növényi szövettenyészet;
- i) az élő pollen;
- j) a szemzőhajtás, dugvány, nemesoltvány;
- k) a vetőmag botanikai értelemben, a nem elvetésre szántak kivételével; valamint
- l) bármely más növényi rész, amelyet az Európai Bizottság a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről szóló, az Európai Tanács 2000. május 8-i 2000/29/EK irányelve (a továbbiakban: 2000/29/EK irányelv) 18. cikkének (2) bekezdésében hivatkozott eljárás szerint növénynek meghatároz;

44. *növény-egészségügyi zárlat*: zárlati károsító előfordulásának felszámolását, terjedésének megakadályozását szolgáló, védekezési vagy megsemmisítési célú növény-egészségügyi intézkedés;

45. *növény-egészségügyi bizonyítvány*: az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) keretében 1951. december 6-án létrehozott és 1952. április 3-án hatályba lépett Nemzetközi Növényvédelmi Egyezménynek a FAO-konferencia 1997. novemberi, huszonkilencedik ülészakán elfogadott, 2005. október 2-án hatályba lépett módosításaival egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló

2006. évi LXXV. törvényben meghatározott tartalmú, az ott meghatározott szabályok szerint kiállított, sorszámozott okirat annak igazolására, hogy a növényt, növényi terméket a vonatkozó előírások szerint megvizsgálták, és az megfelel a célország előírásainak;

46. *növényi károsítók járványos fellépése*: gazdaságilag veszélyes mértékű károsító-felzaporodás, amely a növényállomány vagy növényi termék megóvása érdekében a hatóság által elrendelt növényvédelmi eljárás alkalmazását teszi szükségessé;

47. *növényi termék*: a feldolgozatlan vagy egyszerű előkészítésen (például őrlés, szárítás vagy préselés) átesett növény, a 43. pontban meghatározott növények kivételével;

47/A.³⁸⁸ *növényorvos*: külön jogszabály szerinti felsőfokú növényvédelmi képesítéssel rendelkező személy;

48. *növényvédelmi korlátozás*: szállítási, forgalomba hozatali, felhasználási tilalmi intézkedés, melyet

a) növényben, növényi termékben a megengedettnél magasabb növényvédőszermaradék-tartalom, vagy az arra irányuló gyanú tisztázása idejére,

b) engedélyköteles termék engedélytől eltérő jellemzője, vagy az arra irányuló gyanú tisztázása idejére,

c) engedélyköteles termék jogellenes forgalomba hozatalának megszüntetéséig,

d) zárlati károsító előfordulás, vagy az arra irányuló gyanú tisztázása idejére, valamint

e) e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint ellenőrzés-köteles szaporító és ültetési anyag esetében

hoznak;

49.³⁸⁹ *növényvédelmi hatású termék, növényvédelmi célú eszköz és anyag*: a károsítók elleni védekezés megalapozásához szükséges műszer, eszköz, a növényvédelmi előrejelzéshez használt műszer és csapda, a kifejezetten a károsítókat csalogató, riasztó, ölő, fizikai hatáson alapuló eszköz, illetve a károsító riasztására, csalogatására, biológiájának, viselkedésének, szaporodásának, életfolyamatainak gátlására, módosítására szolgáló készítmény, továbbá olyan növényvédelemmel kapcsolatos termék, amely nem minősül növényvédő szernek, illetve növényvédőszer-hatóanyagnak;

50.³⁹⁰ *növényvédő szer*: 1107/2009/EK rendelet 2. cikk 1. bekezdése szerinti fogalom;

51.³⁹¹ *növényvédőszer-hatóanyag*: 1107/2009/EK rendelet 2. cikk 2. bekezdése szerinti fogalom;

52. *nyomon követhetőség*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 15. pontja szerinti fogalom;

53.³⁹² *ökológiai termelés*: az Öko EK rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott fogalom szerinti tevékenység;

54.³⁹³ *rendkívüli élelmiszerlánc-esemény*: a lakosság széles körét érintő, az emberek életét, egészségét veszélyeztető élelmiszer-biztonsági jogsértés megállapítása vagy gyanúja annak kizárásáig, továbbá a nagy nemzetgazdasági

kárral fenyegető vagy közegészségügyileg veszélyes állatbetegségek megállapítása vagy gyanúja annak kizárásáig, növényi károsítók okozta járvány, valamint a gazdasági haszonállat-állomány széles körét érintő, az állatok egészségét veszélyeztető takarmánybiztonsági jogsértés megállapítása vagy gyanúja annak kizárásáig;

55. *takarmány*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 4. pontja szerinti fogalom;

56. *takarmány-adalékanyag*: a takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2005. január 12-i 183/2005/EK rendelete (a továbbiakban: 183/2005/EK rendelet) I. fejezet 3. cikkének c) pontja szerinti fogalom;

57. *takarmányhigiénia*: a 183/2005/EK rendelet I. fejezet 3. cikkének a) pontja szerinti fogalom;

58. *takarmány-vállalkozás*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 5. pontja szerinti fogalom;

59. *takarmány-vállalkozási létesítmény*: a 183/2005/EK rendelet I. fejezet 3. cikkének d) pontja szerinti fogalom;

60. *takarmány-vállalkozó*: a 178/2002/EK rendelet 3. cikkének 6. pontja szerinti fogalom;

61. *takarmányjog*: a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 882/2004/EK rendelete 2. cikkének 3. pontja szerinti fogalom;

61/A.³⁹⁴ *tanúsítvány*: e törvény hatálya alá tartozó termék meghatározott minőségét, minősítését vagy egyéb jellemzőjét tanúsító, más terméktől megkülönböztető megjelölés vagy írásbeli igazolás;

62. *takarmányok nemkívánatos anyagai*: bármely olyan anyag vagy termék – a kórokozók kivételével –, amely jelen van a takarmányozásra szánt termékben, illetve annak felületén, és amely az állati vagy az emberi egészségre, illetve a környezetre veszélyt jelenthet, vagy az állat termelőképességére káros hatást fejthet ki;

63. *termelő*: aki növényt termeszt, növényt, növényi terméket hasznosít (beleértve a legeltetést is), feldolgoz, forgalomba hoz, tárol, szállít vagy felhasznál;

64. *természnövelő anyag*: a növények tápanyagellátását szolgáló vagy a talajok tápanyag-szolgáltató képességét, termőképességét befolyásoló (kivéve a víz, a szén-dioxid és az adalékanyag nélküli, kezeletlen istállótrágya), természetes eredetű vagy fizikai, kémiai, biológiai, illetve egyéb mesterséges úton előállított anyagok, valamint ezek kereskedelmi céllal összeállított kombinációja;

65. *termesztőközeg*: olyan földek, földkeverékek és egyéb közegek szilárd vagy folyékony halmazállapotban, amelyek a növények számára gyökerezési közegként és élettérként szolgálnak;

66. *tiltott anyagok*: olyan anyagok, amelyeket takarmány vagy élelmiszer nem tartalmazhat az állatok, illetve az ember egészségének vagy a környezet veszélyeztetése vagy károsítása miatt;

67. *új élelmiszer*: az új élelmiszerekről és az új élelmiszer-összetevőkről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 1997. január 27-i 258/97/EK rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott fogalom;

68. *új takarmány*: sem határozott, sem határozatlan időtartamra szóló engedéllyel nem rendelkező, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, illetve az Európai Unió kötelező jogi aktusában foglaltak szerint engedélyköteles takarmány;

69. *védett zóna*: az Európai Unió olyan területe, amely a 2000/29/EK irányelv 18. cikkében foglalt eljárás szerint elismerést kapott, figyelemmel arra, hogy

a) az Európai Unió tagállamaiban (a továbbiakban: tagállamok) előforduló károsító nem honos vagy nem telepedett meg annak ellenére, hogy számára adottak a megtelepedéshez szükséges ökológiai feltételek, vagy

b) fennáll a veszélye annak, hogy kedvező ökológiai feltételek esetén egyes károsító szervezetek bizonyos termékekben megtelepednek, annak ellenére, hogy ezek a károsítók nem honosak vagy még nem telepedtek meg az Európai Unió területén;

70. *végző fogyasztó*: a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének 18. pontjában meghatározott fogalom;

70/A.³⁹⁵ *vendéglátó-ipari létesítmény*: olyan, a kereskedelemről szóló törvény szerinti üzlet, amelyben a kereskedelemről szóló törvény szerinti vendéglátás keretében vendéglátó-ipari termék forgalmazása zajlik;

71.³⁹⁶ *vendéglátó-ipari termék*: olyan étel, ital (az ivóvíz kivételével), cukrászati, hidegkonyhai készítmény, amelyet az előállítás helyén, ideiglenes árusítóhelyen, tálalókonyhán vagy házhoz szállítva értékesítenek a végző fogyasztó vagy egyéb jogszabályban megadott korlátok szerint kiskereskedelmi létesítmény számára;

72. *vizsgálatköteles áru*: olyan növény, növényi termék, tárolóhely, csomagolóanyag, szállítóeszköz, tárolóeszköz, talaj és bármely egyéb szerkezet, eszköz vagy anyag, amelyben a károsító megtelepedhet, illetve a károsító terjedését elősegítheti, emiatt növény-egészségügyi intézkedés lehet szükséges;

73. *vizsgálatköteles nem zárlati károsító*: azon nem zárlati károsító, amelynek jelenléte a telepítésre szánt növényekben gazdaságilag elfogadhatatlan mértékben kedvezőtlenül befolyásolja e növények tervezett felhasználását, és amely ennek megfelelően vizsgálatköteles az importáló ország területén;

74. *zárlat*: személy, állat, állati eredetű termék, állati eredetű melléktermék, jármű, egyéb fertőzőközvetítő anyag mozgásának, mozgásának, illetve szállításának hatósági korlátozása állatbetegség terjedésének megakadályozása érdekében;

75. *zárlati károsító*: potenciális gazdasági jelentőségű károsító, amely a veszélyeztetett területen még nem fordul elő, vagy előfordul, de nem terjedt el, és hatósági határozat alapján védekezést folytatnak ellene;

76.³⁹⁷ *termelői szerveződés*: a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet 122. cikkének a) pont (iii) pontjában meghatározott, valamint a 122. cikk b) és c) pontjában foglaltak szerint létrejött, és a 125. b, 125. c, és 125. e,

cikkében meghatározott feltételekkel elismert szervezet, továbbá az agrárpolitikáért felelős miniszter által jogerősen elismert termelői csoport.

---

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2008. június 9-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2008. június 28.

² Az 1. § e) pontja a 2013: CCXII. törvény 139. § a) pontja szerint módosított szöveg.

³ Az 1. § g) pontját a 2012: XVIII. törvény 1. §-a iktatta be.

⁴ A 2. § (1) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 54. § (12) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁵ A 2. § (2) bekezdés a) pontja a 2012: XVIII. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶ A 2. § (2) bekezdés c) pontja a 2012: XVIII. törvény 2. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷ A 2. § (2) bekezdés e) pontja a 2012: XVIII. törvény 2. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸ A 2. § (2) bekezdés f) pontja a 2013: CCL. törvény 128. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁹ A 2. § (2) bekezdés h) pontja a 2013: CCXII. törvény 139. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰ A 2. § (3) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § a) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹ A 4. § a) pontja a 2013: CCXII. törvény 139. § c) pontja szerint módosított szöveg.

¹² A 4. § b) pontja a 2013: CCL. törvény 99. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹³ A 4. § g) pontja a 2012: XVIII. törvény 3. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁴ A 4. § l) pontja a 2013: CCL. törvény 128. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁵ A 4. § m) pontját a 2012: XVIII. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be.

¹⁶ A 4. § n) pontját a 2012: XVIII. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be.

¹⁷ A 4. § o) pontját a 2012: XVIII. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be.

¹⁸ A 4. § p) pontját a 2012: XVIII. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be.

¹⁹ A 4. § q) pontját a 2013: CCL. törvény 99. § (2) bekezdése iktatta be.

²⁰ A 4. § r) pontját a 2013: CCL. törvény 99. § (2) bekezdése iktatta be.

²¹ Az 5. § (1) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § b) pontja szerint módosított szöveg.

²² Az 5. § (6) bekezdése a 2009: LVI. törvény 403. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²³ Az 5. § (7) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

²⁴ A 6. § (6) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 5. §-a iktatta be.

²⁵ A 8/A. §-t a 2009: XXVIII. törvény 16. § (1) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁶ A 8/A. § (4) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 6. §-a iktatta be.

²⁷ A 8/B. §-t a 2010: IX. törvény 1. §-a iktatta be. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

²⁸ A 8/B. § (1) bekezdése a 2011: CCI. törvény 329. §-a szerint módosított szöveg.

²⁹ A 10. § (2)–(4) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 15. § a) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁰ A 10. § (5) bekezdése a 2015: XLVI. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

³¹ A 10/A. §-t a 2009: XXVIII. törvény 16. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³² A 12. § (1) bekezdése a 2013: CCL. törvény 100. §-ával megállapított szöveg.

³³ A 13. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § c) pontja szerint módosított szöveg.

³⁴ A 14. § (2a) bekezdését a 2013: CCL. törvény 101. § (1) bekezdése iktatta be.

³⁵ A 14. § (3) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § d) pontja szerint módosított szöveg.

³⁶ A 14. § (4) bekezdése a 2015: XLVI. törvény 14. § a) és b) pontja szerint módosított szöveg.

³⁷ A 14. § (6) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 15. § b) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁸ A 14. § (10) bekezdését a 2013: CCL. törvény 101. § (2) bekezdése iktatta be.

³⁹ A 14. § (11) bekezdését a 2013: CCL. törvény 101. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁰ A 14/A. §-t a 2012: XVIII. törvény 7. §-a iktatta be.

⁴¹ A 14/A. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 102. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴² A 14/A. § (3) bekezdését a 2013: CCL. törvény 102. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴³ A 14/A. § (4) bekezdését a 2013: CCL. törvény 102. § (3) bekezdése iktatta be.

⁴⁴ A 15. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 103. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁵ A 15. § (5) bekezdése a 2013: CCL. törvény 103. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁶ A 16. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁷ A 16. § (3) bekezdését a 2010: IX. törvény 2. §-a iktatta be, szövege a 2011: CXII. törvény 83. § (25) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁴⁸ A 17. § (1) bekezdés c) pontja a 2013: CCL. törvény 128. § e) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁹ A 17. § (3) bekezdés b) pontja a 2013: CCXII. törvény 139. § d) pontja szerint módosított szöveg.

⁵⁰ A 17. § (8) bekezdését a 2013: CCL. törvény 104. §-a iktatta be.

[51](#) A 18. § (1) bekezdés b) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

[52](#) A 18. § (1) bekezdés c) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

[53](#) A 18. § (1) bekezdés f) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés b) és c) pontja szerint módosított szöveg.

[54](#) A 18. § (1) bekezdés h) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.

[55](#) A 18. § (1) bekezdés i) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.

[56](#) A 19. § (2) bekezdés a) pontja a 2013: CXXVIII. törvény 23. §-a szerint módosított szöveg.

[57](#) A 19. § (2) bekezdés b) pontja a 2013: CXXVIII. törvény 23. §-a szerint módosított szöveg.

[58](#) A 20. § (1) bekezdése a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg.

[59](#) A 20. § (2) bekezdése a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

[60](#) A 20. § (3) bekezdése a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

[61](#) A 22. § (1) bekezdés a) pontja a 2015: XLVI. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

[62](#) A 23. § (1) bekezdése a 2010: IX. törvény 3. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[63](#) A 23. § (2) bekezdése a 2010: IX. törvény 3. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[64](#) A 23. § (3) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 9. §-ával megállapított szöveg.

[65](#) A 23. § (4) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § f) pontja szerint módosított szöveg.

[66](#) A 23/A. §-t megelőző alcímet a 2009: LVI. törvény 401. § (1) bekezdése iktatta be.

[67](#) A 23/A. §-t a 2009: LVI. törvény 401. § (1) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[68](#) A 23/A. § (1) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[69](#) A 24. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: XVIII. törvény 34. § c) pontja szerint módosított szöveg.

[70](#) A 24. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

⁷¹ A 25. § (2) bekezdését a 2009: LVI. törvény 403. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷² A 25. § (3) bekezdése a 2015: XLVI. törvény 14. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁷³ A 25. § (4) bekezdés második és harmadik mondatát a 2009: LVI. törvény 403. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁴ A 26. § (1) bekezdés d) pontja a 2012: XVIII. törvény 34. § d) pontja szerint módosított szöveg.

⁷⁵ A 27. § (1) bekezdés c) pontját a 2012: XVIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷⁶ A 27. § (1) bekezdés e) pontját a 2011: CLXVI. törvény 69. § (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁷ A 27. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § e) pontja, a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

⁷⁸ A 27. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 402. §-a, a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

⁷⁹ Lásd a 2004: CXL. törvényt.

⁸⁰ A 27. § (4) bekezdése a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

⁸¹ A 27. § (5) bekezdését a 2009: XXVIII. törvény 16. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés a) pontja, a 2013: CCL. törvény 128. § h) pontja szerint módosított szöveg.

⁸² A 27. § (5a) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 3. §-a iktatta be.

⁸³ A 27. § (6) bekezdését a 2009: CXXXIII. törvény 12. § (7) bekezdése iktatta be, alkalmazására lásd e módosító törvény 14. § (1) bekezdését.

⁸⁴ Lásd a 2009: CXXXIII. törvényt.

⁸⁵ A 28. § c) pontja a 2011: CXLI. törvény 75. §-a szerint módosított szöveg.

⁸⁶ A 28. § k) pontját a 2011: CLXVI. törvény 69. § (2) bekezdése iktatta be.

⁸⁷ A 28. § l) pontját a 2012: XVIII. törvény 10. §-a iktatta be.

⁸⁸ A 29. § a 2012: XVIII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁹ A 30. §-t megelőző alcím a 2013: CCL. törvény 105. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁰ A 30. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 106. §-ával megállapított szöveg.

⁹¹ A 31. §-t és az azt megelőző alcímet a 2012: XVIII. törvény 46. § (1) bekezdés c) pontja hatályon kívül helyezte, a 31. §-t újonnan a 2013: CCL. törvény 107. §-a iktatta be.

⁹² A 32. § (1) bekezdés b) pontja a 2010: IX. törvény 4. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[93](#) A 32. § (1) bekezdés g) pontja a 2012: XVIII. törvény 12. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[94](#) A 32. § (1) bekezdés h) pontja a 2012: XVIII. törvény 12. § (1) bekezdésével megállapított, a 2013: CCL. törvény 128. § i) pontja szerint módosított szöveg.

[95](#) A 32. § (1) bekezdés i) pontja a 2012: XVIII. törvény 12. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[96](#) A 32. § (1) bekezdés j) pontja a 2012: XVIII. törvény 12. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[97](#) A 32. § (1) bekezdés n) pontját a 2012: XVIII. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.

[98](#) A 32. § (1) bekezdés o) pontját a 2012: XVIII. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.

[99](#) A 32. § (1) bekezdés p) pontját a 2012: XVIII. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.

[100](#) A 32. § (1) bekezdés q) pontját a 2012: XVIII. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.

[101](#) A 32. § (1) bekezdés r) pontját a 2012: XVIII. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.

[102](#) A 32. § (1) bekezdés s) pontját a 2013: CCL. törvény 108. §-a iktatta be.

[103](#) A 32. § (1) bekezdés t) pontját a 2015: XLVI. törvény 4. §-a iktatta be.

[104](#) A 32. § (1) bekezdés u) pontját a 2015: XLVI. törvény 4. §-a iktatta be.

[105](#) A 32. § (5) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 12. § (3) bekezdése iktatta be.

[106](#) A 33. § d) pontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[107](#) A 33. § e) pontját a 2013: CCL. törvény 109. §-a iktatta be.

[108](#) A 34. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 2012: XVIII. törvény 34. § f) pontja szerint módosított szöveg.

[109](#) A 34. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: XVIII. törvény 13. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[110](#) A 34. § (1) bekezdés d) pontja a 2012: XVIII. törvény 13. § (2) bekezdésével megállapított, a 2013: CCL. törvény 128. § j) pontja szerint módosított szöveg.

[111](#) A 34. § (1) bekezdés f) pontja a 2010: IX. törvény 12. § (5) bekezdése szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[112](#) A 34. § (1) bekezdés g) pontja a 2010: IX. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[113](#) A 34. § (1) bekezdés h) pontja a 2010: IX. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[114](#) A 34. § (1) bekezdés i) pontja a 2010: IX. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[115](#) A 34. § (2) bekezdés a) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés g) pontja szerint módosított szöveg.

[116](#) A 34. § (2) bekezdés f) pontja a 2012: XVIII. törvény 13. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[117](#) A 34. § (2) bekezdés h) pontja a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[118](#) A 35. § (1) bekezdése a 2010: IX. törvény 6. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[119](#) A 35. § (2) bekezdése a 2010: IX. törvény 6. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[120](#) A 35. § (3) bekezdés e) pontja a 2012: XVIII. törvény 34. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[121](#) A 35. § (4) bekezdés d) pontját a 2012: XVIII. törvény 14. §-a iktatta be.

[122](#) A 35. § (4) bekezdés e) pontját a 2012: XVIII. törvény 14. §-a iktatta be.

[123](#) A 35. § (4) bekezdés f) pontját a 2012: XVIII. törvény 14. §-a iktatta be.

[124](#) A 35. § (5) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 5. §-a iktatta be.

[125](#) A 35. § (6) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 5. §-a iktatta be.

[126](#) A 35/A. §-t a 2009: XXVIII. törvény 16. § (4) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[127](#) A 37. § (1) bekezdés d) pontja a 2013: CCL. törvény 110. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[128](#) A 37. § (2) bekezdés b) pontja a 2013: CCL. törvény 110. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[129](#) A 37. § (3) bekezdés d) pontja a 2013: CCXII. törvény 139. § e) pontja szerint módosított szöveg.

[130](#) A 38. § (1) bekezdésének a 2011: CXII. törvény 83. § (25) bekezdésével elrendelt módosítása, amely szerint az „A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény” szövegrésze helyébe az „Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény” szöveg lép, nem vezethető át.

[131](#) A 38. § (1) bekezdés k) pontja a 2010: IX. törvény 12. § (5) bekezdése szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[132](#) A 38. § (1) bekezdés l) pontja a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[133](#) A 38. § (1) bekezdés m) pontja a 2013: CCL. törvény 111. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[134](#) A 38. § (1) bekezdés o) pontja a 2010: IX. törvény 7. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[135](#) A 38. § (1) bekezdésének r) pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (5) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[136](#) A 38. § (1) bekezdésének s) pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (5) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[137](#) A 38. § (1) bekezdés t) pontját a 2012: XVIII. törvény 15. § (1) bekezdése iktatta be.

[138](#) A 38. § (1) bekezdés u) pontját a 2013: CCL. törvény 111. § (2) bekezdése iktatta be.

[139](#) A 38. § (1) bekezdés v) pontját a 2013: CCL. törvény 111. § (2) bekezdése iktatta be.

[140](#) A 38. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 15. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[141](#) A 38. § (2) bekezdés c) pont ca) alpontja a 2013: CCL. törvény 128. § k) pontja szerint módosított szöveg.

[142](#) A 38. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[143](#) A 38. § (2a) bekezdését a 2013: LXXXIV. törvény 70. § (1) bekezdése iktatta be.

[144](#) A 38. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 402. §-a, a 2013: CCL. törvény 128. § l) pontja szerint módosított szöveg.

[145](#) A 38. § (4) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 15. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[146](#) A 38. § (6) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 15. § (4) bekezdése iktatta be.

[147](#) A 38. § (7) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 15. § (4) bekezdése iktatta be, szövege a 2014: LXXIV. törvény 388. §-ával megállapított szöveg.

[148](#) A 38/A. §-t megelőző alcímet a 2012: XVIII. törvény 16. § (1) bekezdése iktatta be.

[149](#) A 38/A. §-t a 2012: XVIII. törvény 16. § (1) bekezdése iktatta be.

[150](#) A 38/A. § (1a) bekezdését a 2013: LXXXIV. törvény 70. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2015: XLVI. törvény 6. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[151](#) A 38/A. § (2) bekezdése a 2015: XLVI. törvény 6. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

- [152](#) A 38/A. § (3) bekezdés b) pontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- [153](#) A 38/A. § (3a) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.
- [154](#) A 38/A. § (4) bekezdés f) pontját a 2013: CCL. törvény 129. § a) pontja hatályon kívül helyezte.
- [155](#) A 38/A. § (4a) bekezdését a 2013: CCL. törvény 112. § (2) bekezdése iktatta be.
- [156](#) A 38/A. § (7) bekezdése a 2014: LXXIV. törvény 389. §-ával megállapított szöveg.
- [157](#) A 38/A. § (9) bekezdését a 2013: CCL. törvény 112. § (3) bekezdése iktatta be.
- [158](#) A 38/B. §-t a 2012: XVIII. törvény 16. § (1) bekezdése iktatta be.
- [159](#) A 38/B. § (1) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 16. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [160](#) A 38/B. § (1) bekezdés a) pontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.
- [161](#) A 38/B. § (2) bekezdése a 2015: XLVI. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.
- [162](#) A 38/B. § (6) bekezdés a) pont ab) alpontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.
- [163](#) A 38/C. §-t a 2013: CCL. törvény 113. §-a iktatta be.
- [164](#) A 38/D. §-t megelőző alcímet a 2013: CCL. törvény 114. §-a iktatta be.
- [165](#) A 38/C. §-t a 2013: CCL. törvény 114. §-a iktatta be.
- [166](#) A 38/D. § (5) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 8. §-a iktatta be.
- [167](#) A 38/D. § (6) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 8. §-a iktatta be.
- [168](#) A 39. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 401. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [169](#) A 39. § (2) bekezdése a 2010: CLII. törvény 2. § (83) bekezdése szerint módosított szöveg. E módosító törvény 6. §-a alapján a 2011. január 1-jét követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [170](#) A 39. § (4) bekezdés d) pontja a 2009: LVI. törvény 402. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [171](#) A 39. § (4) bekezdésének n) pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (6) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- [172](#) A 39. § (4) bekezdésének o) pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (6) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- [173](#) A 40. § (1) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 18. §-ával megállapított szöveg.
- [174](#) A 40. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 18. §-ával megállapított szöveg.
- [175](#) A 40. § (3) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § m) pontja szerint módosított szöveg.

[176](#) A 40. § (4) bekezdése a 2010: CLII. törvény 2. § (83) bekezdése szerint módosított szöveg. E módosító törvény 6. §-a alapján a 2011. január 1-jét követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[177](#) A 40. § (5) bekezdése a 2010: IX. törvény 8. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[178](#) A 40. § (6) bekezdését a 2013: CCL. törvény 115. §-a iktatta be.

[179](#) A 42. § (1) bekezdés e) pontját a 2015: XLVI. törvény 9. §-a iktatta be.

[180](#) A 42. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § h) pontja szerint módosított szöveg.

[181](#) A 42. § (4) bekezdés nyitó szövegrésze a 2012: XVIII. törvény 34. § i) pontja szerint módosított szöveg, záró szövegrésze a 2009: XXVIII. törvény 17. § (7) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

[182](#) A 43. §-a a 2009: LVI. törvény 403. §-a, a 2013: CCL. törvény 128. § n) pontja szerint módosított szöveg.

[183](#) A 44. § (1) bekezdés c) pontja a 2009: LVI. törvény 403. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[184](#) A 44. § (1) bekezdés g) pontja a 2012: XVIII. törvény 19. §-ával megállapított szöveg.

[185](#) A 44. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 402. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[186](#) A 45. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § j) pontja szerint módosított szöveg.

[187](#) A 45. § (3) bekezdése a 2010: CLII. törvény 2. § (83) bekezdése szerint módosított szöveg. E módosító törvény 6. §-a alapján a 2011. január 1-jét követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[188](#) A 45. § (5) bekezdését a 2009: LVI. törvény 403. §-a hatályon kívül helyezte, újonnan a 2013: XXXV. törvény 20. §-a iktatta be.

[189](#) A 46. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 401. § (4) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[190](#) A 46. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 116. §-ával megállapított szöveg.

[191](#) A 46. § (3) bekezdését a 2013: CCL. törvény 129. § b) pontja hatályon kívül helyezte.

[192](#) A 47/A. §-t megelőző alcímet a 2011: CLXVI. törvény 69. § (3) bekezdése iktatta be.

[193](#) A 47/A. §-t a 2011: CLXVI. törvény 69. § (3) bekezdése iktatta be.

[194](#) A 47/A. § (1) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 20. §-ával megállapított szöveg.

[195](#) A 47/A. § (5) bekezdését a 2015: XLVI. törvény 10. §-a iktatta be.

[196](#) A 47/B. §-t megelőző alcímet a 2011: CLXVI. törvény 69. § (3) bekezdése iktatta be.

[197](#) A 47/B. §-t a 2011: CLXVI. törvény 69. § (3) bekezdése iktatta be.

[198](#) A 47/B. § (2) bekezdés nyitó szövegrésze a 2013: CCLII. törvény 54. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.

[199](#) A 47/B. § (3) bekezdése a 2015: XLVI. törvény 11. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[200](#) A 47/B. § (3a) bekezdését a 2014: LXXIV. törvény 390. § (2) bekezdése iktatta be, nyitó szövegrésze a 2015: XLVI. törvény 11. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[201](#) A 47/B. § (5) bekezdés nyitó szövegrésze a 2013: CCL. törvény 128. § o) pontja szerint módosított szöveg.

[202](#) A 47/B. § (6) bekezdése a 2014: LXXIV. törvény 390. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[203](#) A 47/B. § (7) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 21. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[204](#) A 47/B. § (8) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 21. § (1) bekezdésével megállapított, a 2015: XLVI. törvény 15. § c) pontja szerint módosított szöveg.

[205](#) A 47/B. § (9) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § k) pontja szerint módosított szöveg.

[206](#) A 47/B. § (10) bekezdése a 2014: LXXIV. törvény 390. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[207](#) A 47/B. § (11) bekezdése a 2014: LXXIV. törvény 390. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[208](#) A 47/B. § (12) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 21. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[209](#) A 47/B. § (13) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 21. § (4) bekezdése iktatta be.

[210](#) A 47/B. § (14) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 21. § (4) bekezdése iktatta be.

[211](#) A 47/C. §-t megelőző alcímet a 2011: CLXVI. törvény 69. § (3) bekezdése iktatta be.

[212](#) A 47/C. §-t a 2011: CLXVI. törvény 69. § (3) bekezdése iktatta be.

[213](#) A 48. § (1) bekezdés i) pontja a 2013: CCL. törvény 118. §-ával megállapított szöveg.

[214](#) Az 50. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 403. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[215](#) Az 50. § (5) bekezdése a 2013: CCL. törvény 119. §-ával megállapított szöveg.

[216](#) Az 50. § (6) bekezdése a 2009: LVI. törvény 403. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[217](#) Az 51. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 402. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[218](#) Az 51. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 402. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[219](#) Az 51. § (3) bekezdés e) pontja a 2010: IX. törvény 9. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[220](#) Az 51. § (3) bekezdés f) pontja a 2010: IX. törvény 9. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[221](#) Az 51. § (3) bekezdés q) pontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.

[222](#) Az 51. § (3) bekezdés r) pontja a 2012: XVIII. törvény 22. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[223](#) Az 51. § (3) bekezdés s) pontját a 2012: XVIII. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be.

[224](#) Az 51. § (3) bekezdés t) pontját a 2012: XVIII. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be.

[225](#) Az 51. § (3) bekezdés u) pontját a 2012: XVIII. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be.

[226](#) Az 52. § (2) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 23. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[227](#) Az 52. § (4) bekezdése a 2009: LVI. törvény 403. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[228](#) Az 53. § (1) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § l) pontja, a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

[229](#) Az 53. § (2) bekezdése a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

[230](#) Az 53. § (3) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § m) pontja, a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

[231](#) Az 53. § (4) bekezdését a 2013: CCL. törvény 120. §-a iktatta be.

[232](#) Az 55. § (1) bekezdés a) pontja a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[233](#) Az 55. § (1) bekezdés c) pontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (8) bekezdésével megállapított szöveg.

[234](#) Az 56. § (1) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 54. § (9) bekezdésével megállapított szöveg.

[235](#) Az 57. § g) pontja a 2012: XVIII. törvény 24. §-ával megállapított szöveg.

[236](#) Az 57. § s) pontja a 2013: CCL. törvény 121. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[237](#) Az 57. § t) pontját a 2013: CCL. törvény 121. § (2) bekezdése iktatta be.

[238](#) Az 59. § (1) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 25. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[239](#) Az 59. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § p) pontja szerint módosított szöveg.

[240](#) Az 59. § (3) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § q) pontja szerint módosított szöveg.

[241](#) Az 59. § (5) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 25. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[242](#) A 60. § (1) bekezdés b) pontja a 2013: CCL. törvény 128. § r) pontja szerint módosított szöveg.

[243](#) A 60. § (1) bekezdés c) pontja a 2012: XVIII. törvény 34. § o) pontja szerint módosított szöveg.

[244](#) A 60. § (1) bekezdés d) pontja a 2013: CCL. törvény 122. §-ával megállapított szöveg.

[245](#) A 60. § (1) bekezdés m) pontja a 2013: CCL. törvény 128. § s) pontja szerint módosított szöveg.

[246](#) A 60. § (1) bekezdés q) pontját a 2013: CCL. törvény 129. § c) pontja hatályon kívül helyezte.

[247](#) A 61. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § t) pontja szerint módosított szöveg.

[248](#) A 61. § (3) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 46. § (1) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.

[249](#) A 62. § (1) bekezdés g) pontját a 2012: XVIII. törvény 26. §-a iktatta be.

[250](#) A 62. § (2) bekezdése a 2013: CCL. törvény 128. § u) pontja, a 2015: XLVI. törvény 14. § d) pontja szerint módosított szöveg.

[251](#) A 62. § (3) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 27. §-ával megállapított szöveg.

[252](#) A 63. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja a 2013: CCXII. törvény 139. § f) pontja szerint módosított szöveg.

[253](#) A 63. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja a 2009: LVI. törvény 403. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[254](#) A 63. § (1) bekezdés a) pont ah) alpontja a 2012: XVIII. törvény 34. § p) pontja szerint módosított szöveg.

[255](#) A 63. § (1) bekezdés a) pont am) alpontja a 2013: CCL. törvény 128. § v) pontja szerint módosított szöveg.

[256](#) A 63. § (1) bekezdésének an) alpontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (7) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. július 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[257](#) A 63. § (1) bekezdésének ao) alpontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (7) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. július 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[258](#) A 63. § (1) bekezdés a) pont ap) alpontját a 2013: CCL. törvény 123. § (1) bekezdése iktatta be.

[259](#) A 63. § (1) bekezdés a) pont aq) alpontját a 2013: CCL. törvény 123. § (1) bekezdése iktatta be.

[260](#) A 63. § (1) bekezdésének e) pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (8) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CCL. törvény 123. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[261](#) A 63/A. §-t megelőző alcímet a 2012: XVIII. törvény 28. §-a iktatta be.

[262](#) A 63/A. §-t a 2012: XVIII. törvény 28. §-a iktatta be.

[263](#) A 64. § (1) bekezdése a 2012: XVIII. törvény 34. § q) pontja szerint módosított szöveg.

[264](#) A 64. § (3) bekezdését a 2011: CLXVI. törvény 84. § 47. pontja hatályon kívül helyezte.

[265](#) A 64. § (4) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 54. § (10) bekezdésével megállapított szöveg.

[266](#) A 64. § (5) bekezdése a 2009: LVI. törvény 403. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[267](#) A 64. § (6) bekezdése a 2011: CLXVI. törvény 69. § (4) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 84. § 47. pontjával elrendelt módosítás, amely szerint az „ , amely annak saját bevétele” szövegrész hatályát veszti, nem vezethető át.

[268](#) A 64. § (7) bekezdését a 2011: CLXVI. törvény 84. § 47. pontja hatályon kívül helyezte.

[269](#) A 70. § (1) bekezdése a 2011: CXII. törvény 83. § (25) bekezdése szerint módosított szöveg.

[270](#) A 71. § (4) bekezdés a) pontja a 2012: XVIII. törvény 29. § (1) bekezdésével megállapított, a 2013: CCL. törvény 128. § w) pontja szerint módosított szöveg.

[271](#) A 71. § (4) bekezdés c) pontja a 2013: CCL. törvény 128. § x) pontja szerint módosított szöveg.

[272](#) A 71. § (4) bekezdés d) pontját a 2013: CCL. törvény 124. §-a iktatta be.

[273](#) A 71. § (7) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 29. § (2) bekezdése iktatta be.

[274](#) Lásd a 328/2010. (XII. 27.) Korm. rendeletet, a 22/2012. (II. 29.) Korm. rendeletet.

[275](#) A 76. § (1) bekezdés b) pontját a 2012: XVIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja hatályon kívül helyezte.

[276](#) Lásd a 220/2008. (VIII. 30.) Korm. rendeletet.

[277](#) Lásd a 194/2008. (VII. 31.) Korm. rendeletet.

[278](#) A 76. § (1) bekezdés e) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

[279](#) Lásd a 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendeletet.

[280](#) Lásd a 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendeletet.

[281](#) A 76. § (1) bekezdés h) pontját a 2012: XVIII. törvény 30. § (1) bekezdése iktatta be.

[282](#) Lásd a 110/2013. (IV. 9.) Korm. rendeletet.

[283](#) A 76. § (1) bekezdés i) pontját a 2013: CCL. törvény 125. § (1) bekezdése iktatta be.

[284](#) A 76. § (1) bekezdés j) pontját a 2015: XLVI. törvény 12. § (1) bekezdése iktatta be.

[285](#) A 76. § (1) bekezdés k) pontját a 2015: XLVI. törvény 12. § (1) bekezdése iktatta be.

[286](#) A 76. § (2) bekezdés 1–2. pontját a 2015: XLVI. törvény 15. § d) pontja hatályon kívül helyezte.

[287](#) Lásd a 66/2010. (V. 12.) FVM rendeletet, a 3/2010. (VII. 5.) VM rendeletet, a 67/2011. (VII. 13.) VM rendeletet, a 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletet.

[288](#) Lásd a 74/2013. (VIII. 30.) VM rendeletet.

[289](#) Lásd a 152/2009. (XI. 12.) FVM rendeletet, a 67/2011. (VII. 13.) VM rendeletet.

[290](#) Lásd a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendeletet, a 66/2010. (V. 12.) FVM rendeletet.

[291](#) Lásd a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendeletet, a 66/2010. (V. 12.) FVM rendeletet, a 74/2013. (VII. 30.) VM rendeletet.

[292](#) A 76. § (2) bekezdés 10. pontja a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[293](#) Lásd a 66/2010. (V. 12.) FVM rendeletet.

[294](#) Lásd a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendeletet, a 66/2010. (V. 12.) FVM rendeletet.

[295](#) Lásd a 141/2011. (XII. 23.) VM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet.

[296](#) Lásd a 179/2009. (XII. 29.) FVM rendeletet, a 66/2010. (V. 12.) FVM rendeletet, a 141/2011. (XII. 23.) VM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet, a 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletet.

[297](#) Lásd a 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletet.

[298](#) Lásd a 179/2009. (XII. 29.) FVM rendeletet, a 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletet.

[299](#) Lásd a 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendeletet, a 164/2008. (XII. 20.) FVM rendeletet, a 30/2009. (III. 27.) FVM rendeletet, a 31/2009. (III. 27.) FVM rendeletet, a 163/2009. (XI. 27.) FVM rendeletet, a 179/2009. (XII. 29.) FVM rendeletet, a 3/2014. (I. 16.) VM rendeletet.

[300](#) Lásd a 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendeletet, a 182/2009. (XII. 30.) FVM rendeletet, a 87/2012. (VIII. 27.) VM rendeletet, a 21/2015. (IV. 30.) FM rendeletet.

[301](#) A 76. § (2) bekezdés 19. pontja a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[302](#) Lásd a 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendeletet, a 127/2008. (IX. 29.) FVM rendeletet, a 74/2013. (VII. 30.) VM rendeletet.

[303](#) A 76. § (2) bekezdés 20. pontja a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a

rendelkezést a 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[304](#) Lásd a 127/2008. (IX. 29.) FVM rendeletet, a 30/2009. (III. 27.) FVM rendeletet, a 31/2009. (III. 27.) FVM rendeletet, a 163/2009. (XI. 27.) FVM rendeletet, a 179/2009. (XII. 29.) FVM rendeletet, a 180/2009. (XII. 29.) FVM rendeletet, a 3/2014. (I. 16.) VM rendeletet.

[305](#) Lásd a 164/2008. (XII. 20.) FVM rendeletet, a 179/2009. (XII. 29.) FVM rendeletet, a 87/2012. (VIII. 27.) VM rendeletet, a 21/2015. (IV. 30.) FM rendeletet.

[306](#) Lásd a 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendeletet, a 3/2010. (VII. 5.) VM rendeletet.

[307](#) Lásd a 179/2009. (XII. 29.) FVM rendeletet, a 44/2010. (IV. 23.) FVM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet.

[308](#) A 76. § (2) bekezdés 24. pontja a 2010: IX. törvény 12. § (2) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 12. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2010. március 12. napját követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.

[309](#) Lásd a 128/2009. (X. 6.) FVM rendeletet, a 65/2012. (VII. 4.) VM rendeletet, a 94/2012. (VIII. 30.) VM rendeletet.

[310](#) Lásd a 127/2008. (IX. 29.) FVM rendeletet, a 44/2010. (IV. 23.) FVM rendeletet, az 52/2010. (IV. 30.) FVM rendeletet, az 57/2010. (V. 7.) FVM rendeletet, a 66/2010. (V. 12.) FVM rendeletet, a 3/2010. (VII. 5.) VM rendeletet, a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletet, a 47/2011. (V. 31.) VM rendeletet, a 67/2011. (VII. 13.) VM rendeletet, a 74/2012. (VII. 25.) VM rendeletet, a 36/2014. (XII. 17.) FM rendeletet.

[311](#) Lásd a 25/2010. (III. 19.) FVM rendeletet, a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletet.

[312](#) Lásd az 52/2010. (IV. 30.) FVM rendeletet.

[313](#) Lásd az 52/2010. (IV. 30.) FVM rendeletet, a 62/2011. (VI. 30.) VM rendeletet.

[314](#) A 76. § (2) bekezdésének 33. pontja a 2009: XXVIII. törvény 16. § (9) bekezdésével megállapított, a 2009: LVI. törvény 402. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[315](#) Lásd a 34/2013. (V. 14.) VM rendeletet.

[316](#) Lásd az 52/2010. (IV. 30.) FVM rendeletet, a 63/2012. (VII. 2.) VM rendeletet.

[317](#) Lásd a 44/2010. (IV. 23.) FVM rendeletet.

[318](#) A 76. § (2) bekezdésének 37. pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (10) bekezdése iktatta be.

[319](#) A 76. § (2) bekezdésének 38. pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (10) bekezdése iktatta be.

[320](#) Lásd a 107/2011. (XI. 10.) VM rendeletet.

[321](#) A 76. § (2) bekezdésének 39. pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (10) bekezdése iktatta be.

[322](#) Lásd a 107/2011. (XI. 10.) VM rendeletet.

[323](#) A 76. § (2) bekezdés 40. pontját a 2010: IX. törvény 10. §-a iktatta be.

- [324](#) Lásd a 47/2011. (V. 31.) VM rendeletet.
- [325](#) A 76. § (2) bekezdés 41. pontját a 2010: IX. törvény 10. §-a iktatta be.
- [326](#) Lásd a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletet, a 24/2012. (III. 19.) VM rendeletet.
- [327](#) A 76. § (2) bekezdés 42. pontját a 2010: IX. törvény 10. §-a iktatta be.
- [328](#) Lásd a 67/2011. (VII. 13.) VM rendeletet.
- [329](#) A 76. § (2) bekezdés 43. pontját a 2011: CLXVI. törvény 69. § (5) bekezdése iktatta be.
- [330](#) Lásd a 40/2012. (IV. 27.) VM rendeletet.
- [331](#) A 76. § (2) bekezdés 44. pontját a 2012: XVIII. törvény 30. § (3) bekezdése iktatta be.
- [332](#) A 76. § (2) bekezdés 45. pontját a 2012: XVIII. törvény 30. § (3) bekezdése iktatta be.
- [333](#) A 76. § (2) bekezdés 46. pontját a 2012: XVIII. törvény 30. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CCL. törvény 128. § y) pontja szerint módosított szöveg.
- [334](#) A 76. § (2) bekezdés 47. pontját a 2013: CCL. törvény 125. § (2) bekezdése iktatta be.
- [335](#) A 76. § (2) bekezdés 48. pontját a 2013: CCL. törvény 125. § (2) bekezdése iktatta be.
- [336](#) A 76. § (2) bekezdés 49. pontját a 2015: XLVI. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.
- [337](#) A 76. § (2) bekezdés 50. pontját a 2015: XLVI. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.
- [338](#) A 76. § (2) bekezdés 51. pontját a 2015: XLVI. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.
- [339](#) A 76. § (3) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 44. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.
- [340](#) A 76. § (4) bekezdés nyitó szövegrésze a 2010: CXXX. törvény 44. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.
- [341](#) A 76. § (4) bekezdés a) pontját a 2013: CCL. törvény 129. § d) pontja hatályon kívül helyezte.
- [342](#) Lásd a 49/2014. (IV. 29.) VM rendeletet.
- [343](#) Lásd a 128/2009. (X. 6.) FVM rendeletet.
- [344](#) Lásd a 107/2011. (XI. 10.) VM rendeletet, az 51/2012. (VI. 8.) VM rendeletet.
- [345](#) Lásd az 57/2010. (V. 7.) FVM rendeletet.
- [346](#) Lásd az 57/2010. (V. 7.) FVM rendeletet, a 62/2011. (VI. 30.) VM rendeletet.
- [347](#) A 76. § (5) bekezdés e) pontja a 2009: CXXXIII. törvény 12. § (8) bekezdése, a 2013: CCL. törvény 128. § z) pontja szerint módosított szöveg.
- [348](#) A 76. § (5) bekezdés g) pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (3) bekezdés h) pontja szerint módosított szöveg.
- [349](#) Lásd a 63/2012. (VII. 2.) VM rendeletet.
- [350](#) Lásd a 44/2010. (IV. 23.) FVM rendeletet.

[351](#) A 76. § (6) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 44. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.

[352](#) Lásd a 33/2010. (V. 13.) EüM–FVM együttes rendeletet.

[353](#) A 76. § (7) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 44. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.

[354](#) A 76. § (8) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 44. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.

[355](#) A 76. § (9) bekezdés c) pontja a 2009: CLIV. törvény 127. § (17) bekezdése szerint módosított szöveg.

[356](#) Lásd az 55/2011. (IX. 20.) NEFMI rendeletet.

[357](#) A 76/A. §-t megelőző alcímet a 2015: LXXVIII. törvény 19. §-a iktatta be.

[358](#) A 76/A. §-t a 2015: LXXVIII. törvény 19. §-a iktatta be.

[359](#) A hatálybalépés időpontja 2015. május 5.

[360](#) A 77. § (1) bekezdés a) pontját a 2015: XLVI. törvény 15. § e) pontja hatályon kívül helyezte.

[361](#) A 77. § (1) bekezdés o) pontját a 2012: XVIII. törvény 31. §-a iktatta be.

[362](#) A 77. § (1) bekezdés p) pontját a 2012: XVIII. törvény 31. §-a iktatta be.

[363](#) A 77. § (1) bekezdés q) pontját a 2012: XVIII. törvény 31. §-a iktatta be.

[364](#) A 77. § (1) bekezdés r) pontját a 2012: XVIII. törvény 31. §-a iktatta be.

[365](#) A 77. § (1) bekezdés s) pontját a 2012: XVIII. törvény 32. §-a iktatta be.

[366](#) A 77. § (2) bekezdés b) pontját a 2012: XVIII. törvény 46. § (1) bekezdés f) pontja hatályon kívül helyezte.

[367](#) A 77. § (2) bekezdés i) pontját a 2015: XLVI. törvény 15. § f) pontja hatályon kívül helyezte.

[368](#) A 77. § (2) bekezdés l) pontját a 2010: IX. törvény 11. §-a iktatta be.

[369](#) A 77. § (2) bekezdés m) pontját a 2010: IX. törvény 11. §-a iktatta be.

[370](#) A 78. §-t és a 78. §-t megelőző alcímet e törvény 87. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte, a 78. §-t újonnan a 2013: CCL. törvény 126. §-a iktatta be.

[371](#) A 79. §-t e törvény 87. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte, a 79. §-t újonnan a 2013: CCL. törvény 126. §-a iktatta be.

[372](#) A 80. §-t e törvény 87. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte, a 80. §-t újonnan a 2013: CCL. törvény 126. §-a iktatta be.

[373](#) A 81–85. §-t és a 78. §-t megelőző alcímet e törvény 87. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

[374](#) A 86. §-t és az azt megelőző alcímet e törvény 87. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

[375](#) A 87. § ugyanezen § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[376](#) A melléklet 8. pontja a 2013: CCLII. törvény 54. § (11) bekezdésével megállapított szöveg.

[377](#) A melléklet 9. pontja a 2011: CCI. törvény 329. §-a szerint módosított szöveg.

[378](#) A melléklet 13. pontja a 2015: XLVI. törvény 13. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[379](#) A melléklet 14/A. pontját a 2012: XVIII. törvény 33. § (1) bekezdése iktatta be.

[380](#) A melléklet 29. pontja a 2009: LVI. törvény 402. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[381](#) A melléklet 30. pontja a 2013: CCXII. törvény 139. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[382](#) A melléklet 30/A. pontját a 2009: XXVIII. törvény 16. § (11) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: XVIII. törvény 33. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[383](#) A melléklet 30/B. pontját a 2012: XVIII. törvény 33. § (2) bekezdése iktatta be.

[384](#) A melléklet 33. pontja a 2011: CCI. törvény 329. §-a szerint módosított szöveg.

[385](#) A melléklet 34/A. pontját a 2013: CCL. törvény 127. § (1) bekezdése iktatta be.

[386](#) A melléklet 39/A. pontját a 2012: XVIII. törvény 33. § (3) bekezdése iktatta be.

[387](#) A melléklet 41. pontja a 2012: CXXVII. törvény 52. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[388](#) A melléklet 47/A. pontját a 2012: XVIII. törvény 33. § (4) bekezdése iktatta be.

[389](#) A melléklet 49. pontja a 2013: CCL. törvény 128. § zs) pontja szerint módosított szöveg.

[390](#) A melléklet 50. pontja a 2012: XVIII. törvény 33. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.

[391](#) A melléklet 51. pontja a 2012: XVIII. törvény 33. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.

[392](#) A melléklet 53. pontja a 2009: XXVIII. törvény 16. § (12) bekezdésével megállapított szöveg.

[393](#) A melléklet 54. pontja a 2012: XVIII. törvény 33. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.

[394](#) A melléklet 61/A. pontját a 2013: CCL. törvény 127. § (2) bekezdése iktatta be.

[395](#) A melléklet 70/A. pontját a 2015: XLVI. törvény 13. § (2) bekezdése iktatta be.

[396](#) A melléklet 71. pontja a 2012: XVIII. törvény 33. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.

[397](#) A melléklet 76. pontját a 2011: CLXVI. törvény 69. § (6) bekezdése iktatta be.